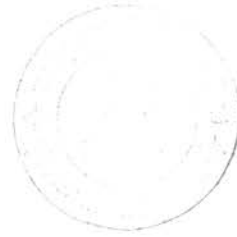

บทที่ ๓

สภาพทั่ว ๆ ไปของเขตบางเขน

ประวัติ เขตบางเขน

เขตบางเขนเดิมได้รับการตั้งเป็นอำเภอบางเขนเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๐ โดยตั้งที่ว่าการอำเภออยู่ที่สี่แยกบางเขน ตำบลดอนเมือง (แขวงตลาดบางเขนในปัจจุบัน) ซึ่งเป็นบริเวณที่คลองเปรมประชากรตัดกับคลองบางเขนใกล้วัดเทวสุนทร ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔ ได้ย้ายที่ว่าการอำเภอมาตั้งอยู่ริมถนนพหลโยธินฝั่งตะวันออกตรงข้ามกับวัดพระศรีมหาธาตุ ตำบลภูแดง (แขวงอนุสาวรีย์ในปัจจุบัน) ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งที่ว่าการในปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๔๖๗) ใน พ.ศ. ๒๕๑๘ อำเภอบางเขนได้เปลี่ยนรูปแบบการปกครองเป็นเขตบางเขน ตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งถือเป็นรูปแบบการปกครองตลอดมาจนถึงปัจจุบันนี้

ลักษณะกายภาพ

ก. สภาพภูมิศาสตร์

๑. ที่ตั้งและขนาด

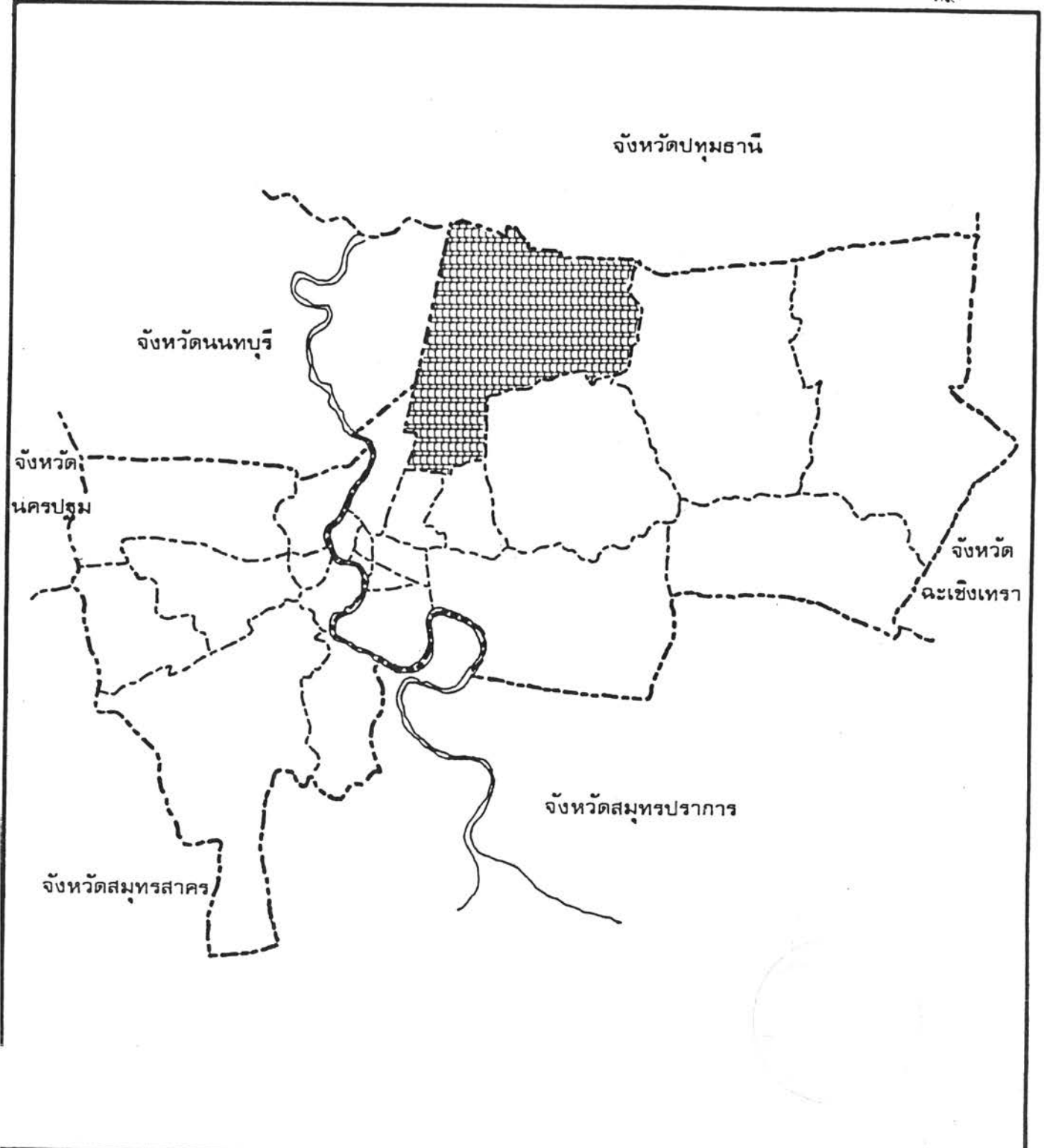
เขตบางเขนตั้งอยู่ตอนเหนือสุดของกรุงเทพมหานคร (แผนที่ ๓.๑) มีพื้นที่ประมาณ ๑๗๒.๕๘๕ ตร.กม. (วัดจากแผนที่ตัวเมืองกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๑ ของกรมแผนที่ทหาร) โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลหลักหก อำเภอเมือง, ตำบลรังสิต อำเภอรังสิต และตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

ทิศใต้ ติดต่อกับแขวงสามเสนใน เขตพญาไท, แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง และแขวงจรเข้บัว เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี, แขวงสามวาตะวันตกและแขวงสามวาตะวันออก เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับแขวงบางซื่อ เขตดุสิต, ตำบลลาดโตนด อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี และตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

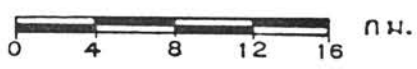

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.1 แสดง : ที่ตั้งเขตบางเขน

มาตราส่วน 1 : 400,000

สัญลักษณ์ :

เขตบางเขน

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่โดยทั่วไปของเขตบางเขน เป็นที่ราบลุ่มซึ่งอยู่ในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่างในฤดูน้ำหลาก (กันยายน - ธันวาคม) มักจะมีน้ำท่วม เป็นบริเวณกว้างในพื้นที่ทางด้านตะวันออกและด้านเหนือของเขต มีคูคลองสายเล็ก ๆ ไหลผ่านหลายสาย

๓. ลักษณะดินและสมรรถนะดิน เพื่อการ เกษตร

ภาคกลาง กรุงเทพมหานครรวมทั้ง เขตบางเขน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม และมีน้ำขังในฤดูฝน ดินชั้นบนมีสัดส่วนของ Clay สูง ดินชั้นล่าง เป็นดินเหนียวที่น้ำซึมผ่านยาก เป็นแหล่งที่ดินมีค่าความอุดมสมบูรณ์สูงสุดของประเทศไทย (วรรณศิริ เดชะคุปต์ และคณะ ๒๕๒๓ : ๕๗-๕๘)

สำหรับสมรรถนะดินเพื่อการ เกษตรของเขตบางเขน ดินส่วนใหญ่จะมีความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ไม่เหมาะในการใช้ทำนา ทั้งนี้เพราะมีปัญหาเกี่ยวกับกรดในดิน (แผนที่ ๓.๒)

๔. แหล่งน้ำ

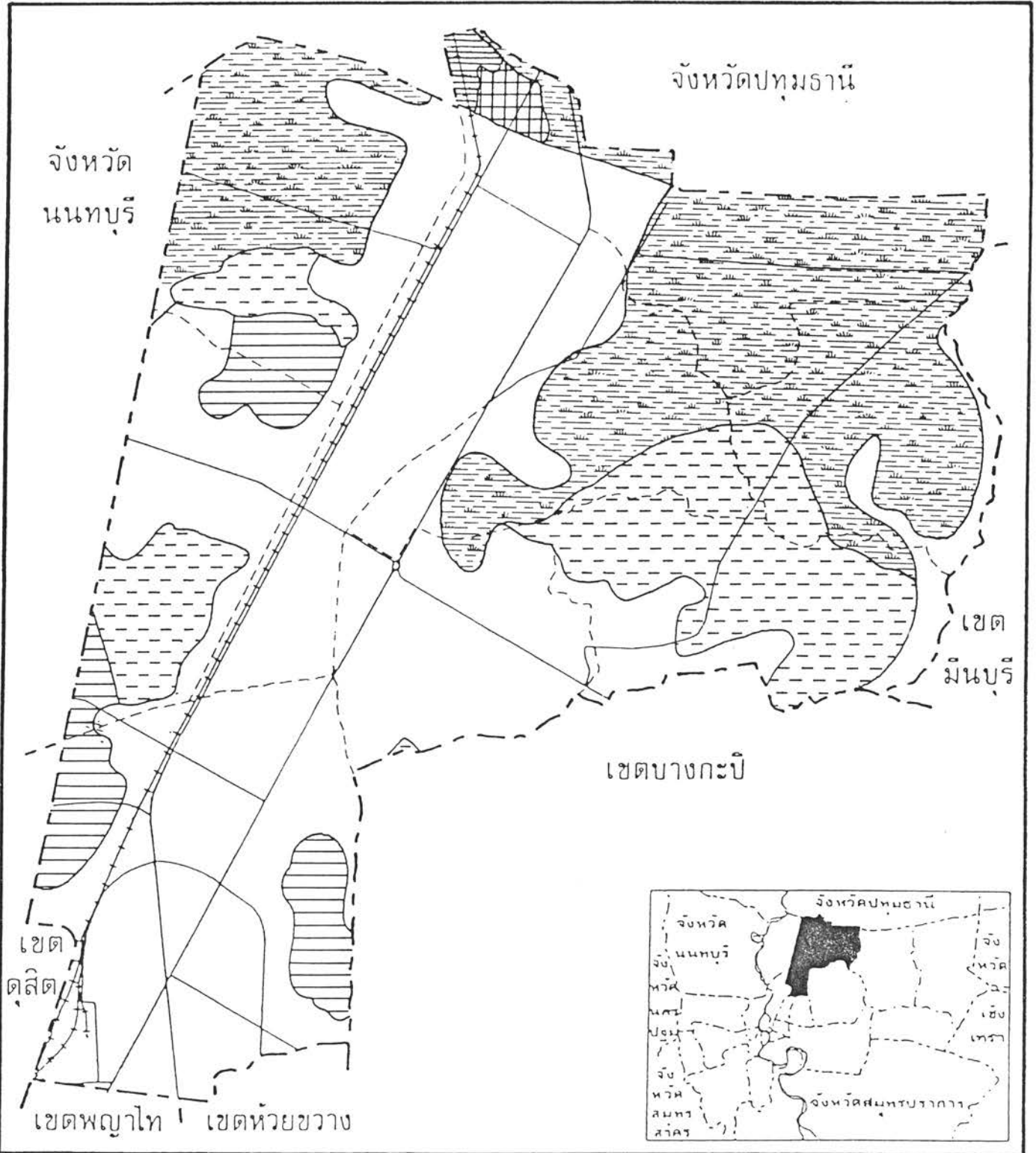
แหล่งน้ำโดยปกติแล้วจะมีที่มาอยู่ ๓ แหล่งคือ น้ำฟ้า, น้ำผิวดิน และน้ำใต้ดิน แต่ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน

ก) น้ำผิวดิน

น้ำผิวดินในเขตบางเขนส่วนใหญ่ได้มาจากลำคลองต่าง ๆ ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากภายในเขต (แผนที่ ๓.๓) โดยประชากรที่อยู่อาศัยใกล้ลำคลองสามารถนำน้ำขึ้นมาใช้เพื่อการอุปโภค และบางแห่งสามารถใช้บริโภคได้ เช่นคลองที่อยู่ในบริเวณพื้นที่เกษตรกรรม ได้แก่ คลองทกวา, คลองพระยาสุเรนทร์ เป็นต้น

ข) น้ำใต้ดิน

น้ำใต้ดินนำขึ้นมาใช้ได้โดยการเจาะบ่อน้ำบาดาล จากสถิติการเจาะบ่อน้ำบาดาลในเขตน้ำบาดาลกรุงเทพมหานคร นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๖ มีบ่อน้ำบาดาลที่กรมทรัพยากรธรณีออกใบอนุญาตใช้น้ำบาดาลให้รวม ๑๐,๘๕๗ บ่อ (ตาราง ๓.๑) ในจำนวนนี้ร้อยละ ๖๓.๘๓ ใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภค ร้อยละ ๓๒.๒๕ ใช้เพื่อการธุรกิจ และร้อยละ ๓.๘๒ ใช้เพื่อการเกษตรกรรม

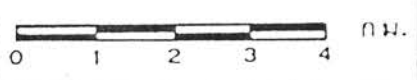
ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.2

แสดง : สมรรถนะดินเพื่อการเกษตร

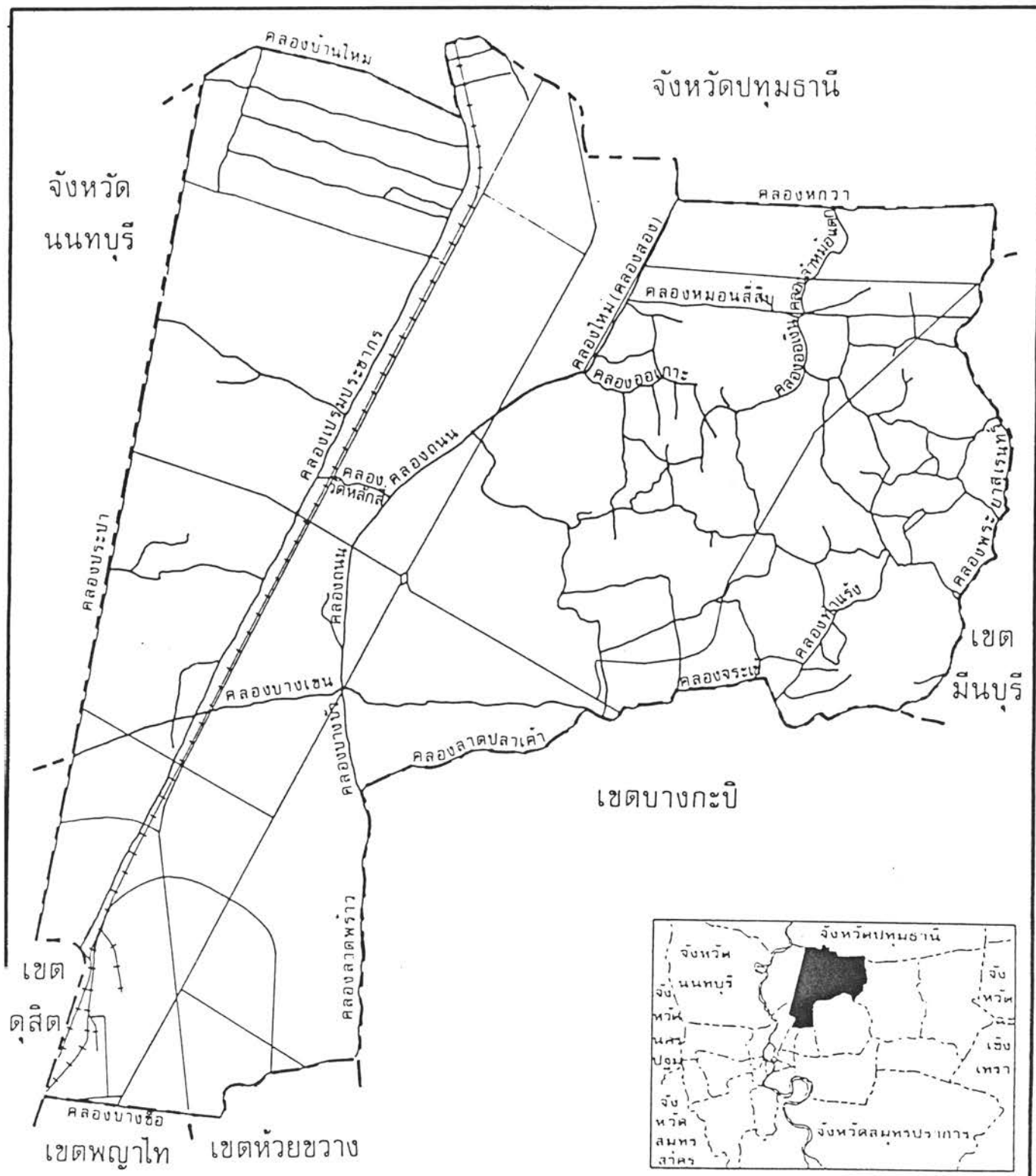
มาตราส่วน 1 : 100,000

สัญลักษณ์ :

- ดินที่มีความเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับการปลูกข้าว
- ดินที่มีความเหมาะสมอย่างดีสำหรับการปลูกข้าว
- ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว
- ดินที่ทำนาไม่ค่อยดี มีปัญหาเกี่ยวกับกรดในดิน
- ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่และผลไม้
- พื้นที่ชุมชนเมือง

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

ศักยภาพของเขตบางเสนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.3	แสดง : คลองที่สำคัญ
 <p>มาตราส่วน 1 : 100,000</p> 	<p>สัญลักษณ์ :</p> คลอง
ที่มา : ทวีการเขตบางเสน	

ตาราง ก.๑ สถิติบ่อน้ำบาดาลในเขตน้ำบาดาลกรุงเทพมหานคร ที่กรมทรัพยากรธรณีออกใบอนุญาตใช้น้ำบาดาลให้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๖

ประเภทการใช้น้ำ	พ.ศ. ๒๕๒๑		พ.ศ. ๒๕๒๒		พ.ศ. ๒๕๒๓		พ.ศ. ๒๕๒๔		พ.ศ. ๒๕๒๕		พ.ศ. ๒๕๒๖		รวม	
	บ่อ	ร้อยละ	บ่อ	ร้อยละ	บ่อ	ร้อยละ	บ่อ	ร้อยละ	บ่อ	ร้อยละ	บ่อ	ร้อยละ	บ่อ	ร้อยละ
อุปโภคบริโภค	๒,๕๐๔	๕๔.๒๓	๓๕๑	๘๔.๗๘	๒๗๒	๗๖.๔๐	๑๘๘	๗๕.๖๐	๑๕๕	๘๑.๐๐	๓,๕๕๕	๖๔.๑๒	๗,๐๐๕	๖๓.๕๓
ธุรกิจ	๑,๕๕๓	๓๖.๕๕	๖๐	๑๔.๕๕	๗๖	๒๑.๓๕	๕๖	๒๒.๒๒	๒๕	๑๓.๕๗	๑,๗๗๓	๓๒.๐๘	๓,๕๓๓	๓๒.๒๕
เกษตรกรรม	๑๘๑	๔.๒๘	๓	๐.๗๓	๘	๒.๒๕	๘	๓.๑๘	๕	๕.๐๓	๒๑๐	๓.๘๐	๕๑๔	๓.๘๒
รวม	๔,๒๓๘	๑๐๐.๐๐	๕๑๔	๑๐๐.๐๐	๓๕๖	๑๐๐.๐๐	๒๕๒	๑๐๐.๐๐	๑๗๕	๑๐๐.๐๐	๔,๕๒๗	๑๐๐.๐๐	๑๐,๕๕๒	๑๐๐.๐๐

ที่มา : งานควบคุมกิจการน้ำบาดาล กองน้ำบาดาล กรมทรัพยากรธรณี

ตาราง ก.๒ สถิติบ่อน้ำบาดาลในเขตบางเขน ที่กรมทรัพยากรธรณีออกใบอนุญาตใช้น้ำบาดาลให้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๖

ประเภทการใช้น้ำ	พ.ศ. ๒๕๒๑		พ.ศ. ๒๕๒๒		พ.ศ. ๒๕๒๓		พ.ศ. ๒๕๒๔		พ.ศ. ๒๕๒๕		พ.ศ. ๒๕๒๖		รวม	
	บ่อ	ร้อยละ	บ่อ	ร้อยละ	บ่อ	ร้อยละ	บ่อ	ร้อยละ	บ่อ	ร้อยละ	บ่อ	ร้อยละ	บ่อ	ร้อยละ
อุปโภคบริโภค	๑๑๗	๗๗.๕๘	๑๘๔	๗๕.๕๑	๓๘	๘๒.๖๑	๒๐	๘๓.๓๓	๒๕	๘๒.๖๐	๑๕	๘๓.๓๓	๓๕๕	๗๘.๒๕
อุตสาหกรรม	๓๐	๑๕.๘๗	๓๘	๑๕.๕๗	๖	๑๓.๐๕	๓	๑๒.๕๐	๑	๓.๗๐	๓	๑๖.๖๗	๘๑	๑๕.๘๘
ธุรกิจบริการ	๕	๒.๖๕	๒๒	๙.๐๒	๒	๕.๓๕	๑	๕.๑๗	๑	๓.๗๐	-	-	๓๐	๕.๘๘
รวม	๑๕๒	๑๐๐.๐๐	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	๔๖	๑๐๐.๐๐	๒๔	๑๐๐.๐๐	๒๗	๑๐๐.๐๐	๑๘	๑๐๐.๐๐	๔๖๖	๑๐๐.๐๐

ที่มา : งานควบคุมกิจการน้ำบาดาล กองน้ำบาดาล กรมทรัพยากรธรณี

สำหรับ เขตบางเขนมีจำนวนบ่อน้ำบาดาลรวมตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๖ เป็นจำนวน ๔๑๐ บ่อ (ตาราง ๓.๒) คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๕ ของจำนวนบ่อน้ำทั้งหมดใน กทม. โดยในจำนวนนี้ร้อยละ ๗๘.๒๔ ใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภค ร้อยละ ๑๕.๘๘ ใช้เพื่อการอุตสาหกรรม และร้อยละ ๕.๘๘ ใช้เพื่อธุรกิจบริการ

๕. แผ่นดินทรุด

กรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง ได้ประสบกับปัญหาการทรุดตัวของแผ่นดินหรือแผ่นดินทรุด ทั้งนี้เนื่องมาจากมีการสูบน้ำบาดาลขึ้นมาใช้เป็นจำนวนมาก กล่าวคือ ใน พ.ศ. ๒๕๒๕ มีการใช้น้ำบาดาลในภาคเอกชนถึงวันละ ๔๕๘,๕๑๒ ลบ.ม. เมื่อเปรียบเทียบการใช้น้ำบาดาลใน พ.ศ. ๒๕๒๓-๒๕๒๔ พบว่าใช้เพิ่มถึงร้อยละ ๒๗ โดยใช้เพื่ออุตสาหกรรมรวมประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ ลบ.ม./วัน ใช้ในบ้านเรือนประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ลบ.ม./วัน ถ้ารวมกับน้ำบาดาลที่การประปานครหลวงสูงขึ้นมาเพื่อผลิตน้ำประปาอีกวันละประมาณ ๔๖๐,๐๐๐ ลบ.ม. แล้ว ปัจจุบันในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง ใช้น้ำบาดาลถึงวันละ ๑.๔ ล้าน ลบ.ม. (ปกิต กีรวณิช ๒๕๒๕ : ๗๓-๗๔)

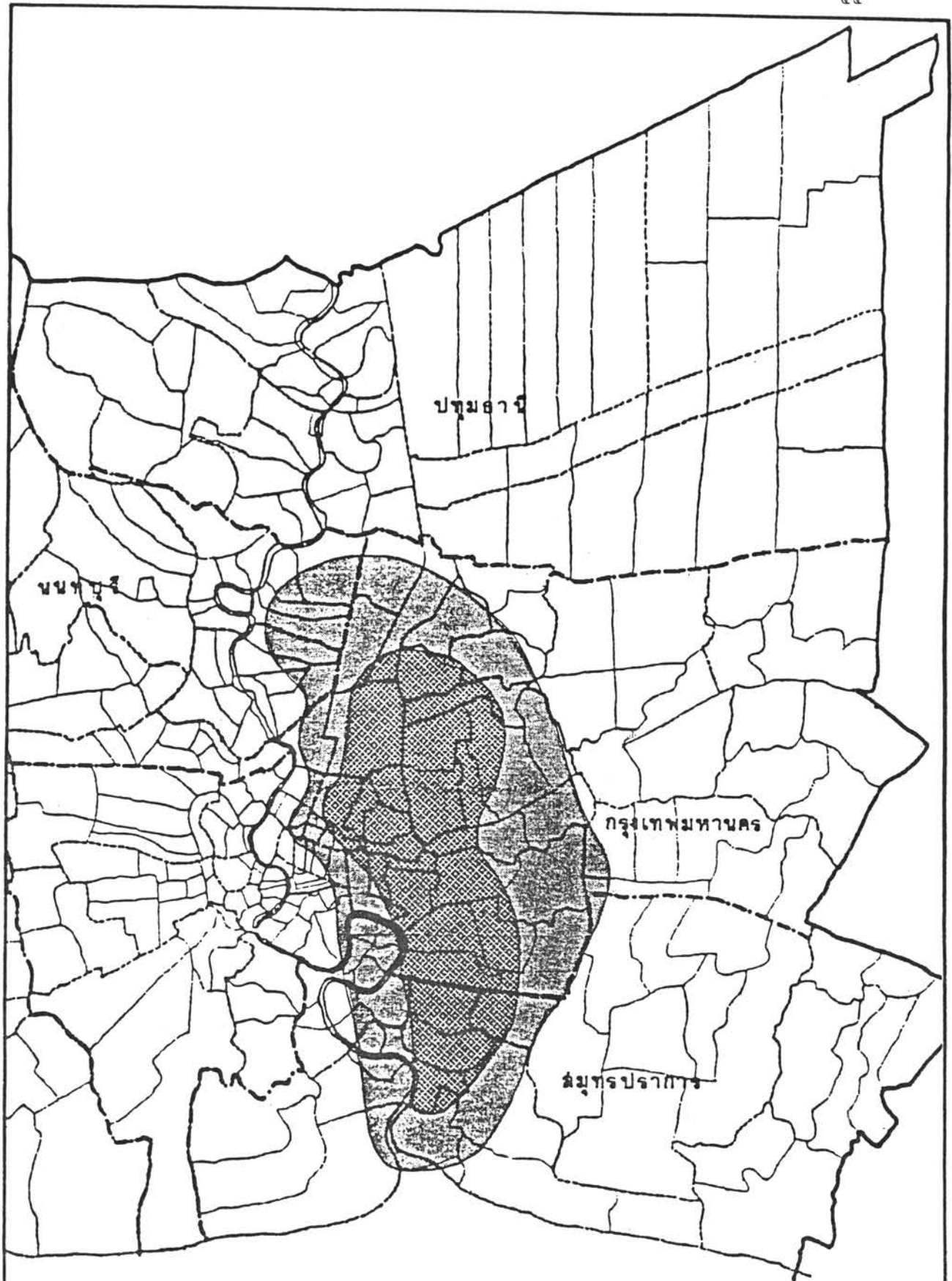
สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กรมทรัพยากรธรณี กรมแผนกที่ทหาร และสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ได้ทำการศึกษาการทรุดตัวของแผ่นดิน เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๔ และได้แบ่งการทรุดตัวของแผ่นดินออกเป็น ๓ ระดับ หรือเขตวิกฤต ดังนี้คือ (แผนที่ ๓.๔)

ระดับ ๑	ทรุดตัวมากกว่า	๑๐	ซม./ปี
ระดับ ๒	ทรุดตัวระหว่าง	๕-๑๐	ซม./ปี
ระดับ ๓	ทรุดตัวน้อยกว่า	๕	ซม./ปี

ส่วนเขตบางเขนการทรุดตัวของแผ่นดินแบ่งได้เป็น ๓ ระดับหรือ เขตวิกฤตเช่นเดียวกัน แต่พื้นที่ส่วนใหญ่จะมีการทรุดตัวระหว่าง ๕-๑๐ ซม./ปี (แผนที่ ๓.๕)

๖. พื้นที่น้ำท่วม

กรุงเทพมหานครตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มและบนดินที่เกิดใหม่ ระดับดินเดิมในอดีตกาล และพื้นที่ที่ยังไม่ได้รับการถมมีค่าประมาณ ๐.๕๐-๑.๐๐ เมตรเหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง (รทก.) เป็นระดับที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูกมาก เนื่องจากน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาไหลเข้าท่วมพื้นที่ได้เกือบตลอดปี ต่อมาพื้นที่พัฒนาได้ถูกถมขึ้นมาจนในที่สุดระดับพื้นที่ถมมีค่า

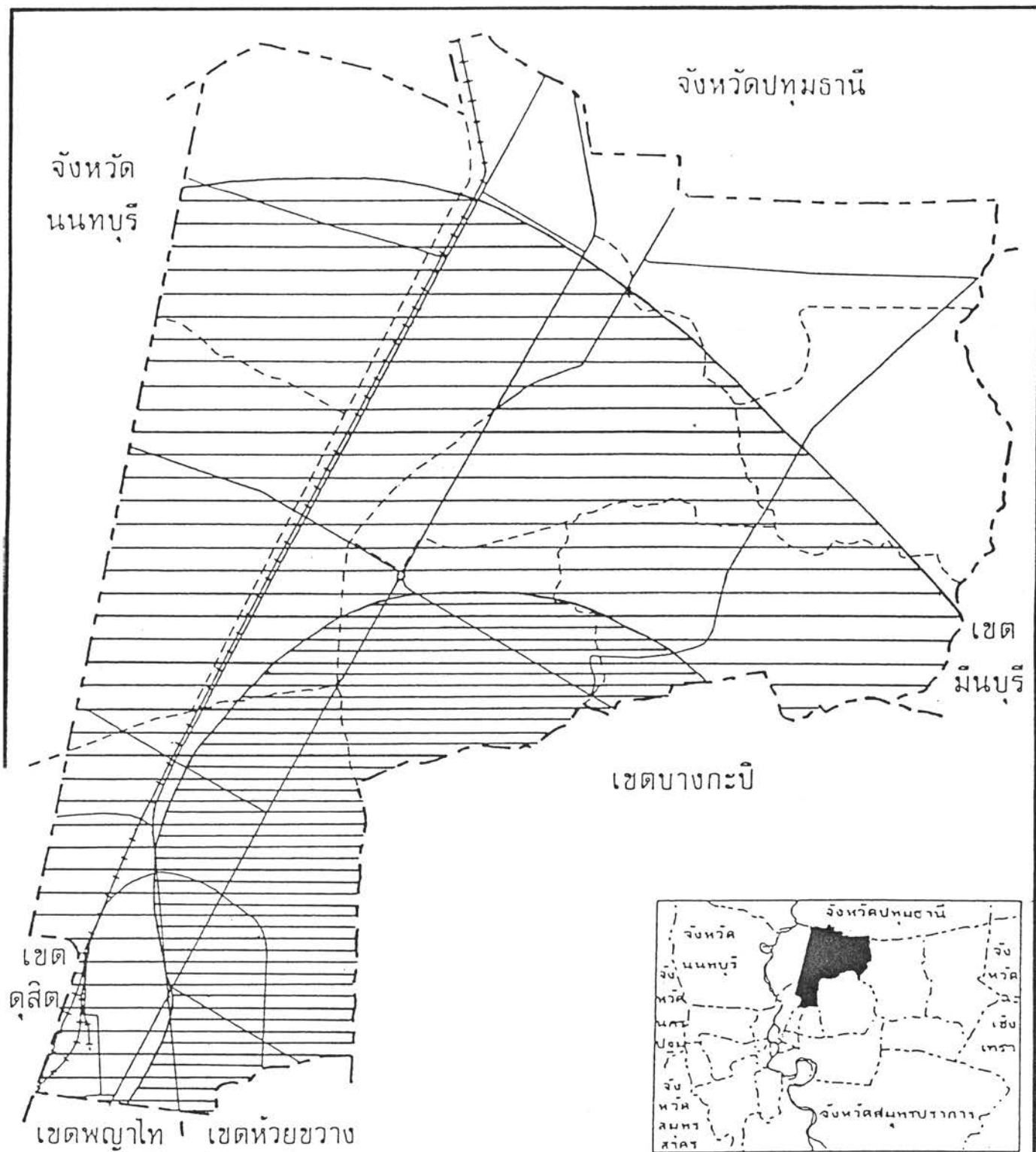
- มากกว่า 10 ซม.ต่อปี
- ระหว่าง 5-10 ซม.ต่อปี
- น้อยกว่า 5 ซม.ต่อปี

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.4

แสดง : แผ่นดินทรุดในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.5

แสดง : บริเวณแผ่นดินทรุด

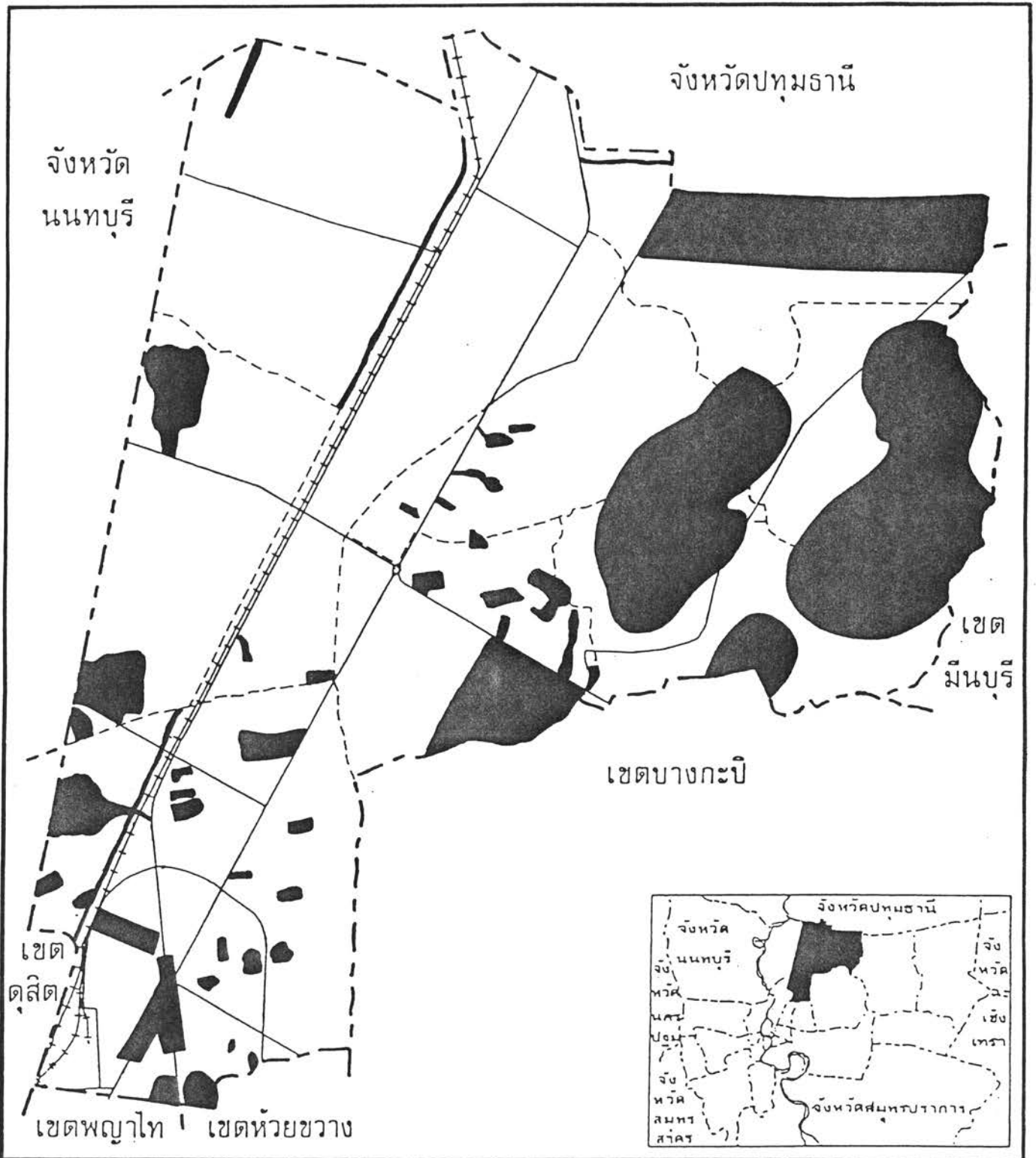
มาตราส่วน 1 : 100,000

สัญลักษณ์ :

- น้อยกว่า 5 ซม./ปี
- ระหว่าง 5 - 10 "
- มากกว่า 10 "

ที่มา : สนง.คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (กันยายน 2526)

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.6

แสดง : พื้นที่น้ำท่วม

มาตราส่วน 1 : 100,000

กม.

สัญลักษณ์ :

 พื้นที่น้ำท่วม

ที่มา : สنج.ข้อมูลและความช่วยเหลือจากต่างประเทศ สำนักนโยบายและแผน — กรุงเทพมหานคร . ที่ว่าการเขตบางเขนและ DDS พ.ศ. 2525 , 2526

ประมาณ ๑.๐๐ - ๒.๐๐ เมตร (รทก.) ซึ่งยังเป็นค่าระดับที่แม่น้ำเจ้าพระยาสามารถไหลเข้าท่วมได้ง่าย (อนุชิต โสตสภิตย์ ๒๕๒๕ : ๔๕) นอกจากนั้นปัญหาแผ่นดินทรุดกำลังเป็นปัญหาใหญ่อีกปัญหาหนึ่ง และเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้น้ำท่วม โดยการทรุดตัวของแผ่นดินนี้ยังคงดำเนินต่อไปในอนาคตในอัตราที่น่าวิตก การทรุดตัวของแผ่นดินเป็นเหตุให้ค่าระดับดินของกรุงเทพมหานครต่ำลงอีก และยังเป็นเหตุให้พื้นที่ที่ทรุดตัวมากมีลักษณะแอ่นตัวเป็นท้องกะทะอันเป็นที่กักน้ำไปในที่สุด

ส่วนสาเหตุที่ทำให้น้ำท่วมกรุงเทพมหานครมี ๓ สาเหตุใหญ่ ๆ คือ น้ำฝน, น้ำเหนือหลาก และน้ำทะเลหนุน นอกจากนี้ขีดความสามารถของระบบระบายน้ำในปัจจุบันสามารถรับปริมาณน้ำฝนได้ประมาณ ๓๕ มม. โดยมีน้ำท่วมขังไม่นานกว่า ๑ ชั่วโมง ถ้ามีปริมาณฝนขนาด ๖๐ - ๘๐ มม. ตกหลายครั้งต่อปี จะทำให้มีปัญหาน้ำท่วมถึงขั้นเกิดความสูญเสียต่อทรัพย์สินและเศรษฐกิจได้

สำหรับเขตบางเขนซึ่งตั้งอยู่ตอนเหนือของกรุงเทพมหานคร ได้ประสบปัญหาน้ำท่วมอันเนื่องมาจากสาเหตุใหญ่ ๒ ประการ คือ น้ำฝน และน้ำเหนือหลาก ซึ่งใน พ.ศ. ๒๕๒๖ สำนักนโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร ได้ทำการสำรวจพื้นที่เขตบางเขน ปรากฏว่ามีน้ำท่วมในทุกแขวงของเขต (แผนที่ ๓.๖)

ข. การแบ่งเขตการปกครอง

เขตบางเขนแบ่งเขตการปกครองท้องที่ออกเป็น ๔ แขวง รวม ๔๕ หมู่บ้าน (ตาราง ๓.๓ และแผนที่ ๓.๗) การแบ่งเขตการปกครองท้องที่รายแขวงนี้ ยังคงมีกำหนด และผู้ใหญ่บ้านปกครองอยู่ยกเว้นแขวงลาดยาว

ค. การใช้ที่ดิน

เนื่องจากเขตบางเขนมีลักษณะเมืองและชนบทอยู่ร่วมกัน การแบ่งประเภทการใช้ที่ดินในที่นี้จึงแบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะคือ พื้นที่ชุมชนเมือง, พื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่โล่งว่าง (ตาราง ๓.๔ และแผนภูมิ ๓.๑)

๑. พื้นที่ชุมชนเมือง

พื้นที่ชุมชนเมืองประกอบด้วย พื้นที่อยู่อาศัย, พาณิชยกรรม, อุตสาหกรรม และคลังสินค้า, สถานที่ราชการ, สถานศึกษา, ศาสนสถาน, สาธารณูปโภค และสวนสาธารณะ

ตาราง ก.๓ เขตการปกครองและพื้นที่รายแขวงของ เขตบาง เชน

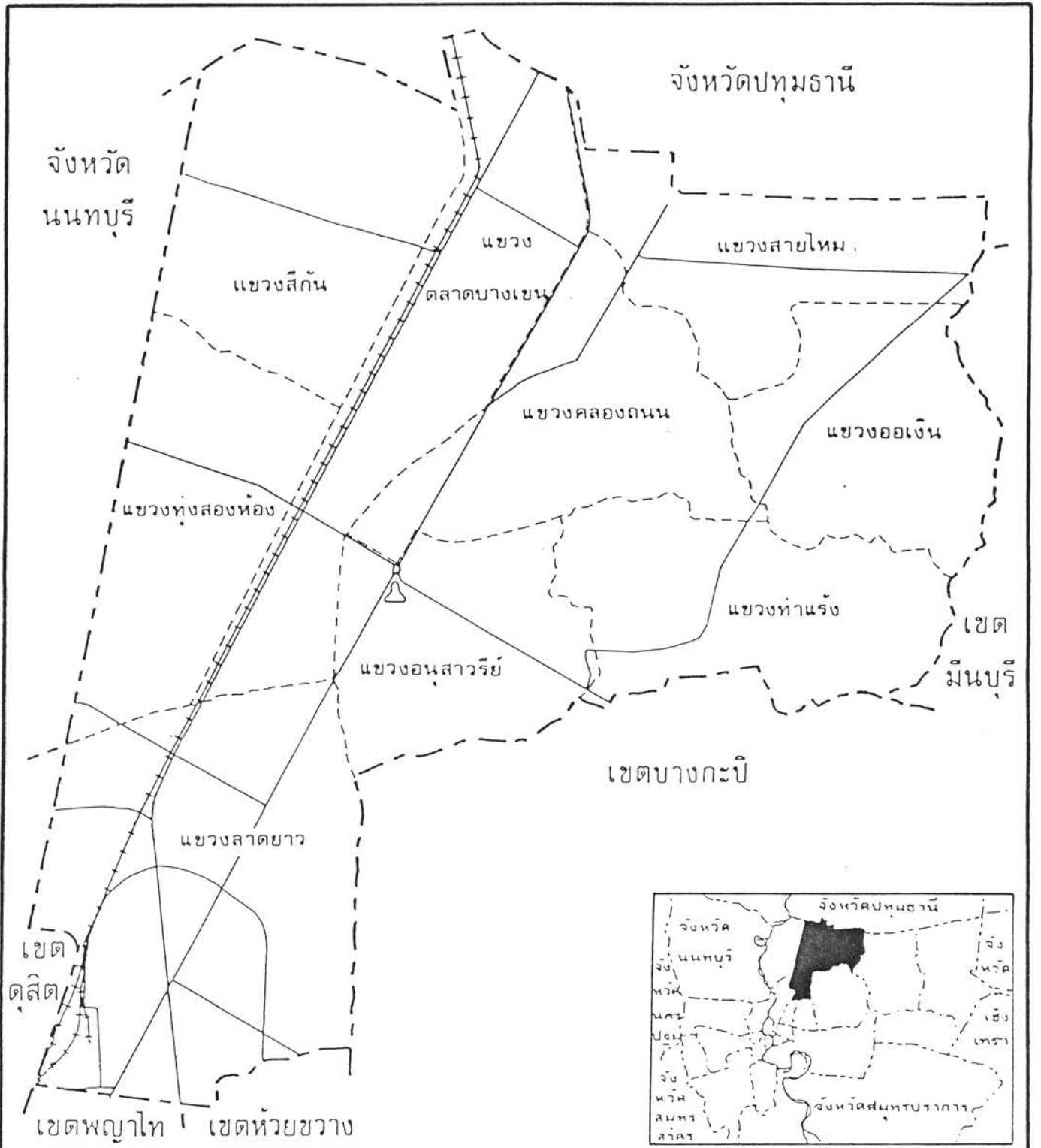
เขตการปกครอง (แขวง)	พื้นที่		จำนวนหมู่บ้าน
	ตร.กม.	ไร่	
ลาดยาว	๓๑.๙๗๔	๑๙,๙๘๓.๗๕๐	-
อนุสาวรีย์	๑๔.๐๓๐	๘,๗๖๘.๗๕๐	๖
คลองถนน	๑๗.๑๓๖	๑๐,๗๑๐.๐๐๐	๗
ตลาดบาง เชน	๒๒.๔๐๕	๑๔,๐๐๓.๑๒๕	๙
สีกัน	๒๑.๙๗๓	๑๓,๗๓๓.๑๒๕	๖
ทุ่งสองห้อง	๑๗.๔๙๓	๑๐,๙๓๓.๑๒๕	๖
สายไหม	๑๕.๐๗๓	๙,๔๒๐.๖๒๕	๗
ท่าแร้ง	๑๗.๔๑๔	๑๐,๘๘๓.๗๕๐	๗
ออเงิน	๑๕.๐๘๗	๙,๔๒๙.๓๗๕	๗
เขตบาง เชน	๑๗๒.๕๘๕	๑๐๗,๘๖๕.๖๒๕	๕๕

ที่มา : แขวงและจำนวนหมู่บ้านจากที่ว่าการ เขตบาง เชน

พื้นที่จากการวัดแผนที่ตัวเมืองกรุงเทพมหานคร กรมแผนที่ทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑

พื้นที่ชุมชนเมืองของ เขตบาง เชนใน พ.ศ. ๒๕๑๗ มีทั้งหมด ๕๑.๑๙๖

ตร.กม. (๓๑,๙๙๗.๕๐ ไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๙.๖๖ ของพื้นที่เขต ส่วนใน พ.ศ. ๒๕๒๒ เพิ่มขึ้นเป็น ๕๘.๙๗๖ ไร่ (๓๖,๘๖๐ ไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๔.๑๗ ของพื้นที่เขต นับว่าในช่วงเวลาระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๒ พื้นที่ชุมชนเมืองในเขตบาง เชนมีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๓.๐๔ ต่อปี

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.7

แสดง : เขตการปกครอง

มาตราส่วน 1 : 100,000

- สัญลักษณ์ : เส้นแบ่งเขต
- จังหวัด
- เขต (อำเภอ)
- แขวง (ตำบล)
- △ ที่ว่าการเขต

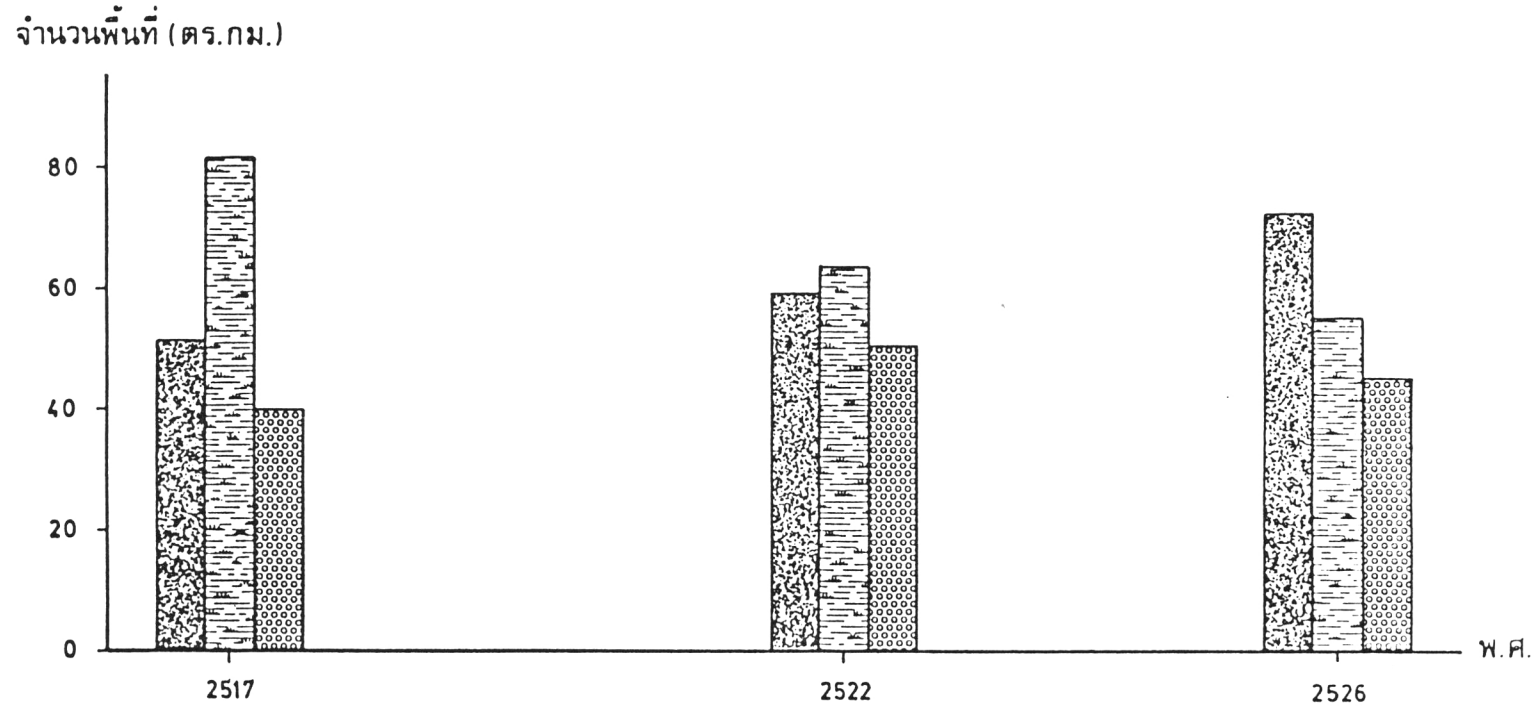
ที่มา : ที่ว่าการเขตบางเขน

ตาราง ก.๔ จำนวนและการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชุมชนเมือง, เกษตรกรรม และที่โล่งว่างของเขตบางเขนระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๖

ประเภทการใช้ที่ดิน	การใช้ที่ดิน						การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน								
	พ.ศ. ๒๕๑๗		พ.ศ. ๒๕๒๒		พ.ศ. ๒๕๒๖		ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๒			ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๒-๒๕๒๖			ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๖		
	ตร.กม. (ไร่)	ร้อยละ	ตร.กม. (ไร่)	ร้อยละ	ตร.กม. (ไร่)	ร้อยละ	ตร.กม. (ไร่)	ร้อยละ	อัตราเพิ่ม เฉลี่ยร้อยละต่อปี	ตร.กม. (ไร่)	ร้อยละ	อัตราเพิ่ม เฉลี่ยร้อยละต่อปี	ตร.กม. (ไร่)	ร้อยละ	อัตราเพิ่ม เฉลี่ยร้อยละต่อปี
ชุมชนเมือง	๔๑.๑๔๖ (๓๑,๔๔๗.๕๐๐)	๒๔.๖๖	๔๘.๔๗๖ (๓๖,๘๖๐.๐๐๐)	๓๔.๑๗	๗๖.๕๗๓ (๕๕,๓๕๘.๑๒๕)	๕๒.๐๕	๗.๗๘๐ (๕,๘๖๖.๕๐๐)	๑๕.๒๐	๓.๐๕	๑๓.๕๔๗ (๘,๔๔๘.๑๒๕)	๒๓.๐๖	๕.๗๖	๒๑.๓๗๗ (๑๓,๓๖๐.๖๒๕)	๔๑.๗๖	๕.๖๕
เกษตรกรรม	๘๑.๘๖๔ (๕๐,๔๑๘.๑๒๕)	๕๗.๒๑	๖๓.๒๔๘ (๓๕,๕๖๑.๒๕๐)	๓๖.๖๘	๕๕.๕๓๕ (๓๕,๓๓๕.๓๗๕)	๓๑.๘๓	-๑๘.๑๗๑ (-๑๑,๓๕๖.๘๗๕)	-๒๒.๓๐	-๕.๕๖	-๕.๓๖๓ (-๕,๒๒๖.๘๗๕)	-๑๓.๒๑	-๓.๓๐	-๒๖.๕๓๕ (-๑๖,๕๔๓.๗๕๐)	-๓๖.๕๗	-๓.๖๒
ที่โล่งว่าง	๓๕.๕๒๐ (๒๕,๔๕๐.๐๐๐)	๒๓.๑๓	๕๐.๓๑๑ (๓๑,๕๔๕.๓๗๕)	๒๘.๑๕	๕๕.๐๐๗ (๒๘,๑๗๓.๑๒๕)	๒๖.๑๒	๑๐.๓๕๑ (๖,๕๕๕.๓๗๕)	๒๖.๐๓	๕.๒๑	-๕.๒๓๕ (-๓,๒๗๑.๒๕๐)	-๑๐.๕๐	-๒.๖๐	๕.๑๕๗ (๓,๒๒๓.๑๒๕)	๑๒.๕๒	๑.๕๕
รวม	๑๖๖.๕๓๕ (๑๐๗,๘๖๕.๖๒๕)	๑๐๐.๐๐	๑๖๖.๕๓๕ (๑๐๗,๘๖๕.๖๒๕)	๑๐๐.๐๐	๑๖๖.๕๓๕ (๑๐๗,๘๖๕.๖๒๕)	๑๐๐.๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา : จากการวัดแผนที่ที่แปลจากภาพถ่ายทางอากาศ ถนนแผนที่ทหาร พ.ศ. ๒๕๑๗, ๒๕๒๒ และ ๒๕๒๖

แผนภูมิ 3.1 แสดงจำนวนพื้นที่ชุมชนเมือง , พื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่โล่งว่างของเขตบางเขน พ.ศ. 2517 , 2522 และ 2526

ที่มา : ตาราง 3.4

- พื้นที่ชุมชนเมือง
- พื้นที่เกษตรกรรม
- พื้นที่โล่งว่าง

สำหรับพื้นที่ชุมชนเมืองของเขตบางเขนใน พ.ศ. ๒๕๒๖ มีทั้งหมด ๗๒.๕๗๓ ตร.กม. (๔๕,๓๕๘.๑๒๕ ไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๒.๐๕ ของพื้นที่เขต นับว่าในช่วงเวลาระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๒ - ๒๕๒๖ พื้นที่ชุมชนเมืองในเขตบางเขนมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๕.๗๖ ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราเพิ่มที่สูงกว่าในช่วงเวลาแรก

สรุปแล้วพื้นที่ชุมชนเมืองของเขตบางเขนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยในระยะเวลาระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๖ มีอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๔.๖๔ ต่อปี

๒. พื้นที่เกษตรกรรม

พื้นที่เกษตรกรรมของเขตบางเขนมีแนวโน้มลดลงตามลำดับดังนี้คือ ใน พ.ศ. ๒๕๑๗ มีพื้นที่ทั้งหมด ๘๑.๔๖๙ ตร.กม. (๕๐,๘๑๘.๑๒๕ ไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๗.๒๑ ของพื้นที่เขต และลดลงเหลือ ๖๓.๒๔๘ ตร.กม. (๓๙,๕๖๑.๒๕๐ ไร่) ใน พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๖.๖๘ ของพื้นที่เขต นับว่ามีอัตราการลดเฉลี่ยร้อยละ ๔.๔๖ ต่อปี ส่วนใน พ.ศ. ๒๕๒๖ มีพื้นที่เหลือเพียง ๕๔.๘๓๕ ตร.กม. (๓๔,๓๓๕.๓๗๕ ไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘๓ ของพื้นที่เขต นับว่าในช่วงเวลาระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๒ - ๒๕๒๖ พื้นที่เกษตรกรรมของเขตบางเขนลดลงในอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓๐ ต่อปี สรุปแล้วในช่วงเวลาระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๖ พื้นที่เกษตรกรรมของเขตบางเขนลดลงในอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๓.๖๒ ต่อปี

๓. พื้นที่โล่งว่าง

พื้นที่โล่งว่างในที่นี้หมายถึง พื้นที่ถนน ลาดคลอง หนองบึง และพื้นที่ที่ยังไม่ได้นำมาพัฒนาใช้ให้เป็นประโยชน์เพื่อกิจกรรมใด (vacant area)

พื้นที่โล่งว่างของเขตบางเขนใน พ.ศ. ๒๕๑๗ มีทั้งหมด ๓๙.๘๒๐ ตร.กม. (๒๔,๘๕๐ ไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๓.๑๓ ของพื้นที่เขต ส่วนใน พ.ศ. ๒๕๒๒ เพิ่มเป็น ๕๐.๓๑๑ ตร.กม. (๓๑,๔๔๕.๓๗๕ ไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๙.๑๕ ของพื้นที่เขต นับว่าในช่วงเวลาระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๒ พื้นที่โล่งว่างในเขตบางเขนมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๕.๒๑ ต่อปี

สำหรับใน พ.ศ. ๒๕๒๖ พื้นที่โล่งว่างของเขตบางเขนกลับลดลงจาก พ.ศ. ๒๕๒๒ เหลือ ๔๕.๐๗๗ ตร.กม. (๒๘,๑๗๓.๑๒๕ ไร่) คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๑๒ ของพื้นที่เขต หรือมีอัตราการลดเฉลี่ยร้อยละ ๒.๖๐ ต่อปี แต่อย่างไรก็ตามพื้นที่โล่งว่างของเขตบางเขนใน พ.ศ.

๒๕๒๖ ก็ยังนับว่ามีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. ๒๕๑๗ คือมีจำนวนเพิ่มขึ้น ๕.๑๕๗ ตร.กม.

(๓,๒๒๓.๑๒๕ ไร่) หรือคิดเป็นอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๑.๔๔ ต่อปี

ง. การคมนาคมขนส่ง

๑. การคมนาคมขนส่งทางบก

เขตบางเขนมีเส้นทางคมนาคมขนส่งทางบก ๒ ประเภทคือ ทางถนน และรถไฟ

ก) ถนน เขตบางเขนมีถนนสายสำคัญ ๆ หลายสาย โดยจำแนกออกเป็น ๓ ประเภทคือ (แผนที่ ๓.๔)

๑) ถนนสายหลัก เป็นถนนที่พุ่งตรงออกมาจากเขตชั้นในกรุงเทพมหานคร มี ๒ สาย คือ

(ก) ถนนพหลโยธิน (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑) มีเขตทางกว้างประมาณ ๓๕-๔๐ เมตร เริ่มจากคลองบางซื่อถึงประมาณ กม. ๒๘ ยาวประมาณ ๑๙,๕๐๐ เมตร

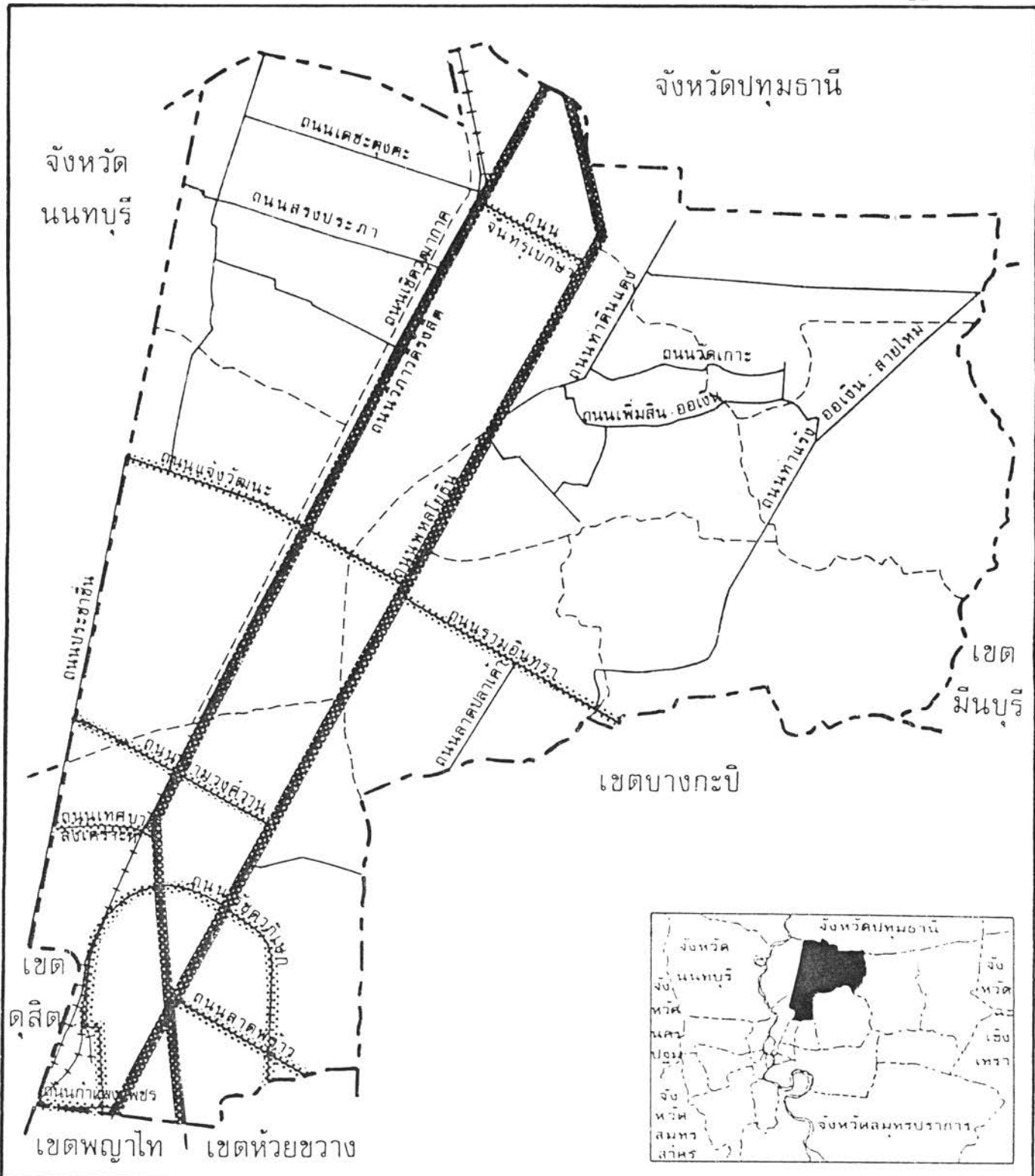
(ข) ถนนวิภาวดีรังสิต (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๑) มีเขตทางกว้างประมาณ ๖๐ เมตร เริ่มจากคลองบางซื่อถึงจุดเชื่อมเขตจังหวัดปทุมธานี ยาวประมาณ ๑๙,๕๐๐ เมตร

๒) ถนนสายรอง เป็นถนนที่เชื่อมต่อระหว่างถนนสายหลักกับถนนสายหลัก มี ๔ สาย คือ

(ก) ถนนงามวงศ์วาน (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๒) มีเขตทางกว้างประมาณ ๖๐ เมตร เริ่มจากจุดเชื่อมถนนพหลโยธินบริเวณสามแยกเกษตรถึงคลองประปา ยาวประมาณ ๓,๘๐๐ เมตร

(ข) ถนนแจ้งวัฒนะ (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๔) มีเขตทางกว้างประมาณ ๓๐ เมตร เริ่มจากจุดเชื่อมถนนพหลโยธินบริเวณอนุสาวรีย์พิทักษ์สามัคคีถึงคลองประปา ยาวประมาณ ๕,๑๐๐ เมตร

(ค) ถนนรามอินทรา (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๔) มีเขตทางกว้างประมาณ ๔๐ เมตร เริ่มจากจุดเชื่อมถนนพหลโยธินบริเวณอนุสาวรีย์พิทักษ์สามัคคีถึงคลองจรเข้บัว ยาวประมาณ ๔,๓๐๐ เมตร

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.8	แสดง : ถนนสายสำคัญ
 <p>มาตราส่วน 1 : 100,000</p> <p>กม.</p>	<p>สัญลักษณ์ :</p> <ul style="list-style-type: none"> ถนนสายหลัก ถนนสายรอง ถนนซอย ทางรถไฟ <p>ที่มา : แผนที่ตัวเมืองกรุงเทพมหานคร กรมแผนที่ทหาร พ.ศ. 2521</p>

- (ง) ถนนลาดพร้าว (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๓๖) มี
เขตทางกว้างประมาณ ๓๐ เมตร เริ่มจากจุดเชื่อมถนนพหลโยธินบริเวณทางแยกลาดพร้าวถึง
คลองน้ำแก้ว ยาวประมาณ ๒,๕๐๐ เมตร
- (จ) ถนนรัชดาภิเษก เป็นถนนวงแหวนเชื่อมติดกับถนน
ลาดพร้าว ถนนพหลโยธิน และถนนวิภาวดีรังสิต
- (ฉ) ถนนเทศบาลสงเคราะห์ เชื่อมถนนวิภาวดีรังสิตกับถนน
ประชาชื่น
- (ช) ถนนกำแพงเพชร แยกจากถนนพหลโยธินตอนล่างสุดไป
สิ้นสุดที่ทางรถไฟ
- (ซ) ถนนจันทร์เบกษา เชื่อมถนนพหลโยธินกับถนนวิภาวดี-
รังสิตบริเวณเหนือท่าอากาศยานกรุงเทพ เป็นถนนที่สงวนไว้ใช้ในราชการทหาร
- ๓) ถนนสายท้องถิ่น เป็นถนนที่ใช้ติดต่อกันเฉพาะในท้องถิ่นหรือหมายถึง
ถนนซอย ที่สำคัญได้แก่
- (ก) ถนนสรองประภา เป็นถนนสายสำคัญของแขวงสีกัน มี
เขตทางกว้างประมาณ ๓๐ เมตร ยาวประมาณ ๔,๖๐๐ เมตร ยกเว้นปากทางถนนด้านทาง
รถไฟจะมีเขตทางกว้างเพียง ๔ เมตร ลีกเข้าไปประมาณ ๓๔๐ เมตร จึงมีลักษณะเป็นถนนคอขวด
- (ข) ถนนเข็ควดอากาศ เป็นถนนขนานกับทางรถไฟและถนน
วิภาวดีรังสิต เริ่มจากตลาดใหม่ตอนเมือง (โดยประมาณ) ขึ้นไปถึงถนนเคหะตุ้งคะ
- (ค) ถนนทำดินแดงหรือถนนเลียบคลองสอง เป็นถนนแยก
จากถนนพหลโยธินเหนือสะพานสุกรนาคเสนีย์ เข้าสู่พื้นที่แขวงคลองถนนและสายไหม โดยเลียบ
ไปกับคลองสอง มีเขตทางกว้างประมาณ ๑๐ เมตร ยาวประมาณ ๕,๐๐๐ เมตร
- (ง) ถนนท่าแร่-ออเงิน-สายไหม เป็นถนนสายสำคัญของ
พื้นที่ด้านตะวันออกของเขต โดยตัดผ่านพื้นที่เกษตรกรรมในแขวงท่าแร่ ออเงินและสายไหม
เชื่อมระหว่างถนนรามอินทรา กม. ๔ กับถนนทำดินแดง มีเขตทางกว้างประมาณ ๒๐ เมตร
- (จ) ถนนเพิ่มสิน แยกจากถนนทำดินแดงเข้าไปในพื้นที่แขวง
คลองถนน สายไหม และไปเชื่อมกับถนนท่าแร่-ออเงิน-สายไหมในแขวงออเงิน มีเขตทาง
กว้างประมาณ ๒๐ เมตร

(ฉ) ถนนวัดเกาะ แยกจากถนนท่าดินแดงเหนือถนนเพิ่มสิน
เข้าไปในพื้นที่แขวงคลองถนน และไปเชื่อมกับถนนเพิ่มสินในแขวงสายไหม

(ช) ถนนลาดปลาเค้า แยกจากถนนรามอินทราประมาณ
กม. ๒.๕ ลงไปในพื้นที่แขวงอนุสาวรีย์ ถนนเส้นนี้มีทางเชื่อมไปออกถนนลาดพร้าวได้

สำหรับปริมาณการจราจรบนถนนสายสำคัญ ๆ ของเขตบางเขนใน พ.ศ. ๒๕๒๓
นั้น (ตาราง ๓.๕ และแผนที่ ๓.๔) ปรากฏว่าบนถนนทุกสายในแขวงลาดยาวมีปริมาณการจราจร
มากกว่าแขวงอื่น ๆ โดยเฉพาะบนถนนพหลโยธินในช่วงคลองบางซื่อถึงทางแยกลาดพร้าว จาก
ปริมาณการจราจรที่มีอยู่เป็นจำนวนมากบนถนนทุกสายในแขวงลาดยาวนี้ แสดงให้เห็นถึงความ
เจริญต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านธุรกิจ รวมไปถึงจำนวนผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ดังกล่าวว่ามีมากกว่าพื้นที่
อื่น ๆ ในเขต ซึ่งจะได้ศึกษาต่อไป และเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณการจราจรบนถนนพหลโยธิน
กับถนนวิภาวดีรังสิตตั้งแต่แยกถนนงามวงศ์วานถึงสุดเขตบางเขน จะเห็นได้ว่าปริมาณการจราจร
บนถนนวิภาวดีรังสิตมากกว่าถนนพหลโยธิน ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจากยานมุ่งไปสู่ท่าอากาศยาน
ยานกรุงเทพนั่นเอง

ข) รถไฟ

เขตบางเขนมีเส้นทางรถไฟสายเหนือตัดผ่าน โดยมีสถานีรถไฟที่
สำคัญ ๓ สถานี คือ สถานีบางเขน, หลักสี่ และดอนเมือง

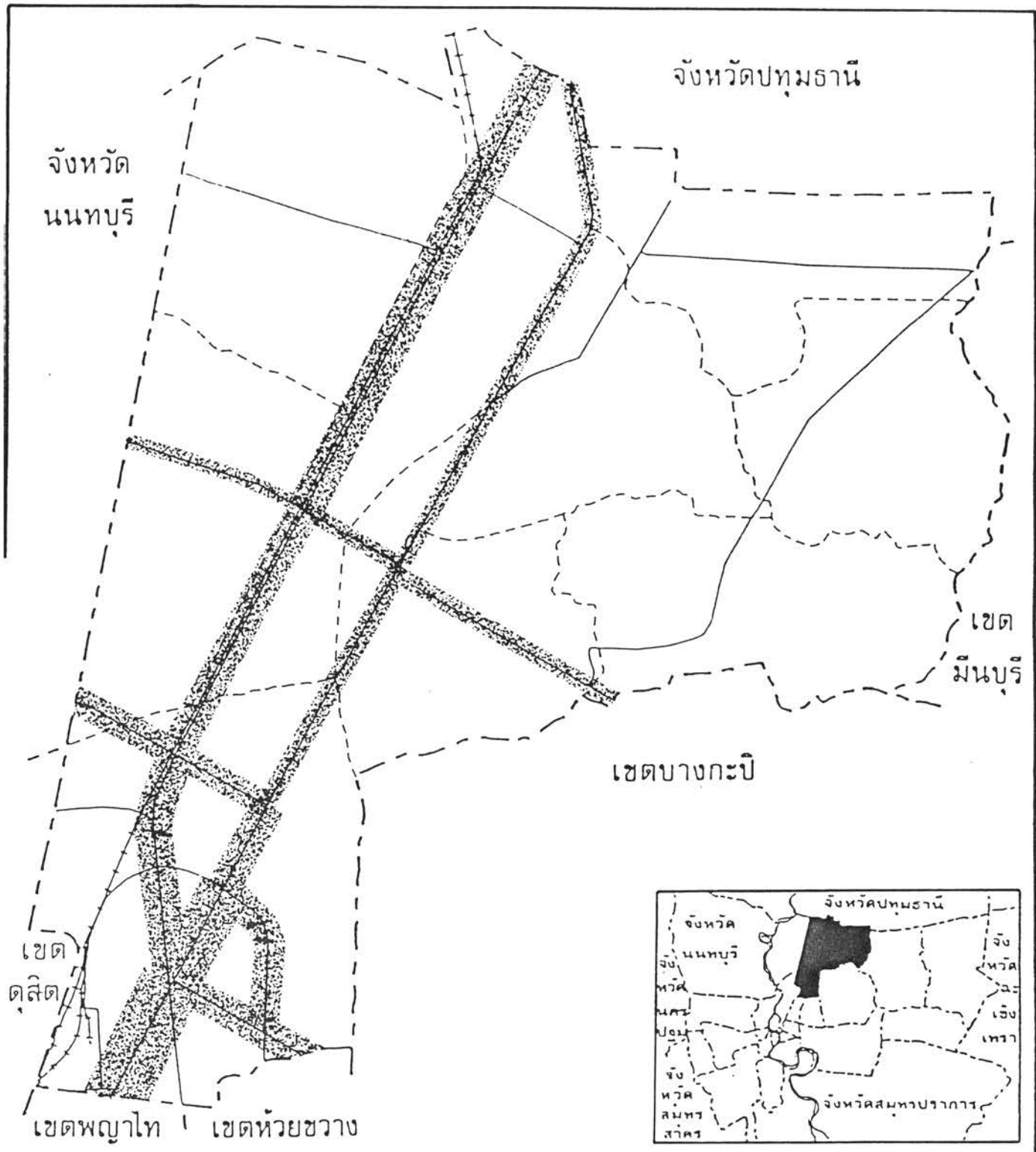
สถานีรถไฟทั้ง ๓ นี้ต่างก็อำนวยความสะดวกในด้านการเดินทางของ
ผู้อยู่อาศัยในชุมชนโดยรอบหรือชุมชนใกล้เคียง โดยเฉพาะในการเดินทางเข้ามายังเขตชั้นในของ
กรุงเทพมหานครและเดินทางไปยังต่างจังหวัด

ในอดีตสถานีรถไฟมีความสำคัญต่อชุมชนที่อยู่ในละแวกนั้น โดยเฉพาะ
ชุมชนตลาดดอนเมืองเก่าและใหม่ และชุมชนตลาดวัดผามานันท์ ซึ่งอยู่ใกล้เคียงสถานีรถไฟดอน-
เมือง ผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชนดังกล่าวถ้าประสงค์จะเดินทางเข้ามายังเขตชั้นในของกรุงเทพมหานคร
ก็จำเป็นต้องใช้บริการรถไฟ แต่ในปัจจุบันมีการตัดถนนวิภาวดีรังสิตขนานกับทางรถไฟสายดังกล่าว
ทำให้เส้นทางรถไฟลดความสำคัญลงบ้าง อย่างไรก็ตามรถไฟก็ยังมีประโยชน์อยู่มากในการเดิน
ทางไปยังต่างจังหวัด

ตาราง ๓.๕ ปริมาณการจราจรเฉลี่ยในช่วงโมงเร่งด่วนของเขตบางเขน พ.ศ. ๒๕๒๓

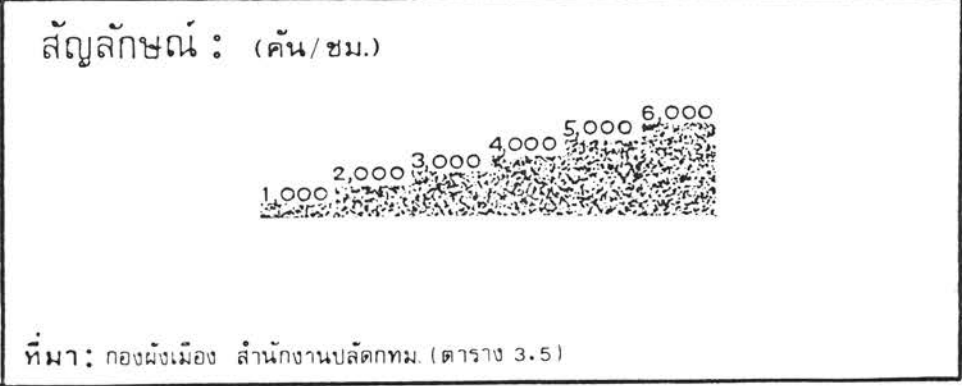
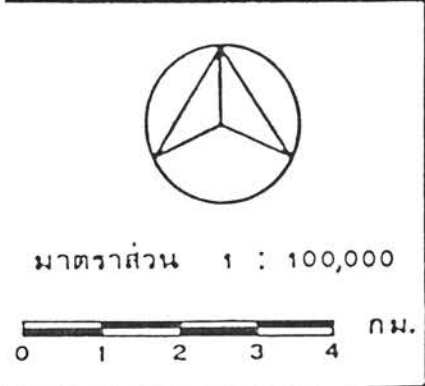
ถนน	ต้นทาง - ปลายทาง	ปริมาณการจราจรเฉลี่ย (คัน/ชม.)
พหลโยธิน	คลองบางซื่อ - แยกลาดพร้าว	๕,๔๖๘
	ทางแยกลาดพร้าว - แยกถนนรัชดาภิเษก	๔,๕๔๑
	แยกถนนรัชดาภิเษก - สามแยกเกษตร	๓,๐๗๘
	สามแยกเกษตร - อนุสาวรีย์พิทักษ์สามัคคี	๑,๗๘๔
	อนุสาวรีย์พิทักษ์สามัคคี - สุดเขตบางเขน	๑,๕๐๔
วิภาวดีรังสิต	คลองบางซื่อ - สีแยกเกษตร	๓,๒๖๔
	สีแยกเกษตร - สีแยกหลักสี่	๓,๐๑๕
	สีแยกหลักสี่ - สุดเขตบางเขน	๓,๒๒๘
ลาดพร้าว	แยกลาดพร้าว - สุดเขตบางเขน	๒,๘๒๗
รัชดาภิเษก	ถนนลาดพร้าว - ถนนพหลโยธิน	๒,๖๖๖
งามวงศ์วาน	สามแยกเกษตร - สีแยกเกษตร	๒,๒๒๕
	สีแยกเกษตร - คลองประปา	๒,๕๐๔
แจ้งวัฒนะ	อนุสาวรีย์พิทักษ์สามัคคี - สีแยกหลักสี่	๑,๔๗๐
	สีแยกหลักสี่ - คลองประปา	๑,๓๕๔
รามอินทรา	อนุสาวรีย์พิทักษ์สามัคคี - สุดเขตบางเขน	๑,๕๔๔

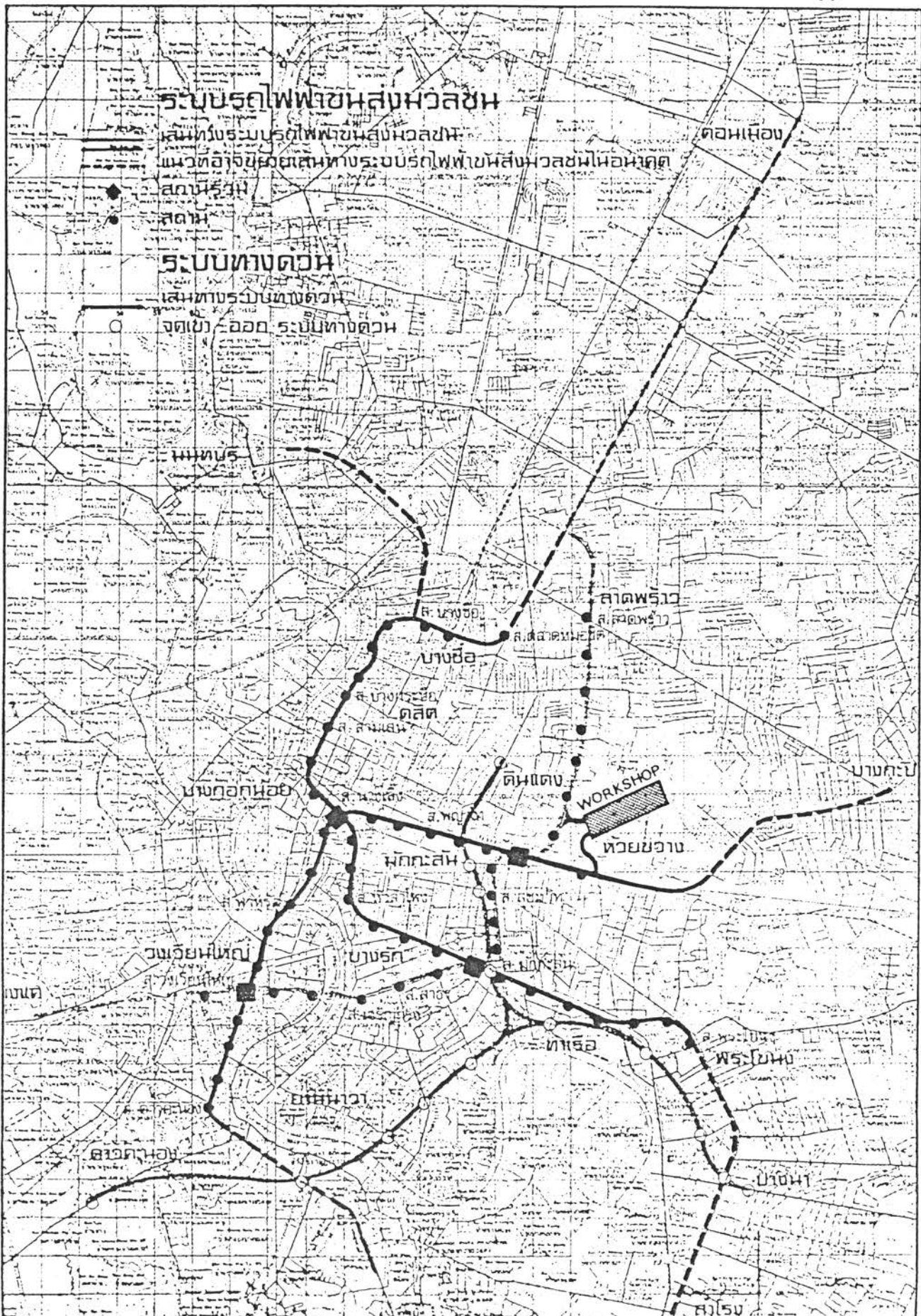
ที่มา : กองผังเมือง สำนักงานปัดกรุง เทพมหานคร

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.9 แสดง : ปริมาณการจราจรเฉลี่ยในชั่วโมงเร่งด่วน พ.ศ.2523

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

<p>แผนที่ 3.11</p>	<p>แสดง : โครงการก่อสร้างทางพิเศษ ระบบทางด่วนและระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน ชั้นที่ 1 พ.ศ. 2521-2527</p>
--------------------	--

สำหรับการบริการขนส่งมวลชน นอกจากรถไฟแล้วเขตบางเขนยังมี รถยนต์โดยสารประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ วิ่งรับ-ส่งผู้โดยสารไปตามถนน สายสำคัญ ๆ ของเขต รวม ๓๕ สาย (แผนที่ ๓.๑๐) นอกจากนี้ในอนาคตเขตบางเขนจะมี บริการขนส่งมวลชนด้วยระบบรถไฟฟ้าสายวงเวียนใหญ่-สาทร-ลาดพร้าว (แผนที่ ๓.๑๑) ซึ่ง ถ้าโครงการนี้สามารถดำเนินงานได้สำเร็จก็จะเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อยู่อาศัยและ ผู้ที่มีภารกิจติดต่อหรือทำงานภายในเขตบางเขนเป็นอันมาก

๒. การคมนาคมขนส่งทางน้ำ

การคมนาคมขนส่งทางน้ำในเขตบางเขนยังพอมีความสำคัญอยู่บ้าง โดยเฉพาะในพื้นที่ชีกะวันออกของเขตที่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ทั้งนี้เพราะบ้านเรือนของเกษตรกร มักจะตั้งอยู่ริมคลอง การเดินทางและการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรจึงต้องอาศัยทางน้ำ เช่น คลองหกวา และคลองพระยาสุเรนทร์

๓. การคมนาคมขนส่งทางอากาศ

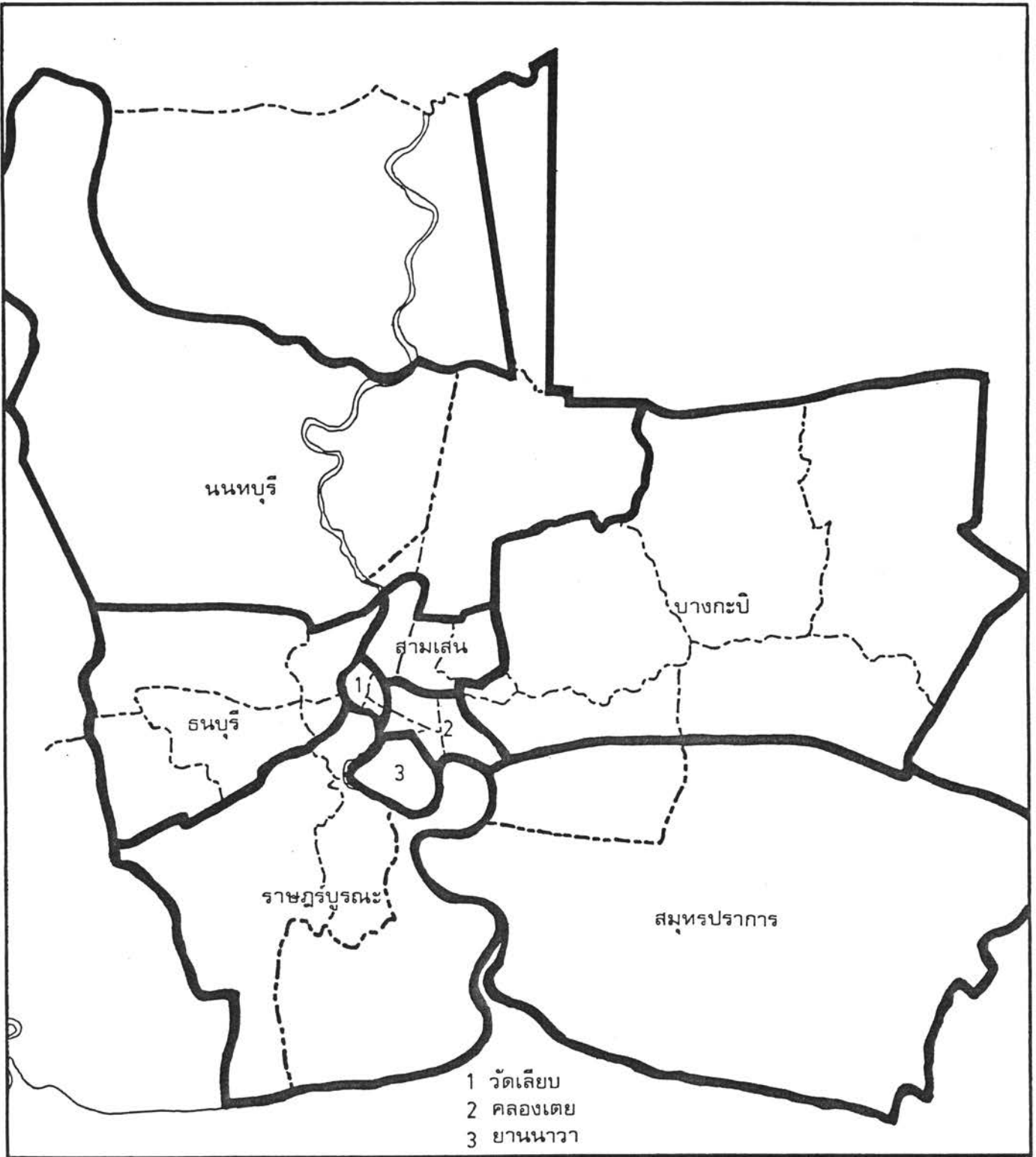
เขตบางเขนเป็นที่ตั้งของสนามบิน ๒ แห่ง คือ สนามบินดอนเมืองหรือ ท่าอากาศยานกรุงเทพ ซึ่งเป็นสนามบินนานาชาติ สามารถเดินทางติดต่อกับต่างประเทศ และ ภายในประเทศได้อย่างรวดเร็ว ส่วนสนามบินอีกแห่งหนึ่งคือ สนามบินกองบินกรมตำรวจ ซึ่ง ตั้งอยู่ที่ถนนรามอินทรา

จ. สาธารณูปโภค

๑. ไฟฟ้า

การให้บริการไฟฟ้าในกรุงเทพมหานคร เป็นหน้าที่ของการไฟฟ้านครหลวง ซึ่งเขตการให้บริการจะครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนนทบุรี สมุทรปราการ และปทุมธานี (บางส่วน) โดยแบ่งเขตความรับผิดชอบออกเป็น ๔ เขตจำหน่าย คือ เขตจำหน่ายวัดเสียบ, คลองเตย, ยานนาวา, สามเสน, บางกะปิ, ธนบุรี, ราษฎร์บูรณะ, นนทบุรี และสมุทรปราการ (แผนที่ ๓.๑๒)

การไฟฟ้านครหลวงรับพลังไฟฟ้ามาจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิต โดยนำเข้าสู่ สถานีต้นทาง ๘ แห่ง มีขนาดรวมกันทั้งสิ้น ๒,๘๐๐ MVA. และจ่ายไฟให้แก่สถานีย่อยต่าง ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบประมาณ ๔๕ สถานี จากสถานีย่อยต่าง ๆ ก็จะจ่ายไฟฟ้าให้ประชาชน ผู้ต้องการใช้บริการ

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.12

แสดง : เขตจำหน่ายไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง

มาตราส่วน 1 : 400,000

สัญลักษณ์ :

เส้นแบ่งเขตจำหน่ายไฟฟ้า

ที่มา : การไฟฟ้านครหลวง

สำหรับ เขตบางเขนอยู่ในเขตจำหน่ายนนทบุรี ซึ่งสามารถบริการไฟฟ้าให้แก่ประชาชนที่ต้องการใช้ได้ทั่วทั้งพื้นที่ โดยสถานีต้นทางลาดพร้าวจะเป็นแม่ข่ายใหญ่ในการจ่ายไฟฟ้าให้แก่สถานีย่อยที่อยู่ในเขตบางเขนและบริเวณใกล้เคียง ได้แก่ สถานีไฟฟ้าย่อยดอนเมือง, บางซื่อ, ลาดปลาเค้า และหมอชิต เป็นต้น

๒. ประปา

การให้บริการน้ำประปาในกรุงเทพมหานคร เป็นหน้าที่ของการประปานครหลวง โดยจะให้บริการครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนนทบุรี และสมุทรปราการด้วย

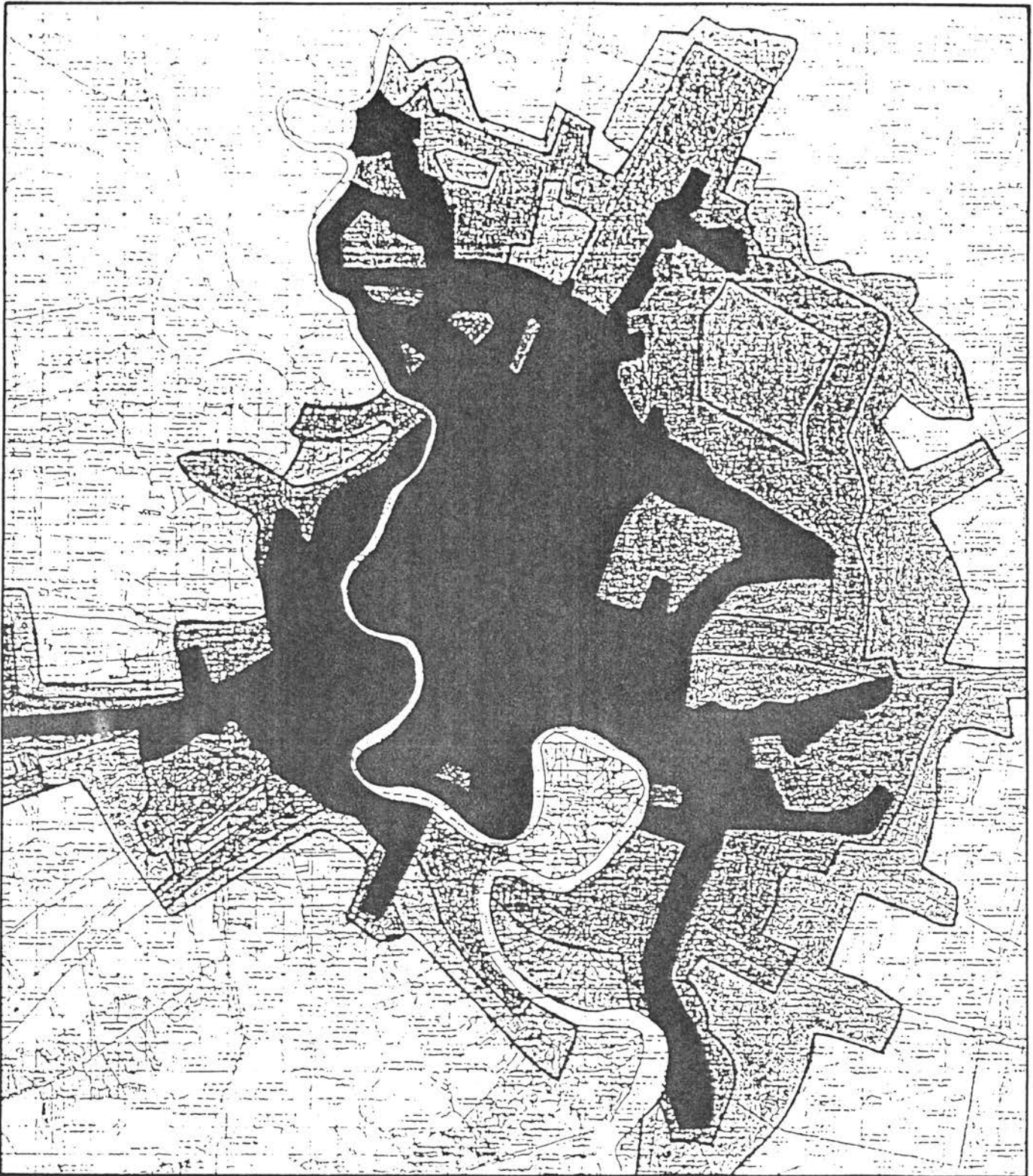
ในปัจจุบันการประปานครหลวงกำลังดำเนินการขยายพื้นที่จ่ายน้ำและเพิ่มกำลังการผลิตตามโครงการปรับปรุงกิจการประปาแผนหลักระยะที่ ๑ ช่วงที่ ๒ โดยได้เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๓ และคาดว่าจะแล้วเสร็จใน พ.ศ. ๒๕๒๗ ซึ่งจะจ่ายน้ำได้เพิ่มขึ้นอีกวันละ ๔ แสน ลบ.ม. (เดิมผลิตได้วันละ ๒ ล้าน ลบ.ม.) สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้ถึง พ.ศ. ๒๕๒๘ หรือประมาณ ๕ ล้านคน และสามารถขยายพื้นที่จ่ายน้ำเพิ่มเติมจากเดิมอีก ๑๔๐ ตร.กม. คือครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด ๔๓๐ ตร.กม. (แผนที่ ๓.๑๓)

หลังจากโครงการปรับปรุงกิจการประปาแผนหลักระยะที่ ๑ ช่วงที่ ๒ เสร็จสิ้นลงก็จะเริ่มดำเนินการตามโครงการระยะที่ ๒ ช่วงที่ ๑ โดยจะเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๘ และจะแล้วเสร็จใน พ.ศ. ๒๕๓๑ โดยสามารถผลิตน้ำได้รวมกันเป็นปริมาณวันละ ๒.๗ ล้าน ลบ.ม. ซึ่งสามารถให้บริการแก่ประชาชนได้รวมกันไม่น้อยกว่า ๕.๗ ล้านคนอย่างเพียงพอจนถึง พ.ศ. ๒๕๓๒ และสามารถขยายพื้นที่จ่ายน้ำเพิ่มขึ้นจากโครงการฯ ระยะที่ ๑ ช่วงที่ ๒ อีก ๑๔๐ ตร.กม. คือครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด ๕๗๐ ตร.กม.

สำหรับ เขตบางเขนก็อยู่ในโครงการปรับปรุงกิจการประปาแผนหลักของการประปานครหลวงตามระยะที่ ๑ ช่วงที่ ๒ และระยะที่ ๒ ช่วงที่ ๑ โดยพื้นที่ที่จะได้รับบริการ โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่ตามแนวถนนสายหลักและรอง โดยเฉพาะพื้นที่ชุกตะวันตกของเขต (แผนที่ ๓.๑๔)

๓. โทรศัพท์

องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยได้ให้บริการโทรศัพท์ในเขตนครหลวงครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ นนทบุรี และปทุมธานี โดยแบ่งเขตการให้

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.13

แสดง : พื้นที่ที่อยู่ในข่ายการบริการตามโครงการปรับปรุงกิจการ
ประปาแผนหลักในเขตนครหลวง

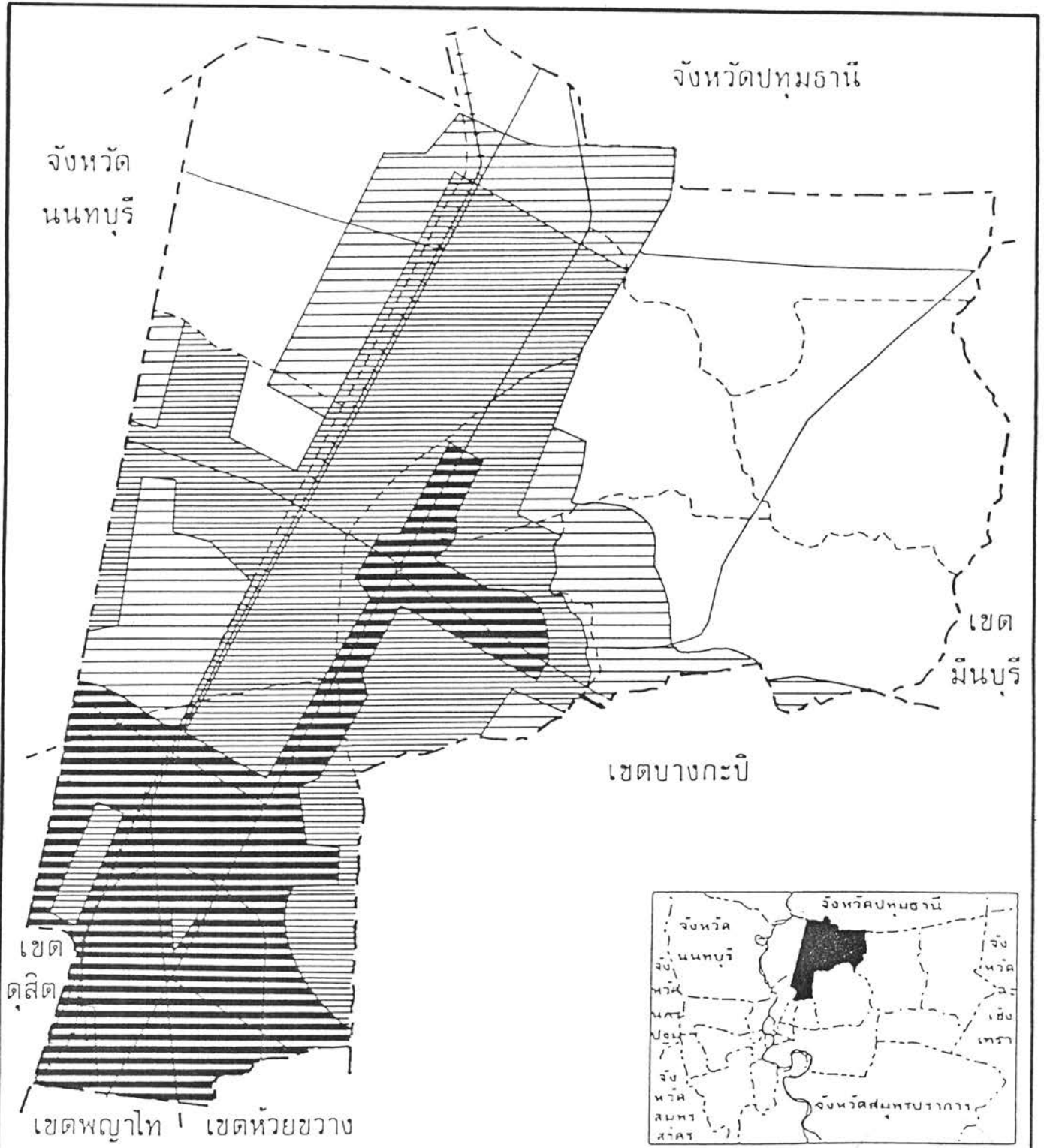
มาตราส่วน 1 : 200,000

สัญลักษณ์ :

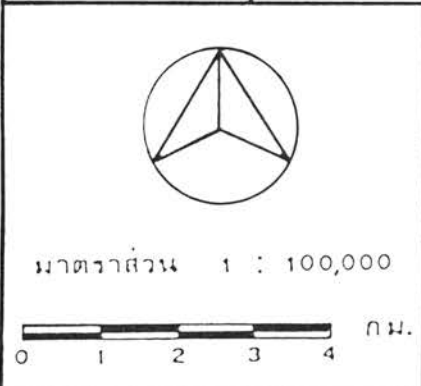
- โครงการแผนหลักระยะที่ 1 ช่วงที่ 1 (พ.ศ. 2523) 280 กม²
- " " " (พ.ศ. 2528) 430 "
- " " (พ.ศ. 2532) 530 "
- ยังไม่อยู่ในโครงการแผนหลัก

ที่มา: การวางแผนนครหลวง

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.14 แสดง : พื้นที่ที่อยู่ในข่ายการบริการตามโครงการปรับปรุงกิจการ
ประปาแผนหลักในเขตบางเขน

- สัญลักษณ์ :
- โครงการแผนหลักระยะที่ 1 ช่วงที่ 1 (พ.ศ. 2523)
 - " " 1 " 2 (พ.ศ. 2528)
 - " " 2 (พ.ศ. 2532)
 - ยังไม่อยู่ในโครงการแผนหลัก
- ที่มา : การประปานครหลวง

บริการออกเป็น ๔ เขตคือ เขตนครหลวง ๑-๔

สำหรับเขตบางเขนอยู่ในข่ายการให้บริการของเขตนครหลวงที่ ๔ มีชุมสายตั้งอยู่ในพื้นที่ ๔ ชุมสายคือ ชุมสายโทรศัพท์บางเขน, หลักสี่, ดอนเมือง, ลาดพร้าว และแจ้งวัฒนะ ซึ่งเพิ่งเปิดดำเนินการ (พ.ศ. ๒๕๒๗) และใน พ.ศ. ๒๕๒๗ จะก่อสร้างชุมสายโทรศัพท์อีก ๑ แห่งคือ ชุมสายโทรศัพท์สีกัน นอกจากนี้ยังมีชุมสายอื่น ๆ ที่มีเขตความรับผิดชอบอยู่ในพื้นที่บางส่วนของเขตบางเขนอีก ๔ ชุมสายคือ ชุมสายโทรศัพท์พหลโยธิน, อินทามระ, บางซื่อ, งามวงศ์วาน และรามอินทรา (แผนที่ ๓.๑๕)

การให้บริการโทรศัพท์ในแต่ละชุมสายนั้น ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการในการใช้โทรศัพท์ของประชาชนได้ครบถ้วน ดังจะเห็นได้จากจำนวนผู้รอคอย (waiting List) ประจำเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๒๖ ในตาราง ๓.๖ มีอยู่เป็นจำนวนมาก และนับวันจะยิ่งเพิ่มจำนวนมากขึ้น ดังที่สำนักวางแผนและโครงการองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยได้ทำการคาดการณ์ไว้ในตาราง ๓.๗

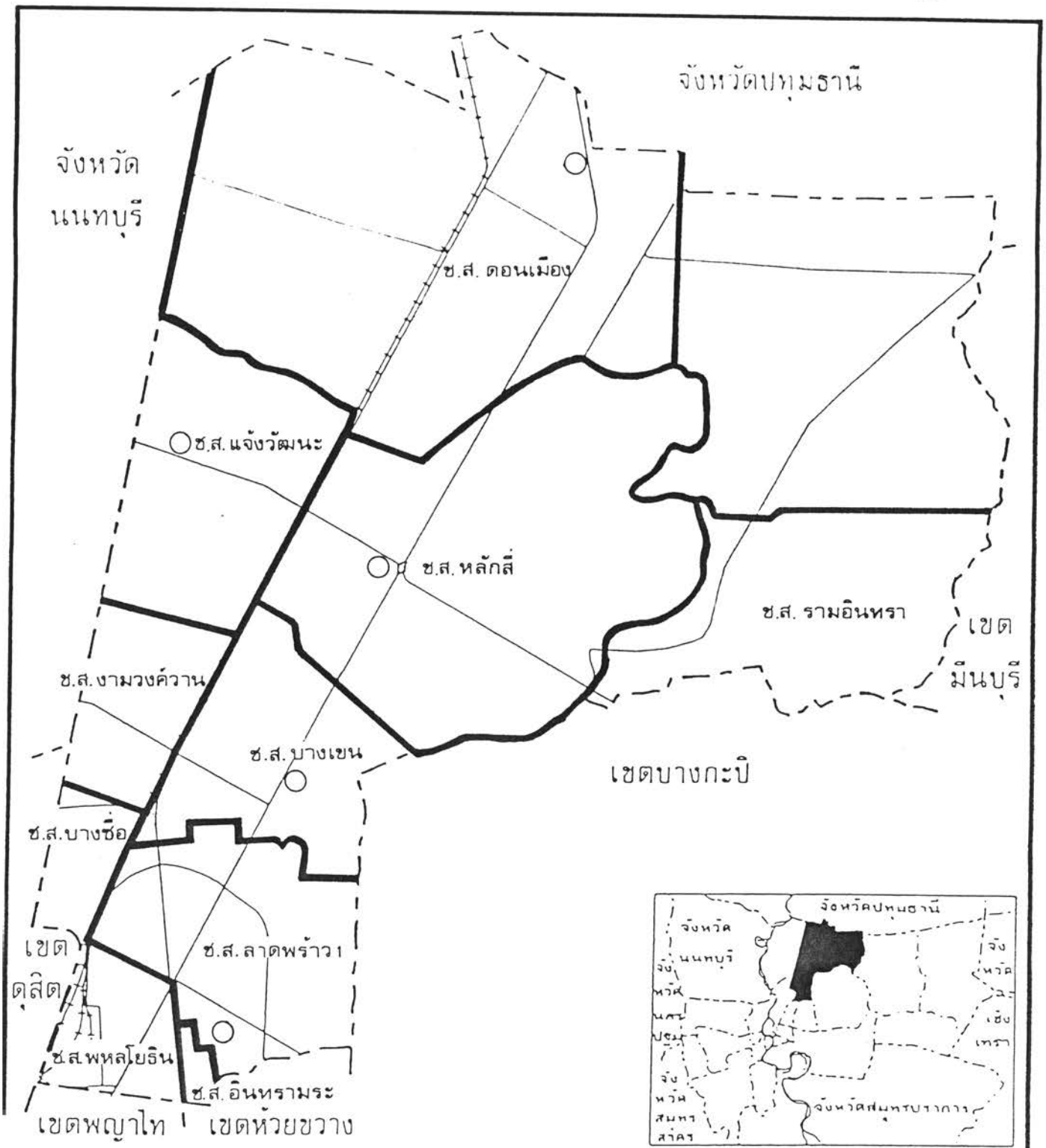
ด้านโทรศัพท์สาธารณะ ภายในเขตบางเขนมีโทรศัพท์สาธารณะที่เปิดใช้ใน พ.ศ. ๒๕๒๖ โดยรวมจากชุมสายต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ในเขตบางเขน มีจำนวนทั้งสิ้น ๖๒๑ เครื่อง โดยแยกตามชุมสายต่าง ๆ ได้ดังนี้

ชุมสายโทรศัพท์บางเขน	๑๖๐	เครื่อง
ชุมสายโทรศัพท์ลาดพร้าว ๑	๑๒๑	เครื่อง
ชุมสายโทรศัพท์หลักสี่	๑๗๒	เครื่อง
ชุมสายโทรศัพท์ดอนเมือง	๑๖๘	เครื่อง

จากจำนวนโทรศัพท์สาธารณะในเขตบางเขน ๖๒๑ เครื่องนี้ เฉลี่ยแล้วโทรศัพท์สาธารณะ ๑ เครื่องต่อประชากรประมาณ ๗๓๗ คน (ใน พ.ศ. ๒๕๒๖) นับว่ายังต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในโครงการพัฒนาเศรษฐกิจขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๗ ซึ่งกำหนดไว้ให้โทรศัพท์สาธารณะ ๑ เครื่องต่อประชากรประมาณ ๕๐๐ คน

๔. การระบายน้ำ

บางช่วงของถนนสายหลักและรองของเขตจะมีการวางท่อระบายน้ำขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๐.๖๐ - ๑.๕๐ เมตร โดยอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของสำนักการระบายน้ำ

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.15 แสดง : เขตความรับผิดชอบและที่ตั้งชุมสายโทรศัพท์

มาตราส่วน 1 : 100,000

สัญลักษณ์ :

- เส้นแบ่งเขตความรับผิดชอบชุมสายโทรศัพท์
- ที่ตั้งชุมสายโทรศัพท์

ตาราง ๓.๖ สถานภาพเลขหมาย, คู่สาย และ Waiting List ประจำเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖ ของชุมสายโทรศัพท์ที่มี
เขตรับผิดชอบในเขตบางเขน

ชุมสาย	เลขหมาย เต็ม	คู่สาย เพิ่ม	เลขหมาย เปิดใช้	คู่สายเปิดใช้	เลขหมายเหลือ			คู่สายเหลือ	Waiting List	เลขหมาย เพิ่มอีกใน โครงการ ๒๕๖๐-๒๕๖๗	คู่สายเพิ่ม อีกใน โครงการ ๒๕๖๐-๒๕๖๗
					สำรอง	ผูกพัน	ว่าง				
บางเขน	๑๐,๐๐๐	๗,๑๐๐	๖,๓๙๙	๕,๙๒๙	๑๕๕	๓๖๓	๓,๐๘๓	๙๘๙	๖,๘๔๕	๑,๔๐๐	๔,๓๐๐
ลาดพร้าว ๑	๕,๒๐๐	๙,๖๐๐	๕,๑๔๓	๕,๑๗๗	๙	๓๕	๑๓	๓,๙๔๓	๖,๕๐๖	๗,๐๐๐	๑๐,๘๐๐
หลักสี่	๖,๐๐๐	๗,๒๐๐	๓,๙๐๐	๓,๙๔๑	๙๕	๕๖	๑,๙๘๙	๓,๐๙๙	๒,๙๘๗	๑,๐๐๐	๔,๘๐๐
ดอนเมือง	๓,๔๘๐	๖,๑๐๐	๓,๓๓๕	๓,๔๓๕	๗๕	๖๘	๒	๒,๕๑๕	๔,๗๘๘	๕,๐๐๐	๑๐,๕๐๐
ดอนเมือง SPC	๑,๐๐๐	๑,๕๐๐	๓๗	๕๔	๓๕	๓๖	๘๙๒	๑,๓๗๑	-	-	-
รามอินทรา	๑,๐๐๐	๑,๒๕๐	๙๙๗	๑,๐๕๙	๕	-	-	๑๗๗	๑,๗๙๕	๘,๖๐๐	๘,๙๕๐
พหลโยธิน	๑๗,๘๐๐	๒๑,๕๕๕	๑๖,๑๓๙	๑๘,๑๓๕	๒๑๗	๔๕๑	๙๙๓	๓,๑๕๕	๑,๐๖๘	๕,๐๐๐	๑๘,๖๕๕
อินทามระ	๑๐,๐๐๐	๑๓,๘๐๐	๙,๔๕๖	๑๐,๑๖๗	๑๕๕	๓๑๙	๗๐	๒,๙๔๓	๕,๔๐๑	๑,๐๐๐	๖,๖๐๐
บางซื่อ	๑๐,๐๐๐	๑๔,๘๐๐	๙,๗๐๒	๑๐,๓๑๑	๑๕๕	๑๐๔	๓๙	๓,๕๑๔	๓,๕๘๙	๕,๐๐๐	๑๔,๐๐๐
งามวงศ์วาน	๕,๓๐๐	๖,๓๘๑	๕,๒๓๔	๕,๑๐๔	๑๖	๕๐	-	๑,๒๑๔	๑๕,๓๗๒	๑๐,๐๐๐	๑๐,๔๑๙
รวม	๖๙,๗๘๐	๘๙,๒๗๖	๖๐,๓๔๒	๖๓,๓๑๒	๙๑๗	๑,๔๘๒	๗,๐๔๑	๒๒,๙๒๐	๔๘,๓๕๑	๔๔,๐๐๐	๘๙,๐๒๔

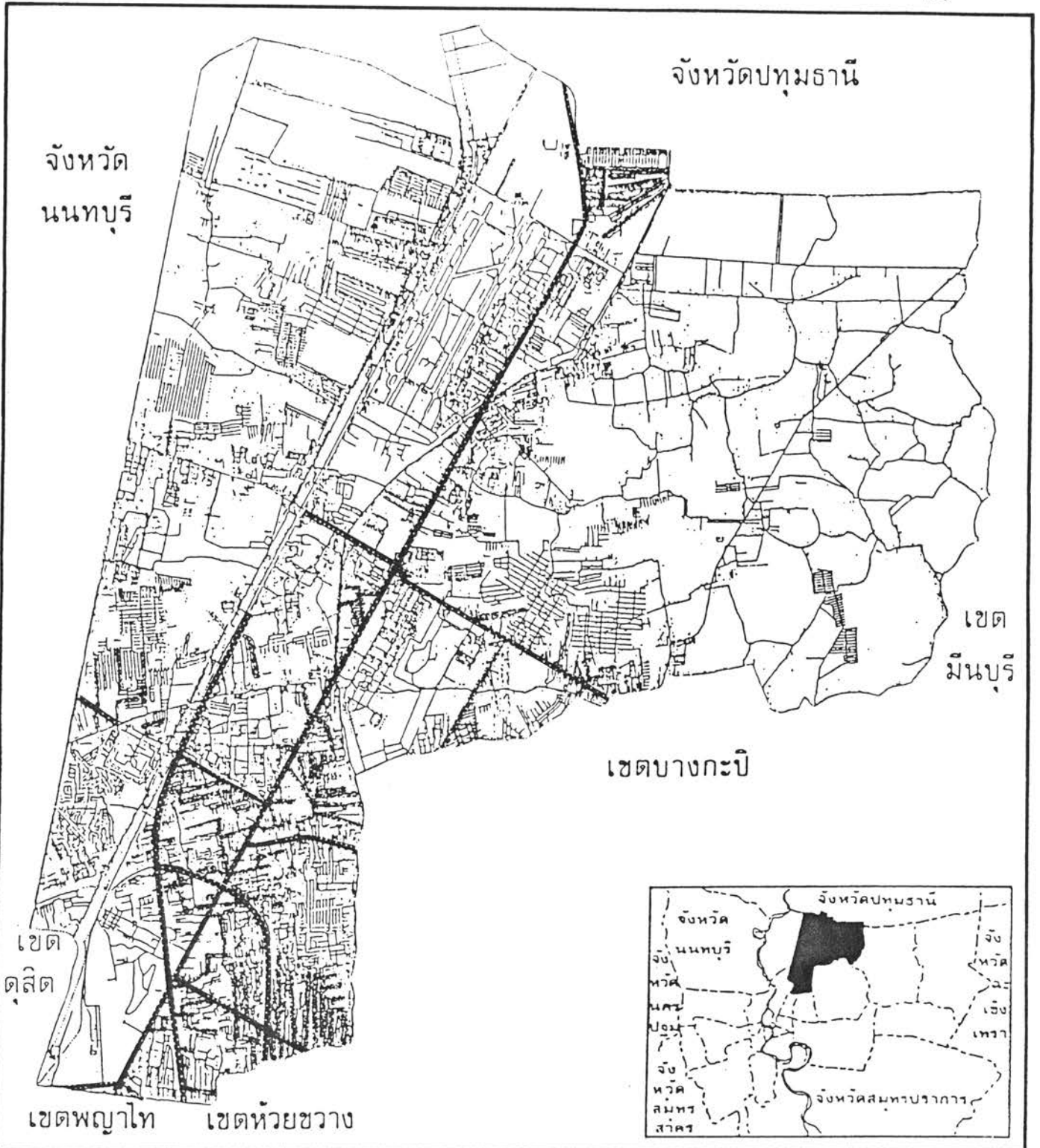
ที่มา : องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

ตาราง ก.ศ จำนวนคาดประมาณความต้องการใช้โทรศัพท์ของแต่ละชุมสายที่มีเขตความรับผิดชอบในเขตบางเขน ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๖-๒๕๔๑

ชุมสาย	จำนวนคาดประมาณความต้องการใช้โทรศัพท์											
	พ.ศ. ๒๕๒๖	พ.ศ. ๒๕๒๗	พ.ศ. ๒๕๒๘	พ.ศ. ๒๕๒๙	พ.ศ. ๒๕๓๐	พ.ศ. ๒๕๓๑	พ.ศ. ๒๕๓๒	พ.ศ. ๒๕๓๓	พ.ศ. ๒๕๓๔	พ.ศ. ๒๕๓๕	พ.ศ. ๒๕๓๖	พ.ศ. ๒๕๓๗
บางเขน	๑๕,๒๑๐	๑๖,๔๒๔	๑๘,๘๔๔	๒๐,๔๗๗	๒๓,๓๕๔	๒๖,๐๐๒	๒๘,๘๐๒	๓๑,๖๘๘	๓๕,๕๗๘	๓๙,๓๘๖	๔๐,๐๒๕	๔๔,๕๘๖
ลาดพร้าว *	๑๐,๔๑๓	๑๒,๑๕๕	๑๓,๕๓๔	๑๕,๐๘๒	๑๖,๘๐๓	๑๘,๗๒๒	๒๐,๘๓๕	๒๓,๑๒๕	๒๕,๕๓๕	๒๘,๐๐๕	๓๐,๕๖๕	๓๐,๕๖๗
หลักสี่	๗,๕๘๒	๘,๕๓๒	๙,๕๕๗	๑๐,๖๕๗	๑๑,๘๓๒	๑๓,๐๘๒	๑๔,๕๐๗	๑๕,๘๓๒	๑๗,๓๕๗	๑๘,๘๘๒	๒๐,๗๐๗	๒๐,๕๘๒
คอนเมือง	๗,๒๕๕	๘,๒๘๐	๙,๕๕๐	๑๐,๗๘๖	๑๒,๓๑๑	๑๔,๐๕๒	๑๖,๐๓๕	๑๘,๓๐๗	๒๐,๖๓๗	๒๓,๐๐๒	๒๕,๒๕๒	๓๓,๐๗๐
รามอินทรา	๕,๒๐๐	๕,๕๐๑	๖,๖๗๑	๗,๕๕๒	๘,๕๒๘	๙,๖๕๓	๑๐,๕๐๕	๑๒,๓๑๗	๑๓,๘๗๘	๑๕,๕๕๑	๑๗,๕๕๓	๒๕,๐๖๓
ทลโยธิน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
อินทามระ	๑๕,๖๗๕	๑๗,๕๕๖	๒๐,๒๐๒	๒๒,๘๕๕	๒๕,๕๕๕	๒๘,๕๖๕	๓๒,๕๓๓	๓๕,๕๐๒	๓๙,๑๖๕	๔๒,๑๘๕	๔๕,๕๕๒	๕๕,๕๖๕
บางซื่อ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
งามวงศ์วาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
แจ้งวัฒนะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สีกัน*	๑,๗๓๐	๒,๑๓๐	๒,๖๓๐	๓,๓๑๐	๓,๘๑๕	๔,๓๒๑	๔,๘๒๗	๕,๓๓๒	๕,๘๓๘	๖,๓๔๓	๖,๕๐๗	๗,๕๒๗

ที่มา : สำนักวางแผนและโครงการ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

* ยังไม่มีชุมสาย

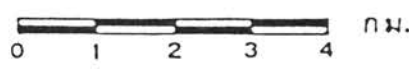

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

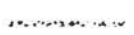
แผนที่ 3.16	แสดง : แนวท่อระบายน้ำ
-------------	-----------------------

มาตราส่วน 1 : 100,000

สัญลักษณ์ :

- สายประธาน
- สายถนนซอย

ที่มา : งานรักษาความสะอาด เขตบางเขน พ.ศ. 2527

กรุงเทพมหานคร ส่วนถนนซอยต่าง ๆ บางบริเวณก็มีการวางท่อระบายน้ำขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง เล็กกว่า ๐.๖๐ เมตรลงมา โดยอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของเขตบางเขน (แผนที่ ๓.๑๖) ท่อระบายน้ำดังกล่าวนี้จะระบายน้ำลงสู่คูคลองหรือลำรางที่มีอยู่ทั่วไปในเขต

บริเวณที่ยังไม่มีท่อระบายน้ำโดยส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่เกษตรกรรม หรือพื้นที่ ที่มีผู้คนอาศัยอยู่เบาบาง และตามถนนซอยต่าง ๆ ที่ยังไม่ได้ลาดยางหรือเทคอนกรีต ผู้ที่อยู่อาศัย ในบริเวณที่ไม่มีท่อระบายน้ำบางบริเวณจะขุดร่องระบายน้ำลงสู่คูคลองที่อยู่ใกล้เคียง แต่บางแห่ง ก็ปล่อยน้ำทิ้งลงสู่บริเวณพื้นดินรอบข้างโดยตรง

๕. การเก็บขยะ

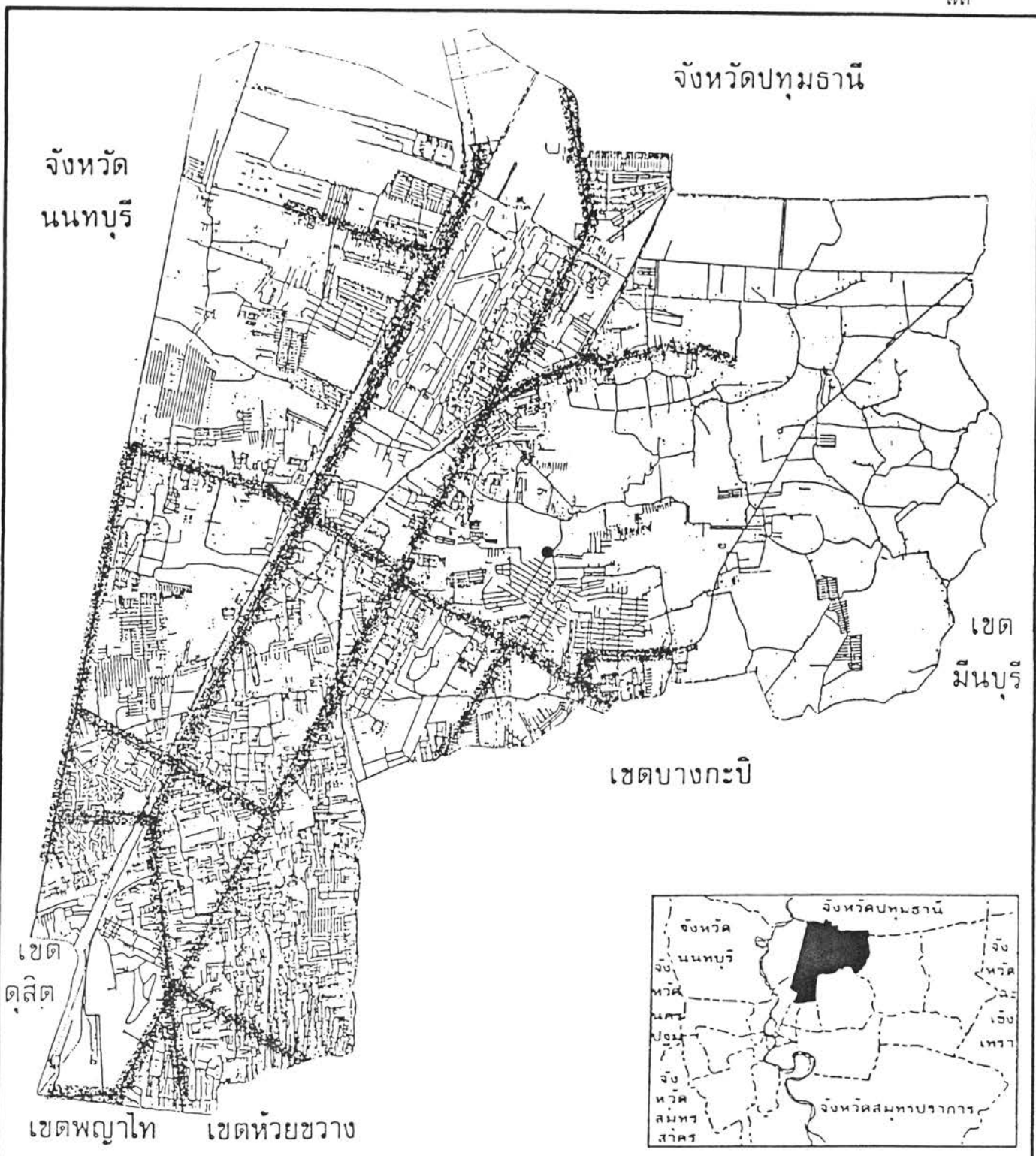
การเก็บขยะมูลฝอยภายในเขตบางเขน เป็นหน้าที่ของงานรักษาความ สะอาดของเขตงานรักษาความสะอาดเขตบางเขนได้ทำการจัดเก็บขยะมูลฝอยเพียง ๖ แขวง เท่านั้นคือ แขวงลาดยาว และเฉพาะบางส่วนของแขวงอนุสาวรีย์, คลองถนน, สีกัน, หุ่นสองห้อง, ตลาดบางเขน โดยมีเส้นทางจัดเก็บไปตามแนวถนนสายสำคัญ ๆ ของเขตตามที่ปรากฏในแผนที่ ๓.๑๗

โดยเหตุที่เขตบางเขนกำลังพัฒนาตัวเองอย่างรวดเร็วมาก มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินจากเกษตรกรรมมาเป็นชุมชนเมืองมากขึ้น เป็นผลให้จำนวนขยะเพิ่มมากขึ้นด้วย ถ้าจะคำนวณปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นเฉลี่ยต่อคนในอัตรา ๒.๕ ลิตรต่อวันแล้ว ใน พ.ศ. ๒๕๒๔ เขตบางเขนจะมีขยะประมาณวันละ ๑,๐๗๔ ลบ.ม. ทั้งนี้ไม่ได้รวมถึงขยะที่เกิดจากผู้ที่เดินทาง ผ่านไปมาและผู้เข้ามาทำงานภายในเขตบางเขน ขยะจำนวนดังกล่าวนี้ งานรักษาความสะอาด มีความสามารถเก็บได้เพียงวันละ ๖๐๓ ลบ.ม. เท่านั้น หรือประมาณร้อยละ ๕๖.๑ ของขยะ ทั้งหมดในเขตส่วนขยะที่เหลือตกค้างอยู่ภายในเขตอีกประมาณวันละ ๔๗๒ ลบ.ม. จะถูกกองทิ้ง อยู่ตามถนน หุ่นนา ที่โล่งว่าง หรือในคูคลองต่าง ๆ รวมทั้งในบริเวณบ้านเรือน และสถาน ประกอบกิจการต่าง ๆ โดยขยะในจำนวนนี้ บางส่วนประชาชนจะทำการกำจัดเอง แต่ก็ เป็นเพียงส่วนน้อยเท่านั้น

๖. สาธารณูปการ

๑. การไปรษณีย์

การไปรษณีย์ในเขตนครหลวงแบ่งเป็น ๒๔ เขต คือ กรุงเทพฯ ๑-๒๔

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.17

แสดง : เส้นทางหลักในการเก็บขยะ

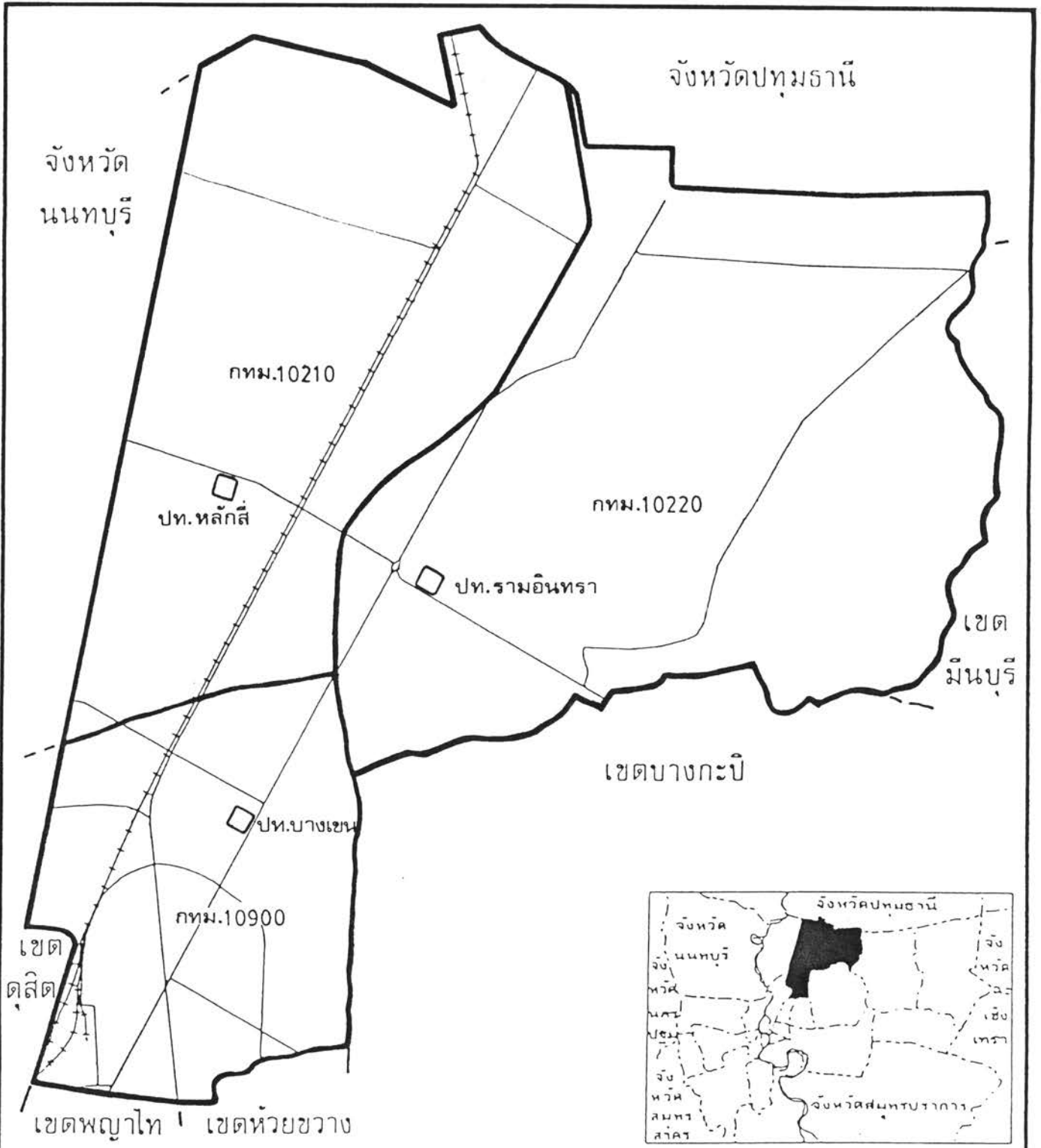
สัญลักษณ์ :

- เส้นทางหลักในการเก็บขยะ
- ที่ตั้งโรงงานกำจัดมูลฝอยรามอินทรา

มาตราส่วน 1 : 100,000

ที่มา : งานรักษาความสะอาด เขตบางเขน พ.ศ. 2526

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.18

แสดง : เขตความรับผิดชอบและที่ตั้งที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข

มาตราส่วน 1 : 100,000

สัญลักษณ์ :

- เขตความรับผิดชอบไปรษณีย์โทรเลข
- ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข

ที่มา : การสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2526

โดยมีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขการสื่อสารรวม ๑๐๗ ที่ทำการ และมีรหัสไปรษณีย์ ๑๐๗ รหัส นอกจากนี้ยังมีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขรถยนต์เคลื่อนที่ ๗ ที่ทำการ และที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขอนุญาตเอกชน ๒๔ ที่ทำการ

สำหรับเขตบางเขนมีเขตไปรษณีย์รับผิดชอบอยู่ ๓ แห่ง คือ กรุงเทพฯ ๔ (ป.ท. บางเขน) รับผิดชอบเฉพาะพื้นที่แขวงลาดยาว มีรหัสไปรษณีย์ ๑๐๔๐๐, กรุงเทพฯ ๒๑ (ป.ท. หลักสี่) รับผิดชอบพื้นที่ ๓ แขวงคือ แขวงตลาดบางเขน แขวงทุ่งสองห้อง และ แขวงสีกัน มีรหัสไปรษณีย์ ๑๐๒๑๐ และกรุงเทพฯ ๒๒ (ป.ท. รามอินทรา) รับผิดชอบพื้นที่ ๕ แขวงคือ แขวงคลองถนน แขวงท่าแร้ง แขวงสายไหม แขวงอนุสาวรีย์ และแขวงออเงิน มีรหัสไปรษณีย์ ๑๐๒๒๐ (แผนที่ ๓.๑๘) ส่วนตู้ไปรษณีย์ที่อยู่ในเขตบางเขนทั้งหมดมี ๑๒๑ ตู้ โดยอยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของที่ทำการไปรษณีย์ต่าง ๆ คือ ป.ท. บางเขนมี ๔๗ ตู้, ป.ท. หลักสี่มี ๓๗ ตู้ และ ป.ท. รามอินทรา มี ๓๗ ตู้

๒. ตำรวจ

เขตบางเขนมีสถานีตำรวจนครบาลที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ๓ สถานีคือ สถานีตำรวจนครบาลพลโยธิน, บางเขน และดอนเมือง นอกจากนี้ยังมีสถานีตำรวจนครบาลที่มีพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมถึงพื้นที่เขตบางเขนเฉพาะบางส่วนรวม ๔ สถานีคือ สถานีตำรวจนครบาลคันนายาว, ประชาชื่น, สุทธิสาร และบางซื่อ (แผนที่ ๓.๑๙) โดยรวมกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้ง ๗ สถานีดังกล่าวมีประมาณ ๔๔๘ นาย (ตาราง ๓.๘) เฉลี่ยแล้วใน พ.ศ. ๒๕๒๕ จำนวนตำรวจ ๑ นายต่อประชาชนประมาณ ๔๕๐ คน ซึ่งนับว่าสูงกว่ามาตรฐานที่กรมตำรวจกำหนดไว้ กล่าวคือ สำหรับชุมชนหนาแน่นพอสมควรตำรวจ ๑ นายต่อประชาชน ๘๐๐ คน และสำหรับชุมชนหนาแน่นมากตำรวจ ๑ นายต่อประชาชน ๖๐๐ คน

สำหรับในเขตรถไฟ จะมีตำรวจจากสถานีตำรวจรถไฟเข้าทำการตรวจตรารักษาความสงบตลอดวัน นอกจากสถานีตำรวจนครบาลและสถานีตำรวจรถไฟแล้ว ยังมีผู้ยามบริการแก่ประชาชนในบริเวณชุมชนต่าง ๆ ทั้งหมด ๘ แห่ง (ตาราง ๓.๙)

๓. ดับเพลิง

เขตบางเขนมีสถานีตำรวจดับเพลิงตั้งอยู่ในพื้นที่ ๓ สถานีคือ สถานีตำรวจดับเพลิงลาดพร้าว, ลาดยาว และบางเขน โดยมีจำนวนอุปกรณ์และเจ้าหน้าที่ทั้งหมดใน พ.ศ. ๒๕๒๕ ตามตาราง ๓.๑๐

ตาราง ก.๕ จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจนครบาลต่าง ๆ ที่มีพื้นที่รับ
ผิดชอบในเขตบางเขน พ.ศ. ๒๕๖๔

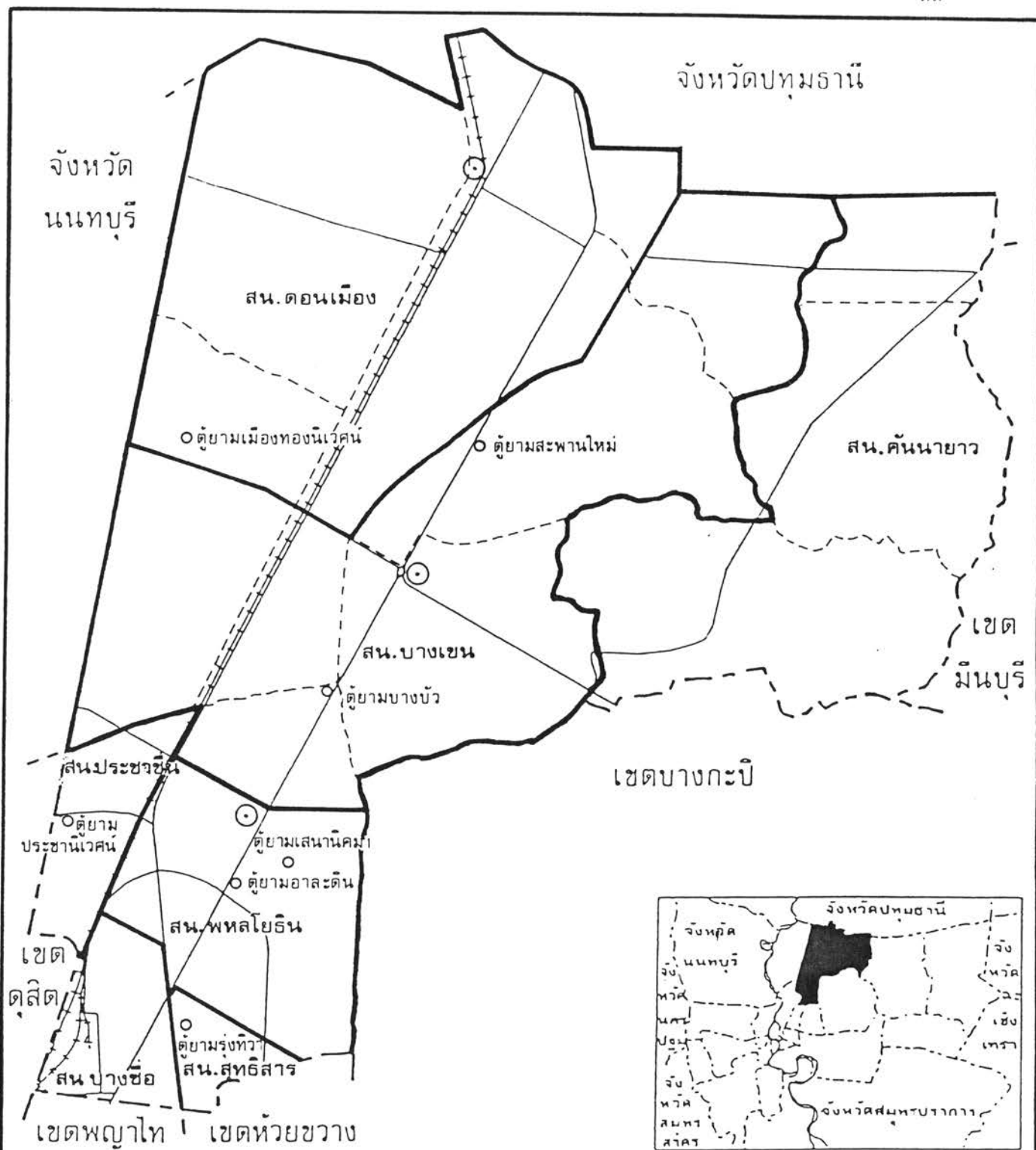
สถานีตำรวจนครบาล	จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ (นาย)				
	ชั้นประทวน	สายจ.	สว.	รสบ.	รวม
พลโยธิน	๑๒๔	๑	๔	๑๔	๑๔๔
บางเขน	๑๓๔	๑	๔	๒๑	๑๖๐
คอนเมือง	๑๑๗	๑	๓	๑๔	๑๓๕
คันนายาว	๔๔	๑	๒	๔	๑๐๖
ประชาชื่น	๔๔	๑	๓	๑๔	๑๑๖
สุทธิสาร	๑๐๒	๑	๔	๑๔	๑๒๓
บางซื่อ	๑๓๒	๑	๔	๑๔	๑๕๑
รวม	๔๐๗	๗	๒๖	๑๐๕	๔๔๕

ที่มา : กองบัญชาการตำรวจนครบาล

ตาราง ก.๕ ตู้ยามในเขตพื้นที่บางเขน จำแนกตามสถานีตำรวจนครบาล

สถานีตำรวจ นครบาล	ตู้ยาม	ที่ตั้ง	หมายเหตุ
พลโยธิน	เสนาดิคม ๑	กลางซอยเสนาดิคม ๑ ถนนพลโยธิน	ตู้ยามขนาดเล็ก มีโทรศัพท์สาธารณะ ผลัดละ ๑ นาย
	อาลาดิน	หน้าสหกรณ์พระนคร บางเขน	ตู้ยามขนาดเล็ก มีโทรศัพท์สาธารณะ ผลัดละ ๑ นาย
	ภาวนา	ปากซอยภาวนา ถนนลาดพร้าว	ตู้ยามขนาดเล็ก มีวิทยุเอฟเอ็ม ๔ มีโทรศัพท์สาธารณะผลัดละ ๑ นาย
บางเขน	บางบัว	ริมถนนพลโยธินด้าน ทิศตะวันออก หน้าตลาด บางบัว	ตู้ยามขนาดใหญ่ มีวิทยุเอฟเอ็ม ๔ มีโทรศัพท์สาธารณะผลัดละ ๒ นาย
	สะพานใหม่	ริมถนนพลโยธินด้าน ทิศตะวันออก หน้าตลาด ไทยตรงค์ โกลีนาคาร กรุงเทพ สาขาสะพาน ใหม่ คอนเมือง	ตู้ยามขนาดใหญ่ มีวิทยุเอฟเอ็ม ๔ มีโทรศัพท์สาธารณะผลัดละ ๒ นาย
คอนเมือง	เมืองทองนิเวศน์	ทางเข้าภายในหมู่บ้าน เมืองทองนิเวศน์	ตู้ยามขนาดเล็ก เครื่องมือสื่อสาร ไม่มี ผลัดละ ๒ นาย
ประชาชื่น	จักรวรรประชา นิเวศน์ ๑	หมู่บ้านจักรวรรประชา นิเวศน์	ตู้ยามขนาดเล็ก มีโทรศัพท์สาธารณะ ๑ เครื่อง ผลัดละ ๑ นาย
สุทธิสาร	รุ่งทิวา	ในซอยทองหล่อ ถนน วิภาวดีรังสิต	ตู้ยามขนาดเล็ก เครื่องมือสื่อสาร ไม่มี ผลัดละ ๑ นาย

ที่มา : กองบัญชาการตำรวจนครบาล

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.19

แสดง : เขตท้องที่ความรับผิดชอบและที่ตั้งของสถานีตำรวจนครบาล

สัญลักษณ์ :

- เส้นแบ่งเขตท้องที่ความรับผิดชอบสถานีตำรวจนครบาล
- สถานีตำรวจนครบาล (สน.)
- ตุ๋ยาม

มาตราส่วน 1 : 100,000

ที่มา : กองบัญชาการตำรวจนครบาล พ.ศ. 2526

ตาราง ก.๑๐ อุปกรณ์และเจ้าหน้าที่ของสถานีตำรวจกับเพลิงที่ตั้งอยู่ในเขตบางเขน พ.ศ. ๒๕๒๔

สถานีตำรวจ กับเพลิง	จำนวนรถ (คัน)							เครื่องดับเพลิง ชนิดลากเข็น (เครื่อง)	เจ้าหน้าที่ (คน)
	หัวฉีด	ถังน้ำ	ยก	บรรทุกเครื่อง หาบหาม	อุปกรณ์พิเศษ (ภูมีย, ชวยชีวิต)	Landrower	พยาบาล		
ลาดพร้าว	๓	๒	-	๑	-	-	๑	๓	๒๐
ลาดยาว	๗	๒	๑	๑	๑	๑	๒	๔	๒๕
บางเขน	๗	๒	-	๑	-	๑	๑	๔	๒๕
รวม	๑๗	๖	๑	๓	๑	๒	๔	๑๑	๗๐

ที่มา : กองบัญชาการตำรวจดับเพลิง

๔. สวนสาธารณะ

เขตบางเขนมีสวนสาธารณะขนาดใหญ่ ๑ แห่งคือ สวนจตุจักร มีพื้นที่
ประมาณ ๑๙๐ ไร่ และมีสวนบ้านจัดสรร ๔ แห่งคือ สวนประชาณีเวศน์ ๑, สวนเคหะท่าทราย,
สวนเคหะบางบัวระยะ ๒ และสวนรามอินทรา (แผนที่ ๓.๒๐)

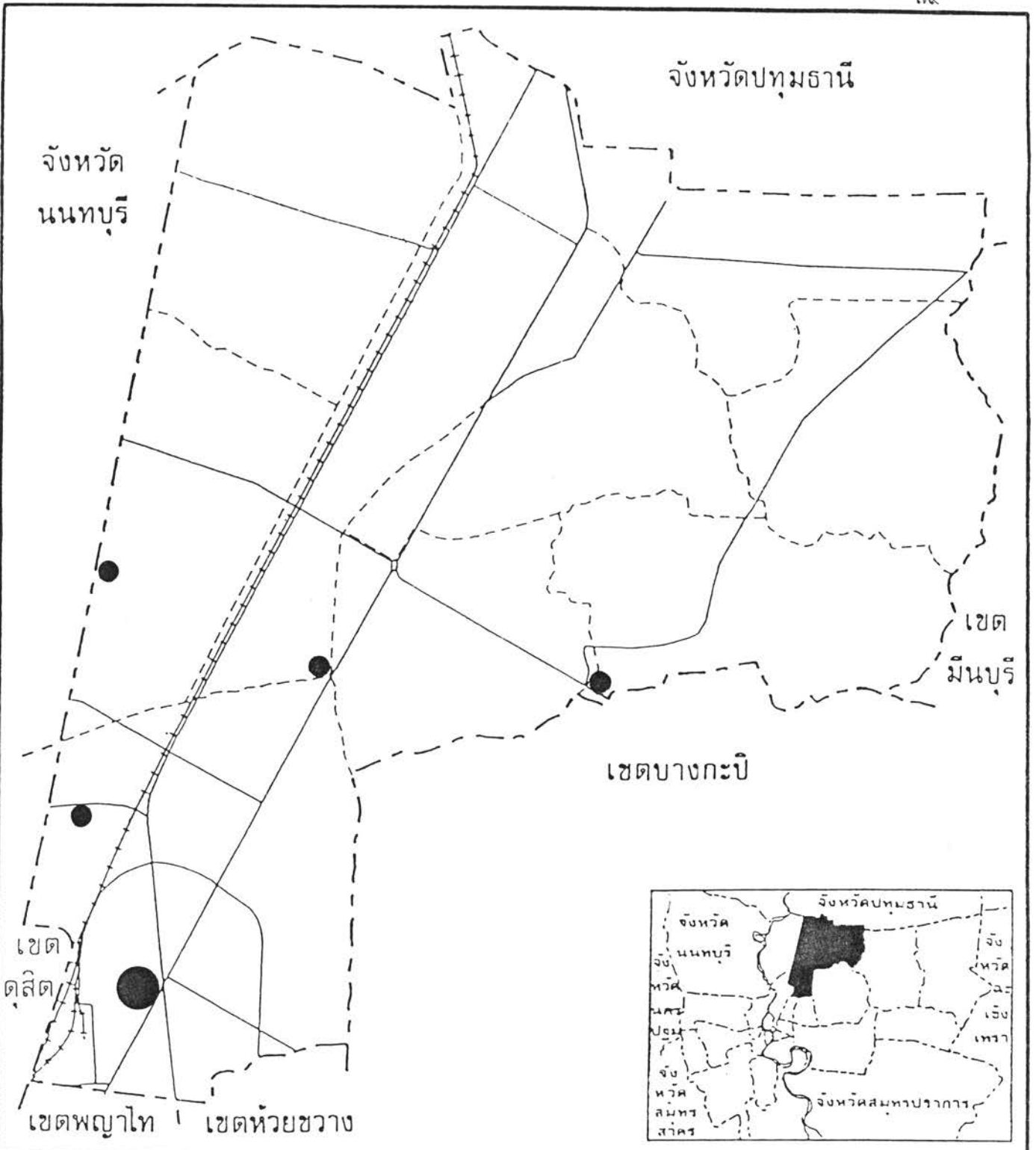
๕. ห้องสมุดประชาชน

เขตบางเขนมีห้องสมุดประชาชน ๑ แห่งตั้งอยู่ในบริเวณที่ว่าการเขต
ได้รับโอนมาจากกรมสามัญศึกษาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐ มีเจ้าหน้าที่ประจำ ๒ คนคือ บรรณารักษ์
๑ คน และผู้ช่วยอีก ๑ คน ส่วนสถิติต่าง ๆ ของห้องสมุดประชาชนบางเขนตั้งแต่ปีงบประมาณ
๒๕๒๔-๒๕๒๖ ดูได้จากตาราง ๓.๑๑

ตาราง ก.๑๑ สถิติห้องสมุดประชาชนบางเขนตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๒๔-๒๕๒๖

ปีงบประมาณ	จำนวนสมาชิก (คน)			จำนวนผู้ใช้บริการ (คน)			จำนวนผู้ยืม หนังสือ (คน)	เงินค่าบำรุงห้องสมุด (บาท)		
	เด็ก	ผู้ใหญ่	รวม	เด็ก	ผู้ใหญ่	รวม		ค่าสมาชิก	ค่าปรับ	รวม
๒๕๒๔	๒๑	๒๔๖	๒๖๗	๖,๐๒๑	๑๔,๒๑๔	๒๐,๒๓๕	๑,๗๖๕	๒,๕๗๕	๑,๓๔๕	๓,๙๒๐
๒๕๒๕	๑๔	๒๐๖	๒๒๐	๓,๕๕๗	๑๒,๖๕๕	๑๖,๒๑๒	๖,๕๕๕	๓,๒๕๕	๓,๐๕๕	๖,๓๑๐
๒๕๒๖	๔	๑๖๔	๑๖๘	๗,๕๓๑	๑๕,๘๑๓	๒๓,๓๔๔	๕,๐๗๐	๓,๑๑๕	๑,๘๗๖	๕,๐๐๑

ที่มา : ห้องสมุดประชาชนบางเขน

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.20

แสดง : ที่ตั้งสวนสาธารณะ

สัญลักษณ์ :

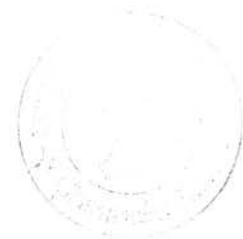

สวนขนาดใหญ่

สวนบ้านจัดสรร

มาตราส่วน 1 : 100,000

๖. สถานรักษาพยาบาล

สถานรักษาพยาบาลในเขตบางเขน จำแนกเป็น ๒ ประเภทคือ (แผนที่
๓.๒๑)

ก) สถานรักษาพยาบาลของรัฐบาล

๑) โรงพยาบาล มี ๑ แห่งคือ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช
๒) ศูนย์บริการสาธารณสุข มี ๒ ศูนย์ และ ๓ สาขา คือ ศูนย์
บริการสาธารณสุข ๑๗ มี ๑ สาขาอยู่ในแขวงตลาดบางเขน, ศูนย์บริการสาธารณสุข ๒๔ มี
๒ สาขาอยู่ในแขวงออเงินและสายไหม นอกจากนี้ยังมีที่ทำการอนามัยภาค ๕ อีก ๑ แห่ง ตั้ง
อยู่ในที่ว่าการเขตบางเขน

ข) สถานรักษาพยาบาลของเอกชน

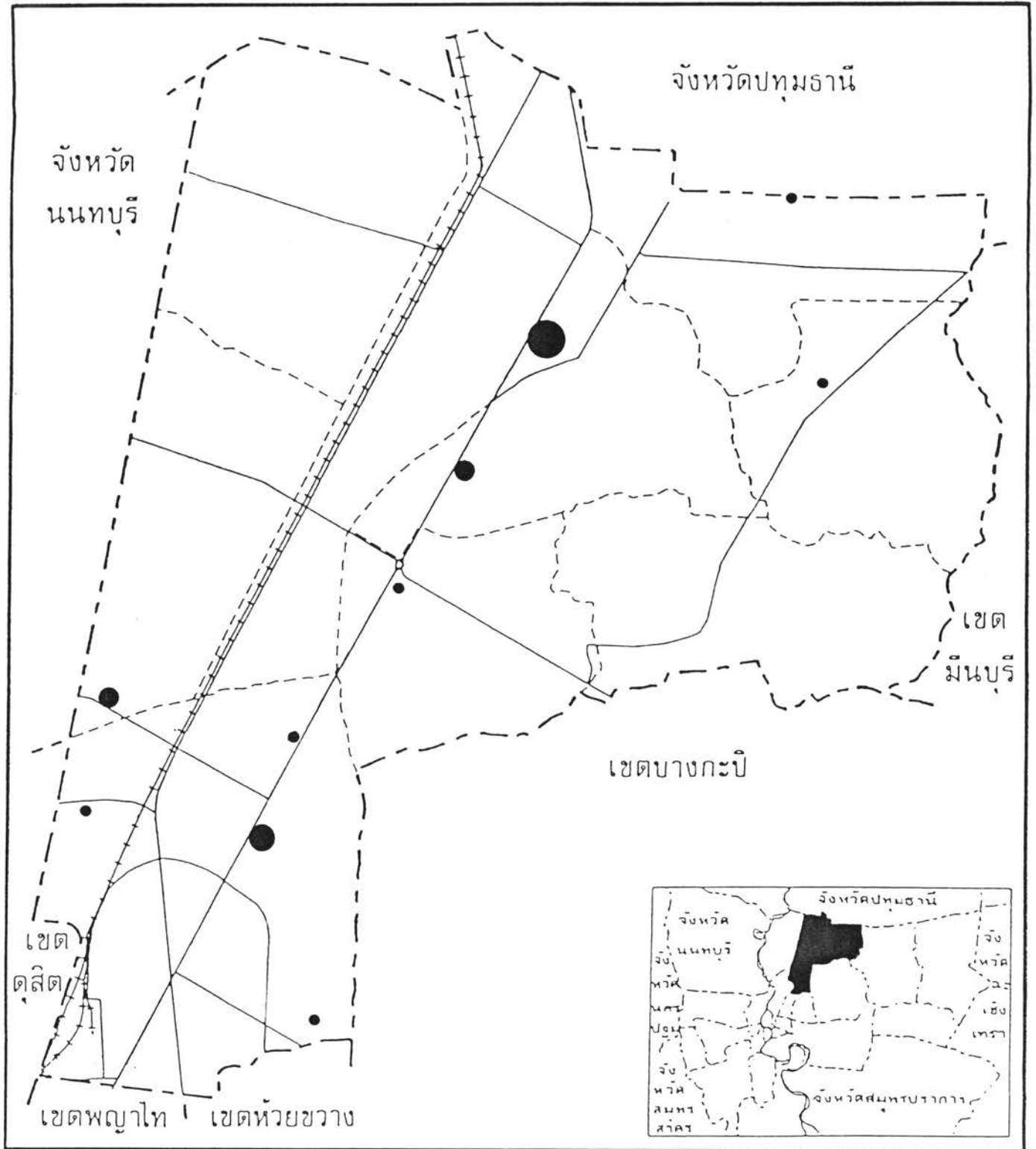
๑) โรงพยาบาลมี ๑ แห่งคือ โรงพยาบาลเมโย
๒) โพลีคลินิค มี ๒ แห่งคือ งามวงศ์งานโพลีคลินิค และ เซ็นทรัล
โพลีคลินิค (รวมรวมถึง พ.ศ. ๒๕๒๔)
๓) คลินิก

สำหรับจำนวนเตียง บุคคลากรทางการแพทย์และพยาบาลของสถานรักษา
พยาบาลต่าง ๆ ยกเว้นคลินิก และศูนย์บริการสาธารณสุข ดูได้จากตาราง ๓.๑๒

ตาราง ๓.๑๒ จำนวนเตียง, บุคคลากรทางการแพทย์และพยาบาลของสถานรักษา
พยาบาลต่าง ๆ ในเขตบางเขน พ.ศ. ๒๕๒๖

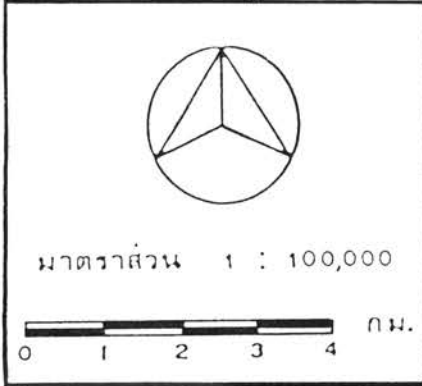
สถานรักษาพยาบาล	จำนวน				
	เตียง	แพทย์	ทันตแพทย์	เภสัชกร	พยาบาล
โรงพยาบาลภูมิพลฯ	๘๕๐	๑๐๔	๙	๕	๔๙๐
โรงพยาบาลเมโย	๑๐๐	๔	-	-	๑๒
งามวงศ์งานโพลีคลินิค	๒๔	๔	-	-	๔
เซ็นทรัลโพลีคลินิค	๑๐	๔	-	-	๒

ที่มา : กระทรวงสาธารณสุข

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.21	แสดง : ที่ตั้งสถานรักษาพยาบาล
-------------	-------------------------------

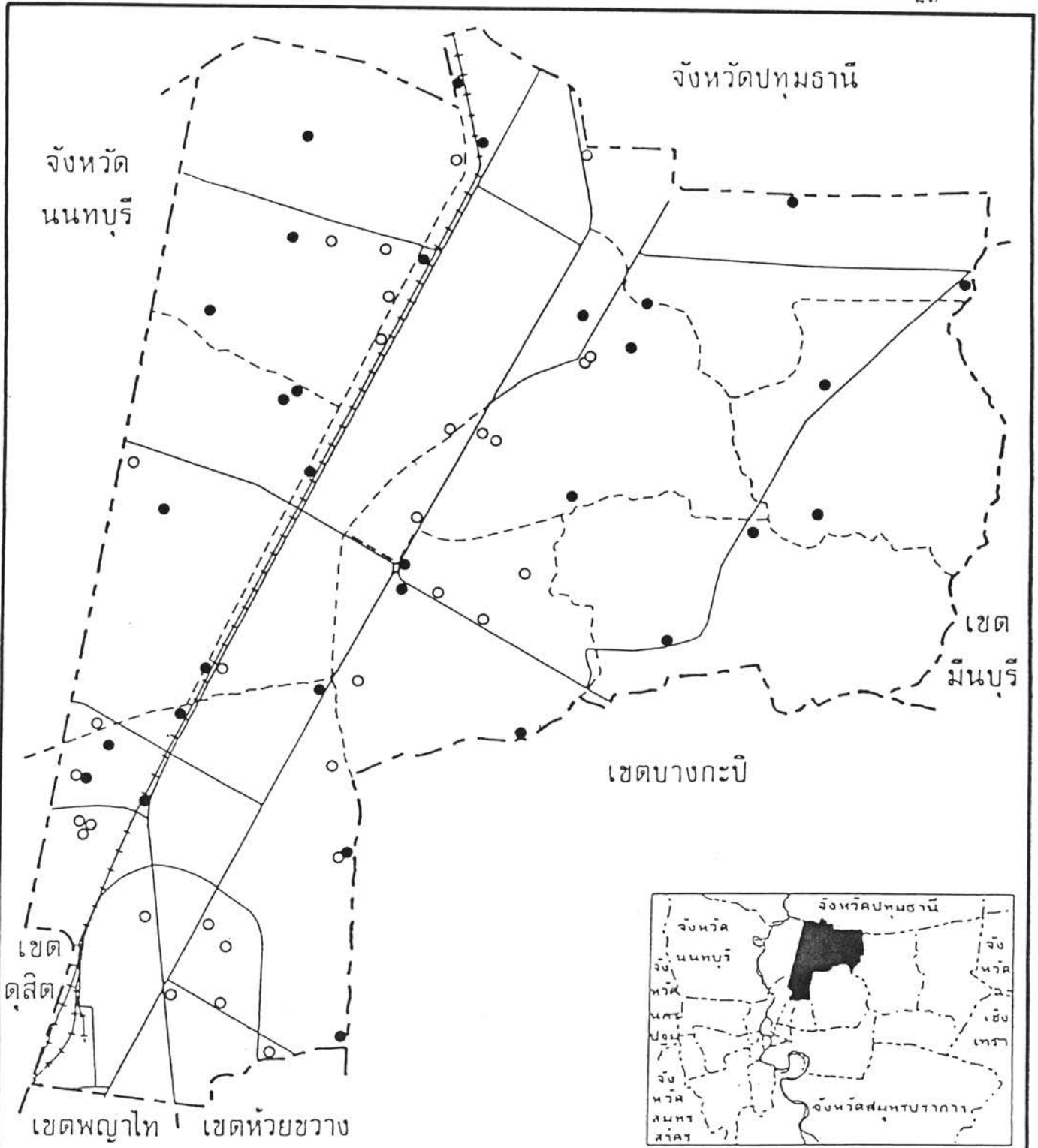

- สัญลักษณ์ :
- โรงพยาบาลของรัฐ
 - โรงพยาบาลเอกชน
 - โพลีคลินิค
 - ศูนย์บริการสาธารณสุข

๗. สถานศึกษา

เขตบางเขนมีสถานศึกษาทุกระดับการศึกษา โดยจำแนกได้ดังนี้

- ก) มหาวิทยาลัย มี ๒ แห่งคือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางเขน
- ข) วิทยาลัย มี ๔ แห่งคือ วิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูพระนคร, วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง และวิทยาลัยศรีปทุม
- ค) การทหาร มี ๒ แห่งคือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และโรงเรียนจำอากาศ
- ง) ตำรวจ มี ๒ แห่งคือ โรงเรียนนายสิบตำรวจ และโรงเรียนพลตำรวจ
- จ) โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา (ระดับมัธยม) มี ๖ โรงเรียน
- ฉ) โรงเรียนสังกัดกรมการฝึกหัดครู (ระดับมัธยม) มี ๑ โรงเรียน
- ช) โรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (ระดับมัธยม) มี ๑ โรงเรียน
- ซ) โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา (ระดับประถม) มี ๑ โรงเรียน
- ฅ) โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำแนกเป็น
- ๑) สายสามัญ มี ๗๗ โรงเรียน แยกตามระดับการศึกษาได้ดังนี้
 - (ก) โรงเรียนระดับอนุบาล ๑-๒ มี ๓๔ โรงเรียน
 - (ข) โรงเรียนระดับอนุบาล ๑ - ป.๖ มี ๑๔ โรงเรียน
 - (ค) โรงเรียนระดับอนุบาล ๑ - ม.๓ มี ๑๒ โรงเรียน
 - (ง) โรงเรียนระดับอนุบาล ๑ - ม.๖ มี ๒ โรงเรียน
 - (จ) โรงเรียนระดับ ป.๑ - ป.๖ มี ๔ โรงเรียน
 - (ฉ) โรงเรียนระดับ ป.๑ - ม.๓ มี ๑ โรงเรียน
 - (ช) โรงเรียนระดับ ป.๑ - ม.๖ มี ๑ โรงเรียน
 - (ซ) โรงเรียนระดับ ป.๖ - ม.๓ มี ๑ โรงเรียน
 - (ฅ) โรงเรียนระดับ ม.๑ - ม.๓ มี ๑ โรงเรียน
 - ๒) สายอาชีวศึกษา (หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ) มี ๑๐ โรงเรียน
 - ๓) สายอาชีวศึกษา (หลักสูตรโรงเรียน) มี ๑๖ โรงเรียน
 - ๔) การศึกษาพิเศษ ได้แก่ โรงเรียนสงเคราะห์คนพิการ, การศึกษาผู้ใหญ่, กวดวิชา, ศิลปศึกษา มี ๔ โรงเรียน

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.22

แสดง : ที่ตั้งโรงเรียนประถมศึกษา

มาตราส่วน 1 : 100,000

สัญลักษณ์ :

- โรงเรียนรัฐบาล
- โรงเรียนเอกชน

ตาราง ๓.๑๓ จำนวนโรงเรียน, นักเรียน, ห้องเรียนและครูของสถานศึกษาต่าง ๆ ใน

เขตบางเขน พ.ศ. ๒๕๒๔

ประเภทสถานศึกษา	จำนวน				หมายเหตุ	
	โรงเรียน	นักเรียน	ห้องเรียน	ครู		
๑. มหาวิทยาลัย	๒	-	-	-	ไม่รวมระดับประถมที่มีอยู่	
๒. วิทยาลัย	๔	-	-	-		
๓. การทหาร	๒	-	-	-		
๔. ตำรวจ	๒	-	-	-		
๕. โรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา (ระดับมัธยม)	๖	๑๓,๒๓๑	๓๐๖	๘๓๐		
๖. โรงเรียนสังกัด กรมการฝึกหัดครู (ระดับมัธยม)	๑	-	-	-		
๗. โรงเรียนสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย (ระดับมัธยม)	๑	-	-	-		
๘. โรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา (ระดับประถม)	๑	๑,๓๐๐	๓๓	๕๖		
๙. โรงเรียนสังกัด สนง. คณะกรรมการ การศึกษาเอกชน	๑๑๒	๖๕,๘๒๓	๑,๖๑๒	๒,๔๘๐		
๙.๑ สายสามัญ	๗๗	๔๕,๗๘๔	๑,๑๗๑	๑,๘๑๒		ไม่มีข้อมูลจำนวนนักเรียน, ห้องเรียน, ครู ๘ โรงเรียน
๙.๒ สายอาชีวศึกษา หลักสูตร ศธ.	๑๐	๑๓,๘๔๘	๓๑๖	๕๐๒		
๙.๓ สายอาชีวศึกษา หลักสูตรโรงเรียน	๑๖	๔,๒๒๒	๕๖	๗๓		
๙.๔ การศึกษาพิเศษ	๔	๑,๔๑๔	๖๔	๕๓		ไม่มีข้อมูล ๒ โรงเรียน
๑๐. โรงเรียนสังกัด สำนักการศึกษา กทม.	๓๐	๑๗,๐๕๓	๕๗๖	๘๔๔		

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร

ญ) โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา (ป.๑ - ป.๖) มี ๓๐ โรงเรียน (แผนที่ ๓.๒๒ และภาคผนวก)

สำหรับจำนวนนักเรียน, ห้องเรียน และครูของสถานศึกษาต่าง ๆ ในเขตบางเขน พ.ศ. ๒๕๒๕ ดูได้จากตาราง ๓.๑๓

ข. พื้นที่ตามแนวเส้นทางบิน

เนื่องจากเขตบางเขนเป็นที่ตั้งของท่าอากาศยานกรุงเทพ จึงมีพื้นที่ส่วนหนึ่งอยู่ในแนวเส้นทางบิน (แผนที่ ๓.๒๓) โดยพื้นที่ตามแนวเส้นทางบินนี้เป็นพื้นที่อาจเกิดอุบัติเหตุ เครื่องบินตกได้มากกว่าพื้นที่นอกแนวเส้นทางบิน ผู้ที่อาศัยในพื้นที่ตามแนวเส้นทางบินจะเกิดความหวาดวิตกกังวลว่าเครื่องบินจะตก ทั้งนี้เพราะในอดีตที่ผ่านมาได้มีเครื่องบินเกิดอุบัติเหตุตกลงในแนวบินดังกล่าวหลายครั้ง บางครั้งก็ทำลายชีวิตและทรัพย์สินทั้งของผู้โดยสาร ผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่หรือแม้แต่ผู้ที่กำลังทำงานอยู่ก็พลอยได้รับอันตรายไปด้วย

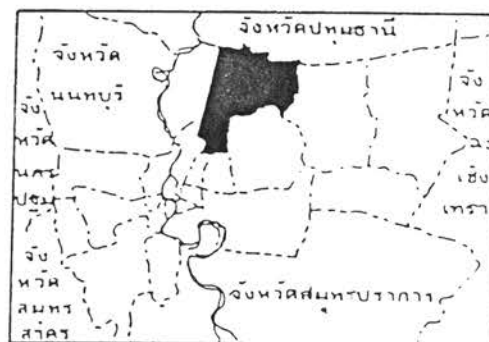
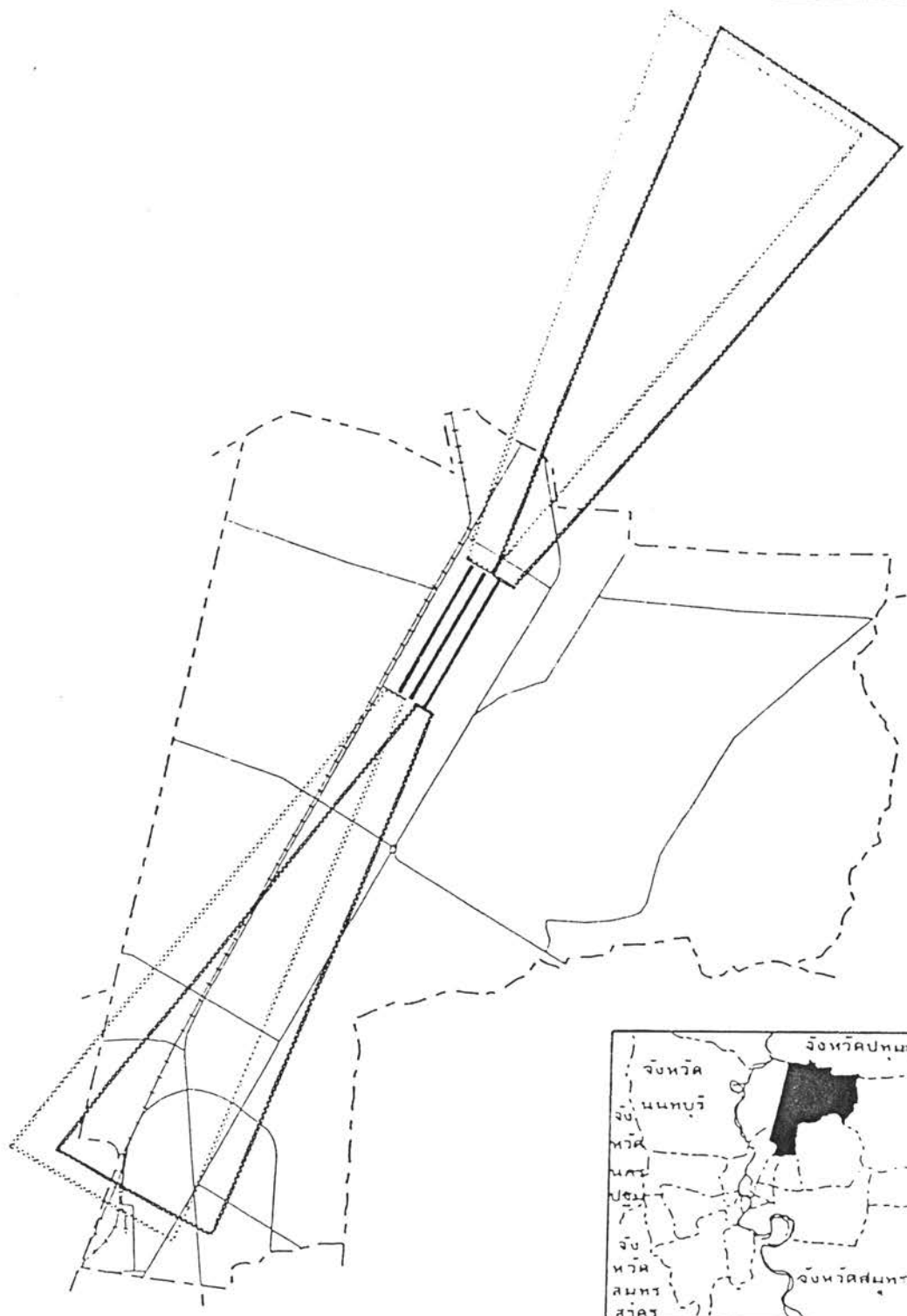
การเกิดอุบัติเหตุที่ผ่าน ๆ มานั้น ได้มีอุบัติเหตุครั้งสำคัญเกิดขึ้นในพื้นที่เขตบางเขน เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๑๙ เครื่องบินของสายการบินฮิปปี้ได้ลกระดบสูงเร็วกว่ากำหนด จึงทำให้ชนหลังคาโรงงานทอผ้าไทย ซึ่งตั้งอยู่ทางตอนเหนือของท่าอากาศยานกรุงเทพ ห่างจากปลายทางวิ่งประมาณ ๑,๒๐๐ เมตร เป็นผลให้นักบินและผู้โดยสารเสียชีวิตทั้งหมด ๕๒ คน คนงานโรงงานทอผ้าเสียชีวิต ๑๙ คน และบาดเจ็บอีก ๒๓ คน จากอุบัติเหตุดังกล่าวเป็นต้นเหตุแห่งความวิตกกังวลและความหวาดกลัวของผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชนด้านเหนือและด้านใต้ของท่าอากาศยานกรุงเทพในปัจจุบันนี้ (สุรศักดิ์ เหลืองคำชาติ ๒๕๒๔ : ๑๘๑-๑๘๒)

ข. สภาพมลภาวะ

เขตบางเขนได้ประสบกับปัญหามลภาวะที่สำคัญ ๆ ๒ ปัญหา คือ มลภาวะเสียง เครื่องบิน และมลภาวะจากโรงงานอุตสาหกรรม

๑. มลภาวะเสียงเครื่องบิน

ผู้ทำงานหรือผู้ที่อยู่อาศัยในเขตบางเขนบางส่วนโดยเฉพาะบริเวณโดยรอบท่าอากาศยานกรุงเทพ จะได้รับเสียงรบกวนจากเครื่องบินที่กำลังวิ่งอยู่ในสนามบิน หรือจากเครื่องบินที่กำลังวิ่งขึ้นหรือวิ่งลง โดยเสียงเครื่องบินเหล่านี้มีวันแต่จะทำความรำคาญ และ

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.23

แสดง : ขอบเขตพื้นที่ตามแนวเส้นทางบิน

สัญลักษณ์ : เส้นทางบิน

----- ตะวันออก

..... ตะวันตก

ที่มา : นต. สุรศักดิ์ เหลืองคำชาติ พ.ศ. 2524

อาจเกิดอันตรายต่อชีวิตและความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะ เครื่องบิน มีจำนวน เพิ่มมากขึ้นและขนาดใหญ่ขึ้น

TAM (1978) ได้ทำการสำรวจ เสียง เครื่องบินโดยใช้ระบบ CNR (Composite Noise Rating) ซึ่งเป็นระบบวัดเสียงของ เครื่องบินทหาร และพลเรือนใน บริเวณท่าอากาศยานกรุงเทพและชุมชนโดยรอบ และได้กำหนดเส้นชั้นของเสียง (Noise Contour) ๓ เขต (แผนที่ ๓.๒๔) โดยในแต่ละเขตจะมีระดับความดังของเสียงคือ

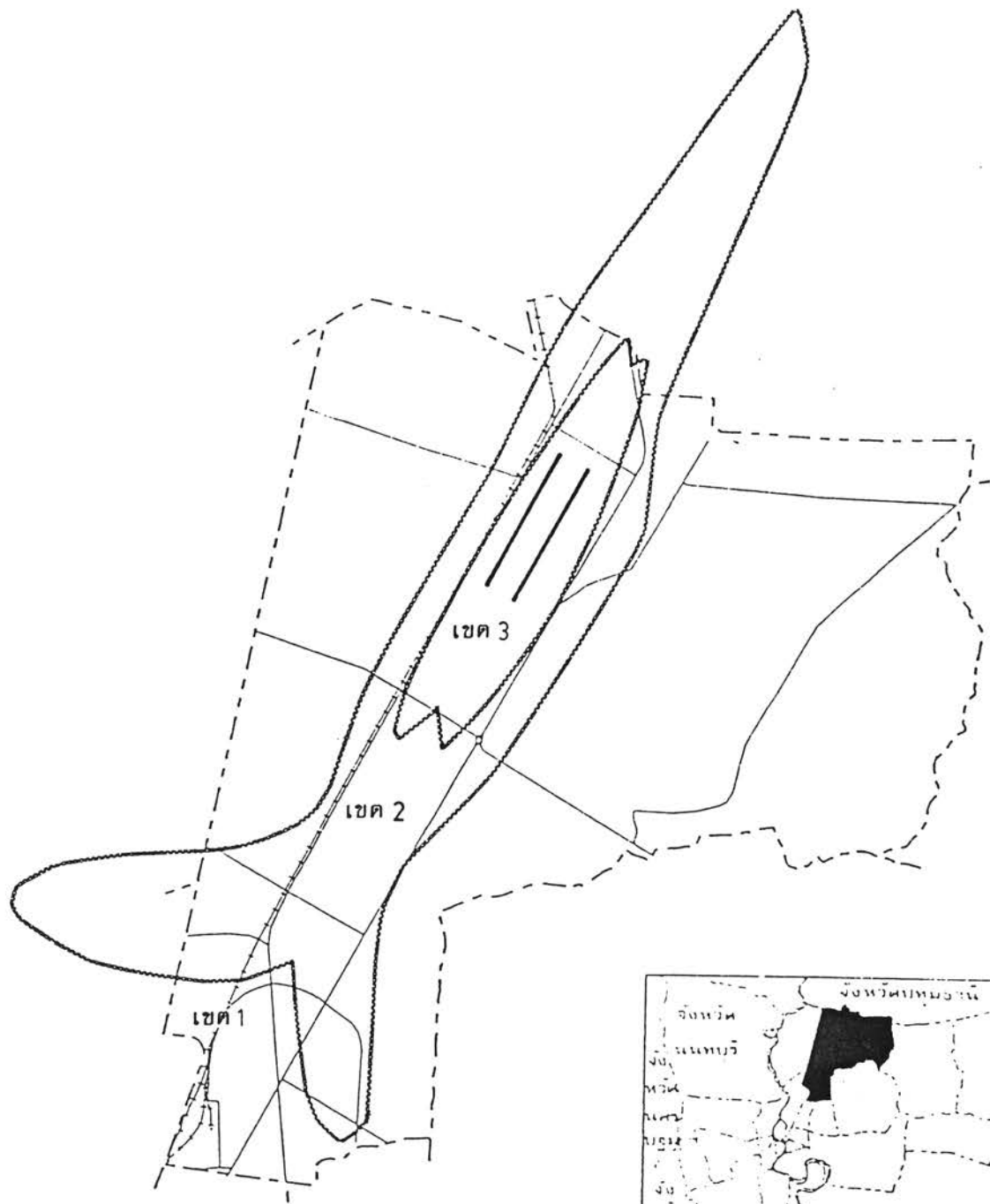
เขต ๑	ระดับเสียงต่ำกว่า	๑๐๐	CNR
เขต ๒	ระดับเสียงระหว่าง	๑๐๐ - ๑๑๕	CNR
เขต ๓	ระดับเสียงสูงกว่า	๑๑๕	CNR

บริเวณเขต ๓ เป็นบริเวณที่มีระดับความดังของเสียงสูงที่สุด มีความ กว้างประมาณ ๑,๖๐๐ เมตร โดยเส้นเขตแต่ละเส้นห่างจากกึ่งกลางทางวิ่ง เส้นตะวันออก ๕๐๐ เมตร และห่างจากกึ่งกลางทางวิ่ง เส้นตะวันตกไปทางตะวันตก ๕๐๐ เมตร ความยาว ห่างจากปลายทางวิ่ง เส้นตะวันตกไปทางเหนือ ๓,๕๐๐ เมตร ถึงประมาณทางบรรจบของ ถนนวิภาวดีรังสิตกับถนนพหลโยธิน ส่วนทางใต้ห่างจากปลายทางวิ่งประมาณ ๓,๒๕๐ เมตร ถึงประมาณบริเวณโรงเรียนไพทูลุดมศึกษา ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๗,๖๐๐ ไร่ โดยพื้นที่ที่ ครอบคลุมส่วนใหญ่อยู่ในแขวงตลาดบางเขน มีบางส่วนที่อยู่ในแขวงอนุสาวรีย์และในเขตจังหวัด ปทุมธานี

บริเวณเขต ๒ ห้อมล้อมเขต ๓ ทั้งหมด มีระยะห่างจากทางวิ่งไปทาง เหนือ ๑๒,๐๐๐ เมตร ปลายเส้นอยู่ตรงคลองสาม ส่วนทางใต้เส้นชั้นเสียงแยกเป็น ๒ ทาง ตามเส้นทางบินของเครื่องบินทั้งซ้ายและขวา โดยปลายเส้นตะวันตกอยู่ในเขตจังหวัดนนทบุรี ส่วนปลายเส้นตะวันออกอยู่ในแขวงลาดยาว ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๓๔,๐๐๐ ไร่

บริเวณเขต ๑ อยู่ภายนอกพื้นที่เขต ๒ ชุมชนโดยรอบจะได้รับผลกระทบ น้อยมาก ทั้งนี้เนื่องจากความสูงของเครื่องบินทำให้ระดับเสียงที่ได้ยินลดน้อยลงจนไม่ก่อให้เกิด ความรำคาญ (สุรศักดิ์ เหลืองคำชาติ ๒๕๒๔ : ๒๐๑-๒๐๕)

แต่ในปัจจุบัน การท่าอากาศยานได้สร้างทางวิ่งเส้นตะวันตกใหม่ ซึ่งแล้ว เสร็จใน พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยทางวิ่งที่สร้างขึ้นใหม่นี้สร้างห่างจากทางวิ่ง เส้นตะวันตกเดิมไป

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.24

แสดง : เส้นชั้นเสียงเครื่องบิน

สัญลักษณ์ :

เส้นชั้นเสียงเครื่องบิน

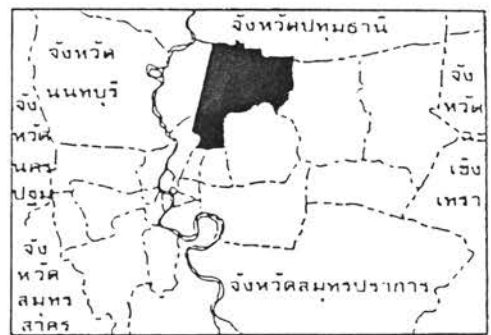
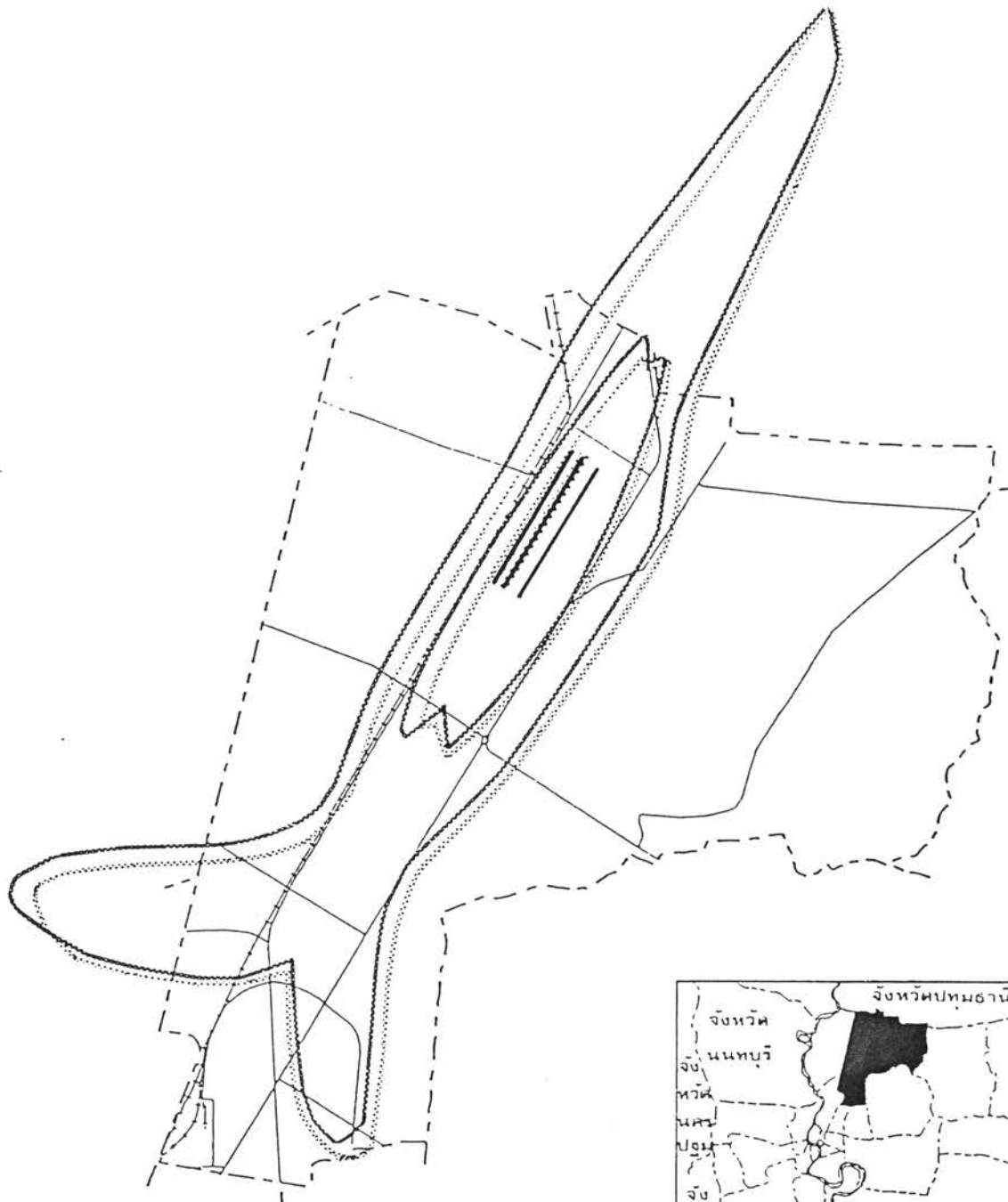
เขต 1 ระดับเสียงต่ำกว่า 100 CNR.

 " 2 " ระหว่าง 100 - 115 "

 " 3 " สูงกว่า 115 "

0 1 2 3 4 5 6 กม.

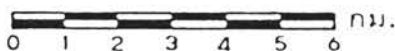
ที่มา : นต.สุรศักดิ์ เหลืองคำชาติ พ.ศ. 2524

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

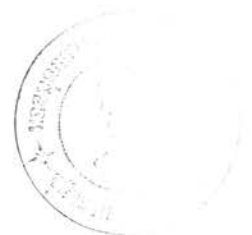
แผนที่ 3.25

แสดง : เส้นชั้นเสียงเครื่องบินหลังจากใช้ทางวิ่งใหม่

สัญลักษณ์ :

- เส้นชั้นเสียงเดิม
- เส้นชั้นเสียงใหม่
- ทางวิ่งเดิม
- ทางวิ่งใหม่ด้านตะวันตก

ที่มา : นต. สุรศักดิ์ เหลืองคำชาติ พ.ศ. 2524

ทางตะวันออก ๓๔๕ เมตร ทางวิ่งเดิมเส้นตะวันตกก็จะใช้เป็นทางขับเข้าสู่ลานจอดรถ ดังนั้นเมื่อเครื่องบินใช้ทางวิ่งเส้นใหม่แล้ว เส้นชั้นเสียงก็จะเลื่อนมาทางตะวันออก (แผนที่ ๓.๒๕) โดยแนวเส้นชั้นเสียงเขต ๓ ด้านตะวันตกจะอยู่ประมาณทางวิ่งเส้นตะวันตกเดิม และจะครอบคลุมพื้นที่น้อยลงจากเดิม ๑,๔๐๐ ไร่ เหลือเพียง ๕,๗๐๐ ไร่ โดยพื้นที่ที่ลดน้อยลงนี้เป็นบริเวณด้านทิศตะวันตกของทางวิ่งคือ บริเวณตั้งแต่ทางบรรจบของถนนวิภาวดีรังสิตกับถนนพหลโยธิน ห่างจากแนวถนนวิภาวดีรังสิตประมาณ ๕๐๐ เมตร ตลอดมาจนถึงบริเวณโรงเรียนไพฑูริย์ศึกษา ซึ่งห่างจากถนนแจ้งวัฒนะลงมาทางใต้ประมาณ ๑,๐๐๐ เมตร

สำหรับเขต ๒ นั้น แนวเส้นชั้นเสียงทางด้านตะวันตกจะอยู่ห่างจากถนนวิภาวดีรังสิตไปทางตะวันตกประมาณ ๕๐๐ เมตร และครอบคลุมพื้นที่น้อยลงจากเดิมประมาณ ๕,๐๐๐ ไร่ เหลือ ๒๗,๐๐๐ ไร่ โดยพื้นที่ที่ลดน้อยลงนี้เป็นพื้นที่ทางด้านฝั่งตะวันตกของถนนวิภาวดีรังสิตตลอดแนว ซึ่งเริ่มตั้งแต่บริเวณคลองสาม จังหวัดปทุมธานี ถึงด้านใต้สุดจังหวัดนนทบุรี และในบริเวณด้านใต้เส้นชั้นเสียงใหม่จะขยายพื้นที่ครอบคลุมบริเวณเพิ่มขึ้นประมาณ ๑,๒๕๐ ไร่

กล่าวโดยสรุป การสร้างทางวิ่งเส้นใหม่ชุมชนโดยรอบจะได้รับผลกระทบเสียงเครื่องบินในจำนวนพื้นที่ลดน้อยลง แต่มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ทางด้านใต้ของท่าอากาศยานกรุงเทพเพิ่มมากขึ้นเล็กน้อย และสำหรับเสียงเครื่องบินในอนาคตจะมีระดับเสียงดังมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการใช้เครื่องบินบรรทุกผู้โดยสารได้มากยิ่งขึ้นกว่าในปัจจุบัน (สุรศักดิ์ เหลืองคำชาติ ๒๕๒๔ : ๒๑๔)

๒. มลภาวะจากโรงงานอุตสาหกรรม

เนื่องจากเขตบางเขนมีโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมากตั้งกระจายอยู่ทั่วไปภายในเขต โดยบางแห่งตั้งปะปนอยู่ในย่านที่อยู่อาศัย และก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยโดยรอบ ประเภทของความเดือดร้อนรำคาญแบ่งได้ ๕ ประเภทคือ น้ำโสโครก ส่วนใหญ่มาจากโรงงานผลิตอาหารและเครื่องดื่ม โรงงานทอผ้า โรงฆ่าสัตว์ และโรงงานกระดาษ, เสียง ส่วนใหญ่มาจากโรงงานประกอบและซ่อมเครื่องยนต์และโรงงานทำเฟอร์นิเจอร์, ฝุ่นละออง ส่วนใหญ่มาจากโรงงานทำปุ๋ย โรงงานหล่อเสาเข็มคอนกรีต, เขม่าและควัน ส่วนมากมาจากโรงงานทำสี โรงงานประกอบและซ่อมเครื่องยนต์ และโรงงานทำพลาสติก

โรงงานอุตสาหกรรมที่เป็นต้นเหตุแห่งความเดือดร้อนรำคาญเหล่านี้ ส่วนใหญ่อยู่ในแขวงลาดยาวประมาณร้อยละ ๗๒ และแขวงตลาดบางเขนประมาณร้อยละ ๑๔ ของโรงงานที่ก่อให้เกิดมลภาวะ นอกจากนั้นกระจายอยู่ทั่วไปในแขวงทุ่งสองห้อง อนุสาวรีย์และสายไหม ส่วนประเภทที่ทำความเดือดร้อนรำคาญมากที่สุดคือ น้ำโสโครก ประมาณร้อยละ ๗๕ รองลงมาคือ เสียงประมาณร้อยละ ๒๐ ของลักษณะมลภาวะทั้งหมด (สุรศักดิ์ เหลืองคำชาติ ๒๕๒๔ : ๘๔-๘๖)

ลักษณะ เศรษฐกิจ

ก. สถานประกอบการ

กองวิชาการและวางแผน กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย ได้ทำการสำรวจจำนวนสถานประกอบการของเอกชนและรัฐวิสาหกิจ ในกรุงเทพมหานครเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๕ ปรากฏว่ามีจำนวนสถานประกอบการรวมทั้งสิ้น ๔๒,๘๗๗ แห่ง โดยในจำนวนนี้อยู่ในเขตบางเขน ๑,๑๖๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒.๗๑ ของจำนวนสถานประกอบการทั้งหมดในกรุงเทพมหานคร (ตาราง ๓.๑๔)

สำหรับจำนวนสถานประกอบการจำแนกตามรายแขวงของเขตบางเขน พ.ศ. ๒๕๒๕ (ตาราง ๓.๑๕) ปรากฏว่าจำนวนสถานประกอบการมีมากที่สุดในแขวงลาดยาว (ร้อยละ ๖๔.๕๗) รองลงมาคือ แขวงอนุสาวรีย์ (ร้อยละ ๔.๒๐), แขวงคลองถนน (ร้อยละ ๘.๒๘), แขวงตลาดบางเขน (ร้อยละ ๖.๓๖), แขวงทุ่งสองห้อง (ร้อยละ ๖.๑๖), แขวงสีกัน (ร้อยละ ๔.๐๔), แขวงสายไหม (ร้อยละ ๑.๒๔) และแขวงท่าแร้ง (ร้อยละ ๐.๐๔) ส่วนในแขวงออเงินไม่มีสถานประกอบการตั้งกล่าว

สถานประกอบการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในเขตบางเขน จำแนกประเภทตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้ดังนี้ คือ

๑. พาณิชยกรรม

ก) การค้าปลีก ที่สำคัญได้แก่ การค้าเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม, ของชำ, วัสดุก่อสร้างและเครื่องสุขภัณฑ์, เครื่องโลหะและอโลหะ, เครื่องเรือนและเฟอร์นิเจอร์, เครื่องจักรเครื่องยนต์, ยานพาหนะสี่ล้อ, เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น

ตาราง ๓.๑๔ จำนวนสถานประกอบการในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๕

อันดับที่	เขต	จำนวนสถานประกอบการ		อันดับที่	เขต	จำนวนสถานประกอบการ	
		หน่วย	ร้อยละ			หน่วย	ร้อยละ
๑	พระโขนง	๔,๒๕๑	๙.๙๑	๑๓	บางกะปิ	๑,๕๙๓	๓.๗๒
๒	พระนคร	๓,๔๗๓	๘.๑๐	๑๔	ธนบุรี	๑,๕๓๖	๓.๕๘
๓	บางรัก	๓,๔๑๕	๗.๙๖	๑๕	ห้วยขวาง	๑,๓๒๖	๓.๐๙
๔	ดุสิต	๓,๓๐๘	๗.๗๒	๑๖	ราชบุรีรณะ	๑,๒๐๘	๒.๘๒
๕	พญาไท	๓,๑๓๔	๗.๓๑	๑๗	บางขุนเทียน	๑,๑๗๕	๒.๗๔
๖	ยานนาวา	๓,๐๐๕	๗.๐๑	๑๘	บางเขน	๑,๑๖๓	๒.๗๑
๗	ปทุมวัน	๒,๖๒๓	๖.๑๒	๑๙	บางกอกใหญ่	๙๕๘	๒.๒๓
๘	สัมพันธวงศ์	๒,๓๕๓	๕.๕๙	๒๐	หนองแขม	๒๐๙	๐.๕๙
๙	ป้อมปราบฯ	๒,๒๒๔	๕.๑๙	๒๑	คลองสาน	๑๙๒	๐.๕๔
๑๐	บางกอกน้อย	๒,๐๘๘	๔.๘๗	๒๒	ลาดกระบัง	๑๒๖	๐.๒๙
๑๑	คลองสาน	๑,๖๗๙	๓.๙๒	๒๓	มีนบุรี	๑๑๙	๐.๒๘
๑๒	ภาษีเจริญ	๑,๖๕๙	๓.๘๗	๒๔	หนองจอก	๖๐	๐.๑๔
				รวม	กรุงเทพมหานคร	๔๒,๘๗๗	๑๐๐.๐๐

ที่มา : กองวิชาการและวางแผน กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย

- ข) การค้าส่ง ที่สำคัญได้แก่ การค้าส่งเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม, เครื่องนุ่งห่ม, อุปกรณ์ไฟฟ้าและเครื่องตกแต่งบ้าน เป็นต้น
- ค) การค้าบริการ ที่สำคัญได้แก่ กิจการเสริมสวย, หัดเสื้อผ้า, ถ่ายรูป, ซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และปั้มน้ำมัน เป็นต้น
- ง) ตลาด มี ๑๘ แห่ง (แผนที่ ๓.๒๖ และภาคผนวก)
- จ) ศูนย์การค้า มี ๑๑ แห่ง (แผนที่ ๓.๒๗ และภาคผนวก)
- ฉ) โรงแรม มี ๖ แห่ง (ดูภาคผนวก)

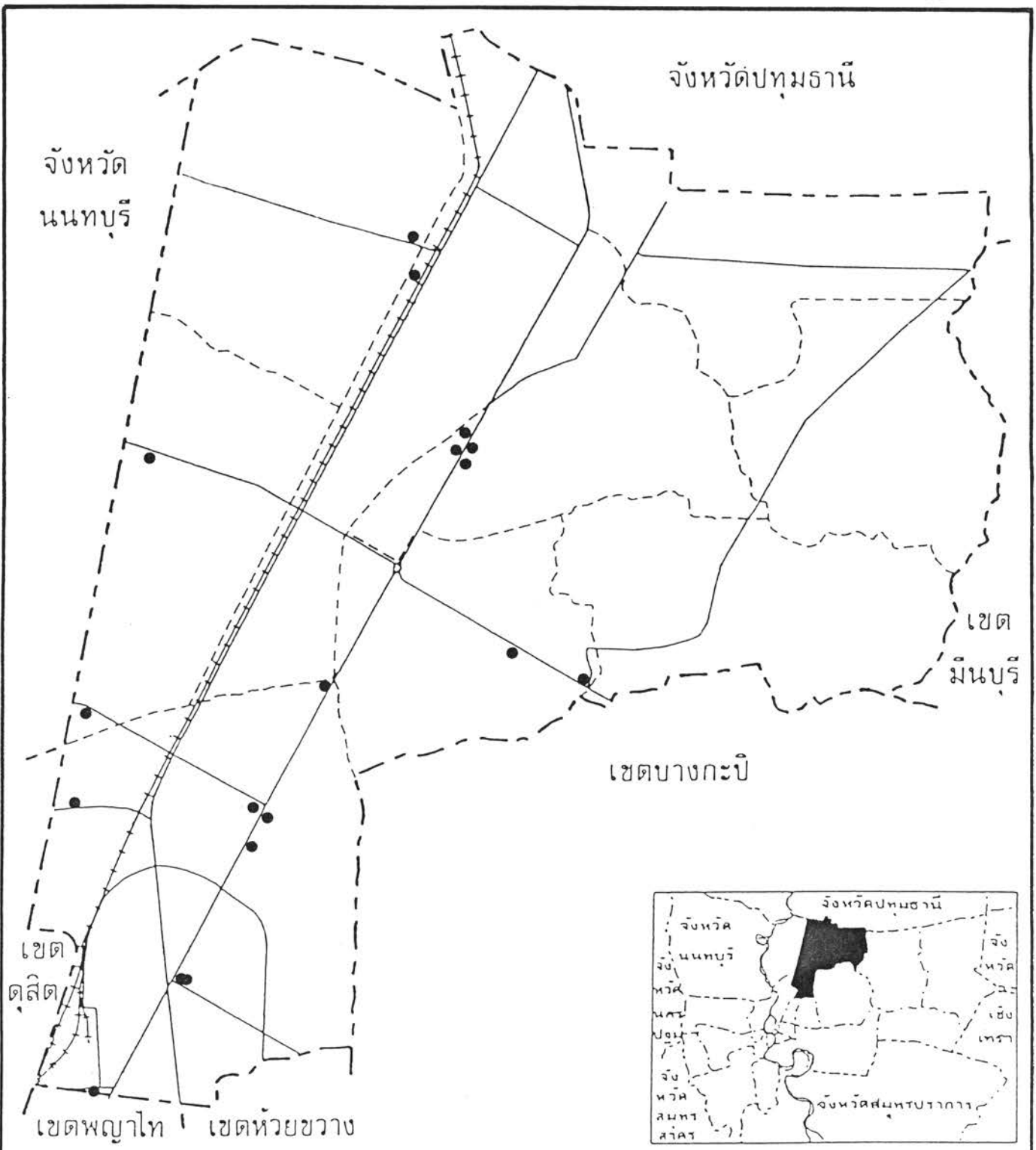
- ข) โรงภาพยนตร์ มี ๘ โรง (ดูภาคผนวก)
- ข) บริหารพาณิชย์กิจ มี ๒ ประเภทคือ
- ๑) ธนาคาร มี ๑๒ ธนาคาร รวม ๓๓ สาขา (ดูภาคผนวก)
 - ๒) โรงรับจำนำ มี ๘ โรง
- ฅ) สำนักงานประกอบวิชาชีพ ที่สำคัญได้แก่ สำนักงานบริษัทต่าง ๆ, สำนักงานรับเหมาก่อสร้าง, สำนักงานธุรกิจ, สำนักงานบ้านจัดสรร และสำนักงานแพทย์ เป็นต้น
- ญ) การพาณิชย์ในรูปของโรงเรียนเอกชน และวิทยาลัยเอกชน (ดูรายละเอียดในสถานศึกษา)

ตาราง ต.๑๔ จำนวนสถานประกอบการ จำแนกตามรายแขวงของเขตบางเขน

พ.ศ. ๒๕๒๕

แขวง	จำนวนสถานประกอบการ	
	แห่ง	ร้อยละ
ลาดยาว	๗๕๑	๖๔.๕๗
อนุสาวรีย์	๑๐๗	๙.๒๐
คลองถนน	๙๖	๘.๒๖
ตลาดบางเขน	๗๔	๖.๓๖
ทุ่งสองห้อง	๗๒	๖.๑๙
สีกัน	๔๗	๔.๐๔
สายไหม	๑๕	๑.๒๙
ท่าแร้ง	๑	๐.๐๙
ออเงิน	-	-
เขตบางเขน	๑,๑๖๓	๑๐๐.๐๐

ที่มา : กองวิชาการและวางแผน กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

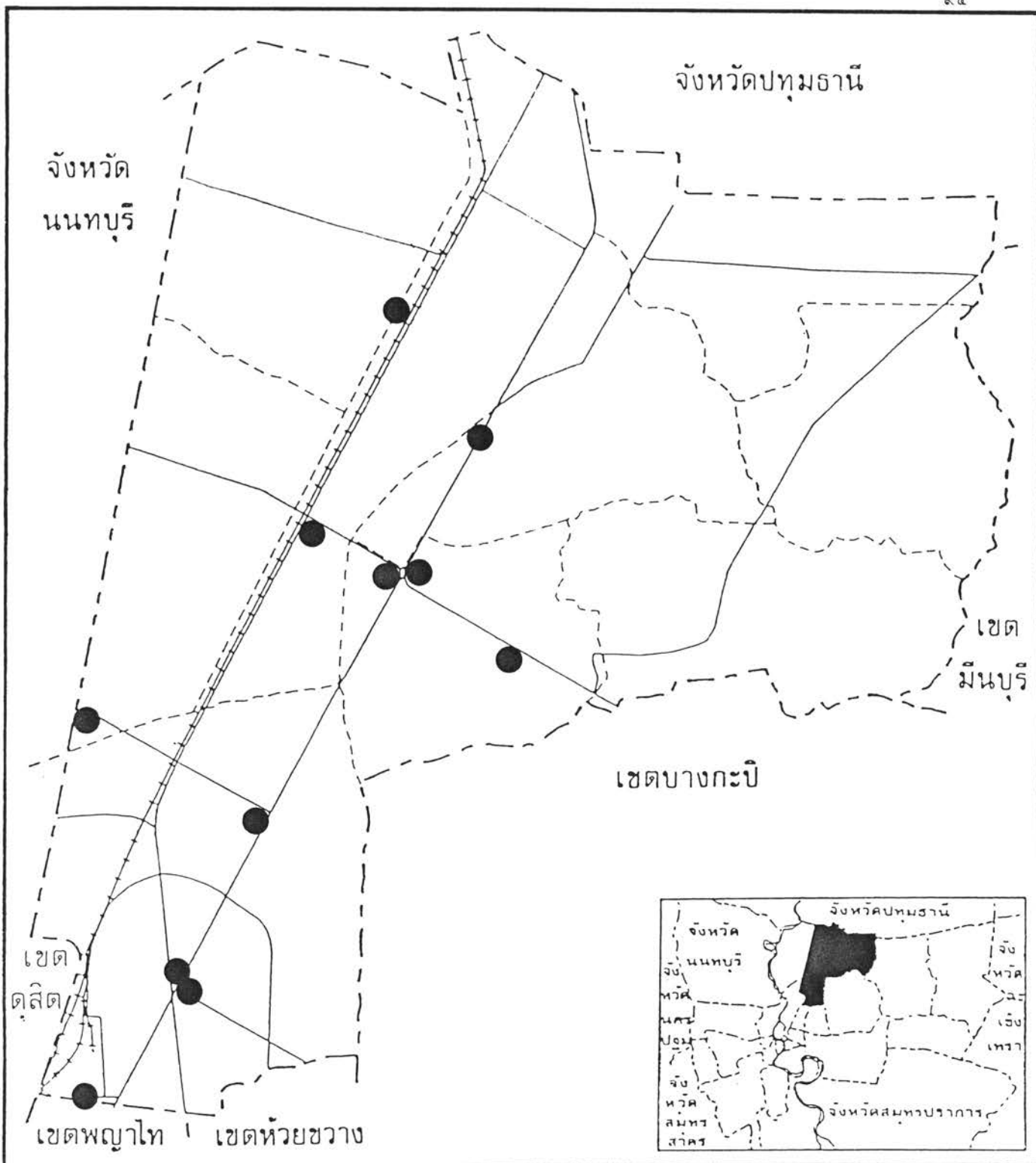
แผนที่ 3.26	แสดง : ที่ตั้งตลาด
-------------	--------------------

มาตราส่วน 1 : 100,000

กม.

สัญลักษณ์ :

● ตลาด

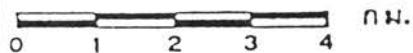
ศักยภาพของเขตบางเสนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.27

แสดง : ที่ตั้งศูนย์การค้า

มาตราส่วน 1 : 100,000

สัญลักษณ์ :

● ศูนย์การค้า

ฎ) รัฐวิสาหกิจ มี ๑๓ หน่วยงาน คือ

- ๑) บริษัทขนส่งจำกัด
- ๒) การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย
- ๓) การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย
- ๔) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
- ๕) การประปาส่วนภูมิภาค
- ๖) การประปานครหลวง (โรงกรองน้ำบางเขน)
- ๗) การทางพิเศษแห่งประเทศไทย
- ๘) การสื่อสารแห่งประเทศไทย (สถานีวิทยุเครื่องส่งในประเทศ, สถานีแคร์เรีย, ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข ๓ แห่ง)
- ๙) องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ชุมสายโทรศัพท์ ๔ ชุมสาย)
- ๑๐) การไฟฟ้านครหลวง (สถานีต้นทาง ๑ สถานี และสถานีย่อย ๓ สถานี)
- ๑๑) องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย
- ๑๒) องค์การตลาดเพื่อการเกษตร
- ๑๓) บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย (ท่าอากาศยานกรุงเทพ)

๒. อุตสาหกรรม

กองควบคุมโรงงานอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้จำแนกประเภทโรงงานอุตสาหกรรมที่มีอยู่ในเขตบางเขน ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๒๕ ออกเป็น ๕๒ ประเภท รวม ๔๐๒ โรงงาน (ตาราง ๓.๑๖) ประเภทอุตสาหกรรมที่มีมากที่สุดที่ในเขตบางเขนคือ โรงงานซ่อมรถยนต์และจักรยานยนต์ รองลงมาคือ โรงงานประกอบรถยนต์หรือรถพ่วง, โรงงานขัดและชุบเงาโลหะหรืออลูมิเนียม, โรงงานผลิต ดัดแปลง และซ่อมเครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้า, โรงงานแปรรูปไม้, โรงงานผลิตเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ด้วยพลาสติก, โรงพิมพ์, โรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีต ฯลฯ

๓. เกษตรกรรม

การประกอบกิจกรรมทาง เศรษฐกิจสาขา เกษตรกรรมในเขตบางเขนยังคงมีความสำคัญ ทั้งนี้ เพราะมีพื้นที่ส่วนหนึ่งโดยเฉพาะทางซีกตะวันออกของเขตยังเป็นพื้นที่

ตาราง ก.๑๖ ประเภทและจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในเขตบางเขน (รวบรวมตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๒๕)

ประเภทโรงงานอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน		ประเภทโรงงานอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน	
	หน่วย	ร้อยละ		หน่วย	ร้อยละ
๑. กระดาษ เมล็ดพืช	๒	๐.๕๐	๒๔. ผลิตภัณฑ์	๑	๐.๒๕
๒. ทำลูกชิ้นเนื้อวัว	๓	๐.๗๕	๒๕. ผลิตภัณฑ์และหล่อคอกยางรถยนต์	๖	๑.๕๐
๓. ไอศกรีม	๑	๐.๒๕	๓๐. ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ด้วยพลาสติก	๒๕	๕.๕๗
๔. ผสมแป้งปรุงอาหารและน้ำจิ้ม	๒	๐.๕๐	๓๑. ผลิตภัณฑ์คอนกรีต	๑๗	๔.๒๓
๕. เบเกอรี่	๖	๑.๕๐	๓๒. ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ด้วยโลหะ	๓	๐.๗๕
๖. ผลิตน้ำหวาน	๑	๐.๒๕	๓๓. ผลิตประตู หน้าต่างด้วยโลหะ	๑๓	๓.๒๓
๗. ผลิตใบชาแห้งและใบชาผง	๑	๐.๒๕	๓๔. ชูบและชักเงาโลหะและอลูมิเนียม	๓๕	๘.๗๕
๘. ผลิตเครื่องแกง	๑	๐.๒๕	๓๕. ผลิต ัดแปลงหรือซ่อมแซมเครื่องยนต์	๔	๑.๐๐
๙. ผลิตน้ำแข็ง	๔	๑.๐๐	๓๖. ผลิต ัดแปลงหรือซ่อมแซมเครื่องจักรสำหรับใช้ในกิจการถลุง	๗	๑.๗๕
๑๐. ผลิตน้ำดื่มและน้ำอัดลม	๒	๐.๕๐	๓๗. ผลิตเครื่องใช้ไม้	๑	๐.๒๕
๑๑. ผลิตผ้าและทอผ้า	๑๑	๒.๗๕	๓๘. ผลิต ัดแปลงหรือซ่อมแซมเครื่องมือก่อสร้าง	๒	๐.๕๐
๑๒. ทอถุงเท้าและสายฮิลาสติก	๔	๑.๐๐	๓๙. ผลิต ัดแปลงหรือซ่อมแซมเครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้า	๓๓	๘.๒๕
๑๓. เย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป	๔	๑.๐๐	๔๐. ผลิต ัดแปลง หรือซ่อมแซมเครื่องยนต์ไฟฟ้า เครื่องกำเนิดไฟฟ้า	๔	๑.๐๐
๑๔. ผลิตกระดาษ	๑	๐.๒๕	๔๑. ผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า	๔	๑.๐๐
๑๕. แปรรูปไม้	๒๗	๖.๗๕	๔๒. ผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้า	๗	๑.๗๕
๑๖. ผลิตเครื่องหาว	๔	๑.๐๐	๔๓. ผลิตส่วนประกอบเรือ	๑	๐.๒๕
๑๗. ผลิตของใช้ด้วยไม้	๒	๐.๕๐	๔๔. ประกอบรถยนต์หรือรถพ่วง	๓๕	๘.๗๕
๑๘. เฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	๑๖	๓.๕๐	๔๕. ประกอบรถจักรยานยนต์ และซ่อมบำรุงยานยนต์ ๒ และ ๓ ล้อ	๔	๑.๐๐
๑๙. ผลิตกล่องกระดาษ	๑	๐.๒๕	๔๖. เจียรไนเพชร	๑	๐.๒๕
๒๐. ผลิตสิ่งพิมพ์ด้วยพลาสติก	๑	๐.๒๕	๔๗. ผลิตกระดาษสี และดอกไม้ผ้า	๓	๐.๗๕
๒๑. โรงพิมพ์	๒๐	๕.๐๐	๔๘. ผลิตแก๊ส	๑	๐.๒๕
๒๒. ผลิตเคมีภัณฑ์	๑	๐.๒๕	๔๙. บรรจุปุ๋ย, ซีเมนต์ และอาหารสัตว์	๓	๐.๗๕
๒๓. ผลิตปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืช	๑	๐.๒๕	๕๐. ซ่อมรถยนต์และจักรยานยนต์	๕๒	๑๓.๐๐
๒๔. ผลิตเส้นใยสังเคราะห์	๑	๐.๒๕	๕๑. ปะยาง, ถ่วงล้อรถยนต์ และซ่อมถังเหล็ก	๓	๐.๗๕
๒๕. ผลิตสีทาบ้าน	๑	๐.๒๕	๕๒. ชักกรีต	๔	๑.๐๐
๒๖. ผลิตยารักษาโรค	๔	๑.๐๐			
๒๗. ผลิตเครื่องสำอาง	๒	๐.๕๐			
			รวม	๔๐๒	๑๐๐.๐๐

ที่มา : กองควบคุมโรงงานอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม

เกษตรกรรม ถึงแม้จะมีแนวโน้มลดจำนวนพื้นที่ลงก็ตาม

พื้นที่เกษตรกรรมในเขตบางเขนส่วนใหญ่เป็นที่นา ซึ่งใน พ.ศ. ๒๕๒๑ มีเนื้อที่เก็บเกี่ยวนาปี ๔๘,๖๘๘ ไร่ ได้ผลผลิตรวม ๑๖,๘๖๘ เกวียน มีมูลค่าค่าการผลิตรวม ๓๗,๔๕๓,๑๐๐ บาท และเมื่อเปรียบเทียบกับผลผลิตเฉลี่ยและมูลค่าการผลิตเฉลี่ยของกรุงเทพมหานครแล้ว ปรากฏว่า เขตบางเขนมีผลผลิตเฉลี่ยและมูลค่าการผลิตเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกรุงเทพมหานคร (ตาราง ๓.๑๗)

นอกจากพื้นที่นาปีแล้ว เขตบางเขนยังมีพื้นที่นาที่สามารถใช้ทำนาเป็นครั้งที่ ๒ หรือนาปรังอีก ๑๒,๖๑๘ ไร่ โดยได้ผลผลิตรวม ๕,๑๓๐.๒๔ เกวียน หรือคิดเป็นผลผลิตเฉลี่ย ๐.๔๑ เกวียน/ไร่ ซึ่งยังคงเป็นผลผลิตเฉลี่ยที่สูงกว่าผลผลิตเฉลี่ยของกรุงเทพมหานคร (๐.๓๔ เกวียน/ไร่) (ตาราง ๓.๑๘) นับว่าพื้นที่นาของเขตบางเขนยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างสูง ทั้งนี้เพราะจำนวนผลผลิตยังอยู่ในเกณฑ์สูง เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของกรุงเทพมหานคร และมูลค่าการผลิตก็ยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกรุงเทพมหานคร ซึ่งนับได้ว่าผลผลิตทางการเกษตรโดยเฉพาะข้าวนั้น เป็นรายได้ที่สำคัญอย่างหนึ่งของเขตบางเขน

ข. การจ้างแรงงาน

๑. แรงงานภาคพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม

จากจำนวนสถานประกอบการ (เอกชนและรัฐวิสาหกิจ) ที่มีอยู่ในกรุงเทพมหานครทั้งหมดนั้น (พ.ศ. ๒๕๒๕) มีการจ้างแรงงานหรือมีจำนวนลูกจ้างทั้งสิ้น ๘๓๕,๕๘๑ คน เป็นแรงงานชาย ๕๑๒,๑๑๒ คน หญิง ๓๒๓,๔๖๙ คน โดยในจำนวนนี้อยู่ในเขตบางเขน ๕๐,๖๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๖ ของจำนวนการจ้างแรงงานทั้งหมดในกรุงเทพมหานคร (ตาราง ๓.๑๙)

จำนวนการจ้างแรงงานทั้งหมดในเขตบางเขน เป็นแรงงานในภาคพาณิชยกรรม ๓๒,๙๑๘ คน และเป็นแรงงานในภาคอุตสาหกรรม ๑๗,๖๙๓ คน หรือประมาณร้อยละ ๖๕.๐๔ และ ๓๔.๙๖ ของแรงงานทั้งหมดในเขตตามลำดับ

สำหรับการจ้างแรงงานจำแนกตามรายแขวงในเขตบางเขน ปรากฏว่า แขวงลาดยาวมีการจ้างแรงงานมากที่สุด รองลงมาคือ แขวงตลาดบางเขน, อนุสาวรีย์, สายไหม, หวังสองห้อง, คลองถนน, ท่าแร่ และสีกัน (ตาราง ๓.๒๐)

ตาราง ก.๑๓ เนื้อที่เก็บเกี่ยว, ผลผลิตและมูลค่าการผลิตข้าวมาปรีรายเขตของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๑

เขต	เนื้อที่เก็บเกี่ยว		ผลผลิตรวม		ผลผลิตเฉลี่ย (เกวียน/ไร่)	มูลค่าการผลิต		มูลค่าการผลิต เฉลี่ย (บาท/ไร่)
	ไร่	ร้อยไร่	เกวียน	ร้อยไร่		บาท	ร้อยไร่	
๑. ท้องนอก	๑๒๖,๘๘๖	๒๔.๐๗	๓๐,๔๔๘	๒๑.๖๐	๐.๒๔	๖๘,๑๐๗,๑๐๐	๒๒.๓๒	๔๓๖.๓๒
๒. มีนบุรี	๔๔,๖๒๑	๒๑.๔๑	๓๘,๒๔๘	๒๖.๖๔	๐.๔๐	๖๘,๐๔๘,๔๐๐	๒๒.๓๑	๓๑๑.๓๔
๓. ลาดกระบัง	๖๘,๔๖๑	๑๔.๖๘	๒๐,๔๗๘	๑๔.๒๔	๐.๓๐	๔๘,๐๔๘,๔๐๐	๑๔.๓๖	๓๐๒.๔๘
๔. บางเขน	๔๘,๖๔๘	๑๑.๑๖	๑๖,๘๖๘	๑๑.๗๗	๐.๓๔	๓๗,๔๔๓,๑๐๐	๑๒.๔๔	๓๗๔.๓๖
๕. บางกะปิ	๓๓,๖๗๓	๗.๗๑	๘,๔๗๘	๕.๘๗	๐.๒๔	๑๘,๔๔๖,๗๕๐	๖.๒๑	๕๖๒.๕๕
๖. พระโขนง	๑๐,๑๐๔	๒.๓๑	๓,๗๓๘	๒.๖๑	๐.๓๗	๘,๔๔๗,๘๘๐	๒.๗๗	๘๓๖.๐๑
๗. บางขุนเทียน	๒๑,๔๘๗	๔.๐๔	๘,๗๔๘	๖.๑๔	๐.๔๐	๑๘,๖๐๗,๘๒๐	๖.๔๓	๘๕๑.๗๘
๘. คลองสาม	๑๔,๔๔๑	๔.๔๗	๑๐,๖๖๐	๗.๑๖	๐.๔๓	๒๓,๖๗๔,๐๐๐	๗.๗๖	๑,๒๑๔.๘๗
๙. ท้องนวม	๘,๖๔๓	๑.๔๘	๔,๐๔๘	๒.๘๖	๐.๔๗	๘,๔๐๔,๖๐๐	๒.๘๖	๑,๐๓๐.๓๘
๑๐. ภาษีเจริญ	๒,๖๐๘	๐.๖๐	๑,๓๓๘	๐.๔๓	๐.๔๑	๒,๔๓๗,๐๐๐	๐.๖๖	๑,๑๖๖.๑๔
๑๑. ราชบุรีพาณิช	๓๐๐	๐.๗๐	๑๖๘	๐.๑๖	๐.๕๕	๓๖๖,๔๐๐	๐.๑๖	๑,๑๘๘.๐๐
รวม	๔๓๖,๔๘๓	๑๐๐.๐๐	๑๔๓,๓๑๔	๑๐๐.๐๐	๐.๓๓	๓๐๔,๐๔๔,๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๖๔๘.๔๘

ที่มา : สำนักงานเกษตร กรุงเทพมหานคร

ตาราง ก.๑๔ เนื้อที่เก็บเกี่ยว และผลผลิตข้าวนาปรัง (ทำนาครั้งที่ ๒) รายเขต
ของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๑

เขต	เนื้อที่เก็บเกี่ยว		ผลผลิตรวม		ผลผลิตเฉลี่ย (เกวียน/ไร่)
	ไร่	ร้อยไร่	เกวียน	ร้อยไร่	
๑. ท้องนอก	๕๘,๐๔๐	๒๔.๘๔	๒๓,๔๔๔.๖๔	๓๑.๓๗	๐.๕๑
๒. มีนบุรี	๔๐,๑๔๑	๒๐.๕๗	๑๔,๒๑๗.๗๖	๒๕.๑๘	๐.๕๘
๓. ลาดกระบัง	๓๔,๖๔๖	๑๗.๘๐	๑๐,๓๔๖.๖๐	๑๓.๖๖	๐.๓๐
๔. บางเขน	๑๒,๖๑๘	๖.๔๘	๕,๑๓๐.๖๔	๖.๗๖	๐.๕๑
๕. บางกะปิ	๔,๔๓๑	๔.๔๕	๓,๗๗๖.๕๐	๕.๔๕	๐.๕๐
๖. พระโขนง	๔,๐๕๐	๒.๐๘	๑,๖๒๐.๐๐	๒.๑๖	๐.๕๐
๗. บางขุนเทียน	๗,๖๔๔	๓.๗๓	๒,๗๔๓.๐๖	๓.๖๖	๐.๓๔
๘. คลองสาม	๒๐,๔๖๐	๑๐.๕๕	๖,๘๔๐.๐๐	๘.๔๖	๐.๓๓
๙. ท้องนวม	๖,๔๐๔	๓.๒๔	๑,๔๑๘.๖๗	๒.๕๑	๐.๓๐
๑๐. ภาษีเจริญ	๘๖๔	๐.๕๕	๓๗๖.๔๗	๐.๕๕	๐.๕๓
๑๑. ราชบุรีพาณิช	๖๔๘	๐.๓๖	๓๖๕.๗๓	๐.๕๓	๐.๕๗
รวม	๑๔๔,๖๑๘	๑๐๐.๐๐	๓๖,๓๓๖.๓๓	๑๐๐.๐๐	๐.๓๘

ที่มา : สำนักงานเกษตร กรุงเทพมหานคร

ตาราง ท.๑๙ จำนวนการจ้างแรงงาน (เอกชนและรัฐวิสาหกิจ) ในกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๒๕

หน่วย : คน

อันดับที่	เขต	จำนวนการจ้างแรงงาน (เอกชนและรัฐวิสาหกิจ)			
		รวม	ชาย	หญิง	ร้อยละ
๑	พระโขนง	๑๐๘,๕๖๓	๕๙,๕๖๓	๔๙,๐๐๐	๑๒๐.๙๙
๒	พญาไท	๙๓,๓๗๕	๖๒,๘๘๘	๓๐,๔๘๗	๑๑.๑๗
๓	ปทุมวัน	๘๓,๓๘๓	๖๐,๔๐๒	๒๒,๙๘๑	๙.๙๘
๔	ดุสิต	๗๗,๑๙๘	๕๒,๖๔๐	๒๔,๕๕๘	๙.๒๔
๕	บางรัก	๗๖,๔๓๖	๔๔,๓๓๔	๓๒,๑๐๒	๙.๑๕
๖	ยานนาวา	๕๘,๘๑๙	๓๑,๙๒๙	๒๖,๘๙๐	๗.๐๔
๗	บางเขน	๕๐,๖๑๑	๓๐,๖๘๔	๑๙,๙๒๗	๖.๐๖
๘	พระนคร	๔๔,๙๑๘	๒๗,๓๗๗	๑๗,๕๔๑	๕.๓๘
๙	บางกะปิ	๓๐,๙๗๖	๑๘,๔๑๗	๑๒,๕๕๙	๓.๗๑
๑๐	ป้อมปราบฯ	๓๐,๙๒๘	๒๐,๐๐๗	๑๐,๙๒๑	๓.๗๐
๑๑	ภาษีเจริญ	๒๕,๔๔๒	๑๔,๒๑๗	๑๑,๒๒๕	๓.๐๔
๑๒	บางกอกน้อย	๒๑,๖๙๘	๑๒,๔๔๖	๙,๒๕๒	๒.๖๐
๑๓	ราษฎร์บูรณะ	๑๙,๙๕๕	๑๑,๐๐๙	๘,๙๔๖	๒.๓๙
๑๔	ห้วยขวาง	๑๙,๕๙๘	๑๒,๑๗๕	๗,๔๒๓	๒.๓๕
๑๕	สัมพันธวงศ์	๑๘,๐๗๐	๑๒,๔๘๓	๕,๕๘๗	๒.๑๖
๑๖	บางขุนเทียน	๑๖,๔๓๗	๘,๘๗๘	๗,๕๕๙	๑.๙๗
๑๗	ธนบุรี	๑๔,๑๖๙	๗,๙๘๐	๖,๑๘๙	๑.๖๙
๑๘	คลองสาน	๑๓,๘๙๗	๗,๐๕๔	๖,๘๔๓	๑.๖๖
๑๙	บางกอกใหญ่	๙,๙๔๐	๕,๔๓๙	๔,๕๐๑	๑.๑๙
๒๐	มีนบุรี	๗,๖๒๐	๔,๕๗๙	๓,๐๔๑	๐.๙๑
๒๑	ลาดกระบัง	๖,๒๑๖	๒,๙๒๑	๓,๒๙๕	๐.๗๔
๒๒	หนองแขม	๖,๐๘๗	๓,๘๖๐	๒,๒๒๗	๐.๗๓
๒๓	ตลิ่งชัน	๖๕๙	๔๕๘	๒๐๑	๐.๐๘
๒๔	หนองจอก	๕๘๖	๓๗๒	๒๑๔	๐.๐๗
รวม	กรุงเทพมหานคร	๘๓๕,๕๘๑	๕๑๒,๑๑๒	๓๒๓,๔๖๙	๑๐๐.๐๐

ที่มา : กองวิชาการและวางแผน กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย

ตาราง ๓.๒๐ จำนวนการจ้างแรงงาน (เอกชนและรัฐวิสาหกิจ) จำแนกตามรายแขวงใน
เขตบางเขน พ.ศ. ๒๕๒๕

หน่วย : คน

แขวง	จำนวนการจ้างแรงงาน (เอกชนและรัฐวิสาหกิจ)			
	รวม	ชาย	หญิง	ร้อยละ
ลาดยาว	๓๗,๒๙๐	๒๔,๖๙๗	๑๒,๕๙๓	๗๓.๖๘
ตลาดบางเขน	๗,๓๓๖	๓,๑๘๔	๔,๑๕๒	๑๔.๕๐
อนุสาวรีย์	๒,๒๔๙	๑,๑๖๒	๑,๐๘๗	๔.๕๔
สายไหม	๑,๖๕๖	๓๑๔	๑,๓๔๒	๓.๒๗
ทุ่งสองห้อง	๑,๔๒๖	๙๕๐	๔๗๖	๒.๘๒
คลองถนน	๔๔๗	๒๙๘	๑๔๙	๐.๘๘
ท่าแร้ง	๑๑๐	๒๐	๙๐	๐.๒๒
สีกัน	๙๗	๕๙	๓๘	๐.๑๙
ออเงิน	-	-	-	-
เขตบางเขน	๕๐,๖๑๑	๓๐,๖๘๔	๑๙,๙๒๗	๑๐๐.๐๐

ที่มา : กองวิชาการและวางแผน กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย

เป็นที่น่าสังเกตว่า เขตบางเขนมีจำนวนสถานประกอบการมากเป็นอันดับที่ ๑๔ จาก ๒๔ เขตของกรุงเทพมหานคร (ตาราง ๓.๑๔) แต่จำนวนการจ้างแรงงานกลับมีมากเป็นอันดับที่ ๗ จาก ๒๔ เขตของกรุงเทพมหานคร (ตาราง ๓.๑๕) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานประกอบการ โดยเฉพาะโรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่ในเขตบางเขนนั้นเป็นโรงงานขนาดใหญ่ มีมูลค่าการลงทุนสูง จึงเป็นเหตุให้มีการจ้างแรงงานจำนวนมาก จากการรวบรวมข้อมูลของกองควบคุมโรงงานอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม ปรากฏว่าโรงงานอุตสาหกรรมในเขตบางเขนที่มีการจ้างแรงงานตั้งแต่ ๑๐๐ คนขึ้นไป มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๒๓ โรงงาน (ตาราง ๓.๒๑)

ตาราง ๓.๒๑ รายชื่อโรงงานอุตสาหกรรมในเขตบางเขนที่มีจำนวนการจ้างแรงงานตั้งแต่
๑๐๐ คนขึ้นไป

หน่วย : คน

ชื่อโรงงานอุตสาหกรรม	จำนวนการจ้างแรงงาน
๑. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ	๙๕๔
๒. หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สีพระยาการพิมพ์)	๓๓๙
๓. หนังสือพิมพ์แนวหน้า	๒๒๕
๔. สวีเดนขนส่ง	๓๙๘
๕. ส. สยามการช่าง	๑๐๐
๖. ไทยซูซูกิมอเตอร์	๑๐๒
๗. แทน เยนส์ เอ็นจีเนียริง	๒๒๐
๘. ไทยแอร์ เวสแอร์คราฟท์ เม เทเนซ	๘๕๒
๙. จาวาแมนูแฟคเจอร์	๑๘๕
๑๐. อุตสาหกรรมผ้าไหมไทย	๒,๒๙๑
๑๑. ไทยชิน เทติก เท็กซ์ไทล์	๒,๓๕๙
๑๒. ทอผ้ากรุงเทพไหมไทย	๑๖๘
๑๓. บางกอกไนลอน	๕๖๗
๑๔. ไทยเทียน	๑๗๕
๑๕. ไท้อิง สิ่งอุตสาหกรรม	๒๕๐
๑๖. อิกเนติกส์ไทยแลนด์	๒,๘๒๘
๑๗. สยาม เคมีภัณฑ์	๑๒๒
๑๘. สแกนไทย เครื่องเรือน	๑๓๐
๑๙. นครหลวงวัสดุภัณฑ์	๑๓๕
๒๐. ทรัสต์คอนกรีตอัดแรง	๑๑๘
๒๑. โทเรโนลอนไทย	๒๒๓
๒๒. อุตสาหกรรมพรมไทย	๒๒๒
๒๓. เอส.พี. เอ	๑๘๒

ที่มา : กองควบคุมโรงงานอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

สำหรับแนวโน้มการเติบโตทางด้านอุตสาหกรรมในเขตบางเขน ในช่วงเวลา ๑๐ ปี คือระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๕ - ๒๕๒๕ (ตาราง ๓.๒๒) มีจำนวนโรงงานเพิ่มขึ้นทั้งหมด ๓๔๔ โรงงาน หรือเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๔๔๒.๕๐ ต่อปี นับว่าเป็นอัตราเพิ่มที่สูงมาก และจำนวนโรงงานที่เพิ่มขึ้นทั้งหมดนี้ ส่วนใหญ่จะเพิ่มในช่วงเวลา ๕ ปีหลัง (พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๕) คือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗๑.๐๗ ของทั้งหมด สำหรับมูลค่าการลงทุนนั้นก็ปรากฏว่าในช่วงเวลา ๕ ปีหลังดังกล่าวมีการลงทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖๐.๘๐ ของมูลค่าการลงทุนเพิ่มทั้งหมด แต่การจ้างแรงงานเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๔๖.๘๓ ของจำนวนการจ้างแรงงานที่เพิ่มขึ้นทั้งหมด ซึ่งนับว่าน้อยกว่าในช่วงเวลา ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๑๕ - ๒๕๒๕) ที่มีการเพิ่มจำนวนการจ้างแรงงานร้อยละ ๕๓.๑๗ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าจำนวนโรงงานที่เพิ่มขึ้นในช่วงเวลา ๕ ปีหลังเป็นโรงงานขนาดเล็ก มีมูลค่าการลงทุนไม่ค่อยสูงนัก จึงมีการจ้างแรงงานน้อย ผิดกับในช่วงเวลา ๕ ปีแรก แม้ว่าจำนวนการเพิ่มโรงงานจะน้อยกว่าในช่วงเวลา ๕ ปีหลัง แต่โรงงานที่เพิ่มขึ้นนั้นเป็นโรงงานที่มีมูลค่าการลงทุนค่อนข้างสูง จึงมีการจ้างแรงงานค่อนข้างมาก เช่น บริษัทไทยชินเทคเท็กไทล์จำกัด มีมูลค่าการลงทุน ๕๗๘.๗๘๗ ล้านบาท มีการจ้างแรงงาน ๒,๓๕๔ คน, บริษัทโรงงานอุตสาหกรรมผ้าไหมไทยจำกัด มีมูลค่าการลงทุน ๖๓ ล้านบาท มีการจ้างแรงงาน ๒,๐๔๑ คน ฯลฯ หรือดูจากตาราง ๓.๒๓ จะพบว่าในช่วงเวลา ๕ ปีแรก จำนวนโรงงานเพิ่ม ๑๑๔ โรงงาน มูลค่าการลงทุนเฉลี่ยต่อโรงงานเท่ากับ ๖,๖๒๘,๘๒๗.๘๔ บาท และมีการจ้างแรงงานเฉลี่ยต่อโรงงานเท่ากับ ๖๗.๒๐ คน ส่วนในช่วงเวลา ๕ ปีหลัง จำนวนโรงงานเพิ่มขึ้น ๒๘๐ โรงงาน มูลค่าการลงทุนเฉลี่ยต่อโรงงานเท่ากับ ๔,๒๑๖,๗๕๒.๖๑ บาท และมีการจ้างแรงงานเฉลี่ยต่อโรงงานเท่ากับ ๒๔.๒๗ คน ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าแนวโน้มการขยายตัวหรือการเพิ่มจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในเขตบางเขนจะเพิ่มสูงขึ้น โดยจำนวนโรงงานที่เพิ่มขึ้นนั้นเป็นโรงงานขนาดเล็กที่มีมูลค่าการลงทุนค่อนข้างต่ำ และการจ้างแรงงานก็เพิ่มขึ้นไม่มากนัก

๒. แรงงานภาคเกษตรกรรม

ใน พ.ศ. ๒๕๒๕ จำนวนครัวเรือนเกษตรของเขตบางเขนมีทั้งหมด ๓,๒๗๔ ครัวเรือน โดยครัวเรือนเกษตรนี้มีมากที่สุดในแขวงสายไหม รองลงมาคือ แขวงท่าแร้ง, สีกัน, คลองถนน, ออเงิน, หุ่นสองห้อง, ตลาดบางเขน และอนุสาวรีย์ (ตาราง ๓.๒๔)

ตาราง ก.๕๒ การจัดหากรรมของเขตบางเขนระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๔

รายการ	พ.ศ.			การเปลี่ยนแปลงระหว่าง					
				พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๔		พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๐		พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๔	
	๒๕๑๔ (๑)	๒๕๒๐ (๒)	๒๕๒๔ (๓)	จำนวนเพิ่ม (๔)	อัตราเฉลี่ย ต่อปี (๕)	จำนวนเพิ่ม (๖)	ร้อยละ ของ ๔ (๗)	จำนวนเพิ่ม (๘)	ร้อยละของ ๔ (๙)
จำนวนโรงงาน	๔	๑๒๒	๕๐๒	๓๔๔	๕๕.๕๐	๑๑๔	๒๘.๕๓	๒๘๐	๗๑.๐๗
มูลค่าการลงทุน (บาท)	๔๔๑,๕๗๖,๗๕๐	๑,๖๔๗,๒๗๕,๕๒๔	๒,๗๖๔,๕๓๒,๗๕๑	๑,๔๒๗,๕๕๖,๐๐๑	๒๑๑.๑๓	๗๕๕,๖๔๔,๗๗๔	๕๓.๒๐	๑,๑๗๒,๒๕๗,๒๒๗	๖๐.๘๐
จำนวนคนงาน	๓,๒๔๔	๑๐,๔๔๔	๑๗,๖๔๓	๑๔,๔๐๔	๕๓๘.๗๖	๗,๖๖๑	๕๓.๑๗	๖,๗๘๔	๔๖.๘๓

ที่มา : กองควบคุมโรงงานอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม

ตาราง ก.๒๓ มูลค่าการลงทุนและการจ้างงานเฉลี่ยต่อโรงงานของเขตบางเขนระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๐ และ พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๔

ช่วงเวลา พ.ศ.	จำนวนโรงงานเพิ่ม	มูลค่าการลงทุน (บาท)	จำนวนคนงาน	มูลค่าการลงทุน เฉลี่ยต่อโรงงาน	จำนวนการจ้างแรงงาน เฉลี่ยต่อโรงงาน
๒๕๑๔ - ๒๕๒๐	๑๑๔	๗๕๕,๖๔๔,๗๗๔	๗,๖๖๑	๖,๖๖๘,๔๒๗.๘๔	๖๗.๒๐
๒๕๒๐ - ๒๕๒๔	๒๗๘	๑,๑๗๒,๒๕๗,๒๒๗	๖,๗๘๔	๔,๒๑๖,๗๕๒.๖๑	๒๔.๒๗

ที่มา : จากตาราง ก.๒๒

ตาราง ๓.๒๔ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรในเขตบางเขน พ.ศ. ๒๕๒๕

แขวง	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	
	ครัวเรือน	ร้อยละ
สายไหม	๗๘๐	๒๓.๗๙
ท่าแร้ง	๗๑๓	๒๑.๗๔
สีกัน	๕๔๔	๑๖.๕๙
คลองถนน	๓๖๔	๑๑.๑๐
ออเงิน	๓๔๕	๑๐.๕๒
ทุ่งสองห้อง	๒๗๖	๘.๔๒
ตลาดบางเขน	๑๕๕	๔.๗๓
อนุสาวรีย์	๑๐๒	๓.๑๑
ลาดยาว	-	-
เขตบางเขน	๓,๒๗๙	๑๐๐.๐๐

ที่มา : งานเกษตรอำเภอบางเขน

๓. แรงงานภาครัฐบาล

นอกจากแรงงานในภาคพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม รวมทั้งแรงงานภาคเกษตรกรรมแล้ว เขตบางเขนยังมีจำนวนแรงงานภาครัฐบาลอีกเป็นจำนวนไม่น้อย ทั้งนี้ เพราะ เขตบางเขนเป็นที่ตั้งของหน่วยงานรัฐบาลหลายหน่วยงานนั้นเอง

แรงงานภาครัฐบาลดังกล่าวนี้จะหมายรวม เฉพาะข้าราชการพลเรือนสามัญ, ข้าราชการครู, ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย และข้าราชการตำรวจเท่านั้น ซึ่งจากการรวบรวมสถิติจำนวนข้าราชการจากหน่วยงานต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๒๕ พบว่ามีจำนวนข้าราชการที่ทำงานอยู่ในเขตบางเขนรวมทั้งสิ้น ๑๐,๓๔๓ คน โดยดูรายละเอียดได้ในตาราง ๓.๒๕

ตาราง ๓.๒๔ จำนวนข้าราชการพลเรือนประเภทต่าง ๆ ที่ประจำอยู่ตามหน่วยงานในเขต
บางเขน พ.ศ. ๒๕๒๕

หน่วย : คน

ประเภทข้าราชการ	จำนวนข้าราชการ พลเรือน
ก. ข้าราชการพลเรือนสามัญ (ระดับกรม) ^{๑/}	๕,๗๓๓
๑. กรมป่าไม้	๘๐๘
๒. กรมพัฒนาที่ดิน	๑,๓๘๕
๓. กรมส่งเสริมการเกษตร	๕๘๘
๔. กรมวิชาการเกษตร	๑,๗๘๓
๕. กรมการขนส่งทางบก	๕๖๔
๖. กรมพาณิชย์สัมพันธ์	๒๑๐
๗. สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ	๑๘๑
๘. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	๒๐๒
ข. ข้าราชการครู ^{๒/}	๑,๗๘๕
ค. ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย	๒,๓๑๕
๑. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (บางเขน) ^{๓/}	๒,๑๗๘
๒. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (บางเขน) ^{๔/}	๑๓๗
ง. ข้าราชการตำรวจ	๕๑๐
๑. เจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาล ^{๕/}	๔๔๘
๒. เจ้าหน้าที่ตำรวจดับเพลิง ^{๖/}	๖๒
รวม	๑๐,๓๔๓

ที่มา : ^{๑/} กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
^{๒/} สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร
^{๓/} กองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (บางเขน)
^{๔/} มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (บางเขน)
^{๕/} กองบัญชาการตำรวจนครบาล
^{๖/} กองบัญชาการตำรวจดับเพลิง

หมายเหตุ : ข้าราชการตำรวจไม่ได้รวมข้าราชการตำรวจที่ทำงานอยู่ในกองทะเบียน
กรมตำรวจและตำรวจรถไฟ

ตาราง ๓.๒๖ สถิติการจัดเก็บรายได้ของเขตบางเขน ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๒๑ - ๒๕๒๕

หน่วย : บาท

รายการ	ปีงบประมาณ									
	๒๕๒๑		๒๕๒๒		๒๕๒๓		๒๕๒๔		๒๕๒๕	
	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน
ภาษีโรงเรือน และที่ดิน	๑,๕๖๙	๗,๑๑๗,๔๐๕.๘๙	๑,๖๔๒	๑๑,๕๘๓,๔๖๓.๙๙	๑,๖๕๑	๑๙,๐๕๑,๖๔๖.๐๐	๑,๗๗๙	๒๑,๙๙๖,๘๖๔.๔๓	๑,๘๙๖	๒๒,๒๑๐,๗๐๙.๐๒
ภาษีบำรุงท้องที่	๑๘,๘๐๓	๔,๑๐๓,๓๒๒.๖๘	๑๔,๗๔๔	๔,๐๑๗,๕๕๕.๓๔	๑๘,๗๗๕	๔,๐๖๗,๐๒๙.๙๓	๒๗,๐๑๐	๕,๓๐๙,๙๗๓.๗๗	๓๔,๕๒๑	๑๐,๕๓๗,๓๖๓.๔๙
ภาษีป้าย	๓,๐๕๙	๒,๒๖๓,๙๘๖.๕๗	๒,๗๐๓	๒,๒๐๔,๕๑๙.๗๐	๓,๓๔๘	๒,๓๑๘,๑๙๕.๔๗	๒,๖๘๓	๒,๘๓๖,๖๕๒.๖๐	๓,๙๗๓	๒,๘๗๖,๒๒๐.๑๐
รวม	๒๓,๔๓๑	๑๓,๕๘๔,๗๑๕.๑๔	๑๙,๐๘๙	๑๗,๘๐๕,๕๓๘.๐๓	๒๓,๗๗๔	๒๕,๔๓๖,๘๗๑.๔๐	๓๑,๔๗๒	๓๐,๑๔๓,๔๙๐.๘๐	๔๐,๓๙๐	๓๕,๖๒๔,๒๙๒.๖๑

ที่มา : งานรายได้เขตบางเขน

ค. รายได้ของเขตบางเขน

รายได้ของท้องถิ่น เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญมากยิ่งขึ้น จากสถิติการจัดเก็บรายได้ของเขตบางเขนตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๒๑-๒๕๒๕ ได้เพิ่มจำนวนมากขึ้นเป็นลำดับ รายได้ที่จัดเก็บได้มากที่สุดคือ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน รองลงมาคือ ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีป้าย (ตาราง ๓.๒๖)

ลักษณะประชากร

ประชากรของเขตบางเขนใน พ.ศ. ๒๕๒๕ มีทั้งหมด ๔๒๙,๔๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๖ ของประชากรในกรุงเทพมหานคร นับว่าเขตบางเขนมีประชากรมากเป็นอันดับที่ ๔ รองจากเขตพระโขนง, ดุสิต และพญาไท (ตาราง ๓.๒๗)

ก. ความหนาแน่นของประชากร

เขตบางเขนมีความหนาแน่นประชากร ๑,๓๕๘ คน/ตร.กม. ใน พ.ศ. ๒๕๑๗ และเพิ่มเป็น ๒,๐๗๐ คน/ตร.กม. ใน พ.ศ. ๒๕๒๑ ส่วนใน พ.ศ. ๒๕๒๕ ความหนาแน่นประชากรเพิ่มเป็น ๒,๔๙๑ คน/ตร.กม. (ตาราง ๓.๒๘)

สำหรับความหนาแน่นประชากรรายแขวงในเขตบางเขน สามารถจัดเป็นกลุ่มได้ ๕ กลุ่มดังนี้ (แผนที่ ๓.๒๘)

กลุ่มที่ ๑ ความหนาแน่นประชากรน้อยกว่า ๕๐๐ คน/ตร.กม.

พ.ศ. ๒๕๑๗ มี ๒ แขวงคือ แขวงท่าแร้ง และออเงิน

พ.ศ. ๒๕๒๑ และ ๒๕๒๕ มี ๑ แขวงคือ แขวงออเงิน

กลุ่มที่ ๒ ความหนาแน่นประชากรตั้งแต่ ๕๐๑-๑,๐๐๐ คน/ตร.กม.

พ.ศ. ๒๕๑๗ มี ๓ แขวงคือ แขวงทุ่งสองห้อง, สีกัน และ

สายไหม

พ.ศ. ๒๕๒๑ มี ๒ แขวงคือ แขวงท่าแร้ง และทุ่งสองห้อง

พ.ศ. ๒๕๒๕ มี ๑ แขวงคือ แขวงทุ่งสองห้อง

กลุ่มที่ ๓ ความหนาแน่นประชากรตั้งแต่ ๑,๐๐๑-๒,๐๐๐ คน

พ.ศ. ๒๕๑๗ มี ๓ แขวงคือ แขวงคลองถนน, ตลาดบางเขน

และอนุสาวรีย์

ตาราง ๓.๒๗ จำนวนประชากรรายเขตของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๕ เรียงตามลำดับ
จำนวนประชากรมากที่สุดถึงน้อยที่สุด

อันดับที่	เขต	จำนวนประชากร	
		คน	ร้อยละ
๑	พระโขนง	๕๕๙,๘๑๒	๑๐.๒๔
๒	ดุสิต	๕๔๖,๘๖๘	๑๐.๐๐
๓	พญาไท	๕๒๐,๕๐๗	๙.๕๒
๔	บางเขน	๔๒๙,๙๗๗	๗.๘๖
๕	บางกอกน้อย	๓๘๘,๓๒๕	๗.๑๐
๖	ยานนาวา	๓๘๖,๘๔๓	๗.๐๘
๗	บางกะปิ	๓๑๔,๗๘๐	๕.๗๖
๘	ธนบุรี	๒๖๘,๖๖๒	๔.๙๒
๙	ปทุมวัน	๒๓๓,๙๗๘	๔.๒๘
๑๐	ห้วยขวาง	๒๓๑,๐๖๙	๔.๒๓
๑๑	บางขุนเทียน	๒๒๓,๓๘๘	๔.๐๙
๑๒	ภาษีเจริญ	๑๙๖,๑๓๘	๓.๕๙
๑๓	ป้อมปราบฯ	๑๘๙,๒๐๗	๓.๕๖
๑๔	บางรัก	๑๔๑,๖๖๗	๒.๕๙
๑๕	คลองสาน	๑๓๙,๓๑๐	๒.๕๕
๑๖	ราชบุรีรัษฎะ	๑๒๒,๖๑๔	๒.๒๔
๑๗	พระนคร	๑๑๗,๖๔๙	๒.๑๕
๑๘	บางกอกใหญ่	๑๐๓,๓๖๕	๑.๘๙
๑๙	สัมพันธวงศ์	๗๕,๕๘๑	๑.๓๘
๒๐	มีนบุรี	๖๑,๓๔๙	๑.๑๒
๒๑	หนองจอก	๕๑,๗๙๙	๐.๙๕
๒๒	หนองแขม	๔๗,๔๘๗	๐.๘๗
๒๓	ลาดกระบัง	๔๕,๓๐๓	๐.๘๓
๒๔	ตลิ่งชัน	๓๒,๖๐๘	๐.๖๐
รวม	กรุงเทพมหานคร	๕,๔๖๘,๒๘๖	๑๐๐.๐๐

ที่มา : แผนกเลือกตั้งและสถิติ กองปกครองและทะเบียน สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร

ตาราง ๓.๒๘ พื้นที่, จำนวนประชากร และความหนาแน่นของประชากรระดับแขวงของเขตบางเขน พ.ศ. ๒๕๑๗, ๒๕๒๑ และ ๒๕๒๕

แขวง	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนประชากร (คน)			ความหนาแน่นของประชากร (คน/ตร.กม.)		
		พ.ศ. ๒๕๑๗	พ.ศ. ๒๕๒๑	พ.ศ. ๒๕๒๕	พ.ศ. ๒๕๑๗	พ.ศ. ๒๕๒๑	พ.ศ. ๒๕๒๕
ลาดยาว	๓๑.๙๗๔	๑๐๘,๓๑๔	๑๔๖,๙๐๘	๑๖๕,๑๖๓	๓,๓๘๘	๔,๕๙๕	๕,๑๖๖
อนุสาวรีย์	๑๔.๐๓๐	๑๗,๒๔๑	๒๘,๑๗๓	๓๔,๔๐๓	๑,๒๒๙	๒,๐๐๘	๒,๔๕๒
คลองถนน	๑๗.๑๓๖	๒๙,๒๑๖	๕๗,๘๖๒	๗๓,๗๔๑	๑,๗๐๕	๓,๓๗๗	๔,๓๐๓
ตลาดบางเขน	๒๒.๔๐๕	๓๐,๑๕๘	๔๔,๑๑๗	๕๑,๕๖๗	๑,๓๖๖	๑,๙๖๙	๒,๓๐๒
สีกัน	๒๑.๙๗๓	๑๗,๓๔๐	๒๗,๖๐๔	๓๓,๐๕๖	๗๘๙	๑,๒๕๖	๑,๕๐๔
ทุ่งสองห้อง	๑๗.๔๙๓	๑๗,๐๗๔	๑๗,๗๘๑	๓๑,๒๔๘	๙๕๐	๙๘๙	๑,๗๓๙
สายไหม	๑๕.๐๗๓	๗,๘๕๗	๒๒,๐๑๐	๒๓,๗๑๒	๕๒๑	๑,๔๖๐	๑,๕๗๓
ท่าแร้ง	๑๗.๔๑๔	๕,๓๙๖	๑๐,๔๓๖	๑๔,๔๑๙	๓๑๐	๕๙๙	๘๒๘
ออเงิน	๑๕.๐๘๗	๑,๗๗๖	๒,๔๒๓	๒,๖๖๘	๑๑๘	๑๖๑	๑๗๗
เขตบางเขน	๑๗๒.๕๘๕	๒๓๔,๓๗๒	๓๕๗,๓๑๔	๔๒๙,๙๗๗	๑,๓๕๘	๒,๐๗๐	๒,๔๙๑

ที่มา : พื้นที่ จากการวัดแผนที่ตัวเมืองกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๑ ของกรมแผนที่ทหาร มาตราส่วน ๑ : ๒๐,๐๐๐

ประชากร จากแผนกเลือกตั้งและสถิติ กองปกครองและทะเบียน สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๒๑ มี ๓ แขวงคือ แขวงตลาดบางเขน, สายไหม
และสีกัน

พ.ศ. ๒๕๒๕ มี ๓ แขวงคือ แขวงทุ่งสองห้อง, สายไหม
และสีกัน

กลุ่มที่ ๔ ความหนาแน่นประชากรตั้งแต่ ๒,๐๐๑-๓,๐๐๐ คน

พ.ศ. ๒๕๑๗ ไม่มีแขวงใดอยู่ในกลุ่มนี้

พ.ศ. ๒๕๒๑ มี ๑ แขวงคือ แขวงอนุสาวรีย์

พ.ศ. ๒๕๒๕ มี ๒ แขวงคือ แขวงอนุสาวรีย์ และตลาดบางเขน

กลุ่มที่ ๕ ความหนาแน่นประชากรมากกว่า ๓,๐๐๐ คนขึ้นไป

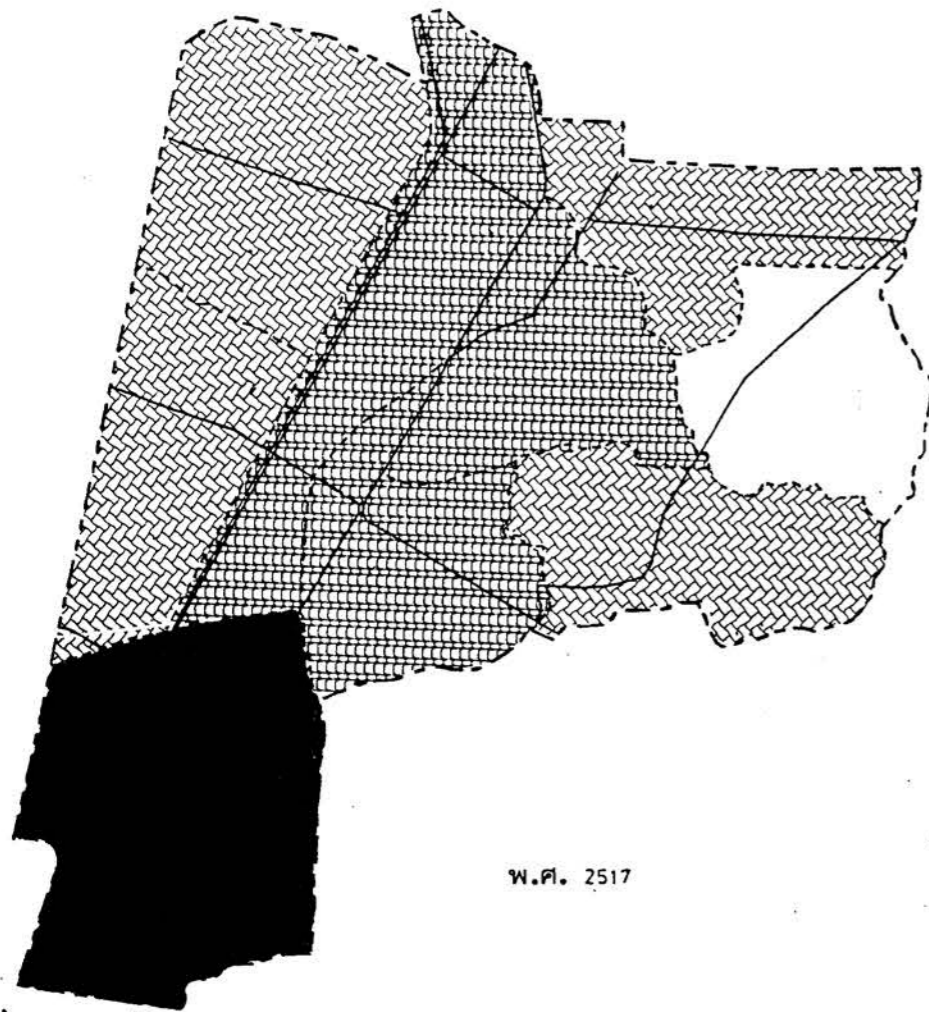
พ.ศ. ๒๕๑๗ มี ๑ แขวงคือ แขวงลาดยาว

พ.ศ. ๒๕๒๑ และ ๒๕๒๕ มี ๒ แขวงคือแขวงลาดยาว และ
คลองถนน

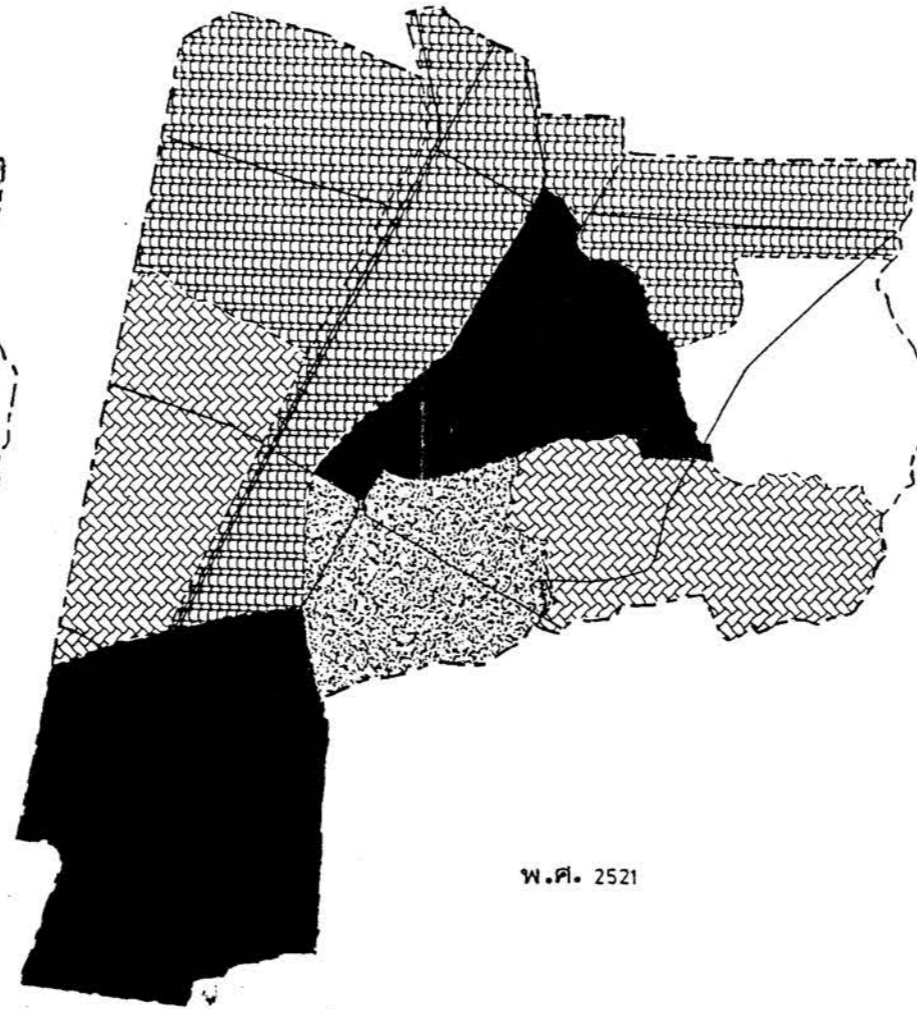
จากการจัดกลุ่มความหนาแน่นประชากรของ เขตบางเขนดังกล่าวข้างต้น จะ
เห็นได้ว่า แขวงที่มีความหนาแน่นประชากรสูงและค่อนข้างสูง หรือในกลุ่มที่ ๕ และ ๔ จะ
เป็นแขวงที่มีถนนสายหลักและสายรองตัดผ่าน โดยเฉพาะแขวงลาดยาวมีพื้นที่ติดกับ เขตพญาไท
ซึ่งเป็น เขตชั้นในจึงได้รับอิทธิพลการขยายตัวของประชากรและ เมืองอย่างรวดเร็ว ส่วนแขวง
คลองถนน มีความหนาแน่นประชากรสูงรองลงมา เป็นที่ตั้งของชุมชนสะพานใหม่ ซึ่งมีอิทธิพล
ทางด้านการค้าการบริการสูง นอกจากนั้นกองทัพอากาศยังได้จัดที่อยู่อาศัยให้แก่ข้าราชการ
และผู้ทำงานในกองทัพ รวมทั้ง เป็นที่อยู่อาศัยของผู้ทำงานที่ทำอากาศยานกรุงเทพ และบุคคล
ทั่วไป

แขวงอนุสาวรีย์ เป็นแขวงที่อยู่ในตำแหน่ง เชื่อมต่อระหว่างแขวงลาดยาวและ
แขวงคลองถนน ซึ่งเป็น เขตที่มีความหนาแน่นประชากรสูง จึงได้รับอิทธิพลการขยายตัวของ
ประชากรและความเป็นเมืองสูงตามไปด้วย โดยเฉพาะด้านที่อยู่อาศัย มีหมู่บ้านจัดสรรเกิดขึ้น
เป็นจำนวนมากทั้งของราชการทหาร ตำรวจ และ เอกชนทั่วไป

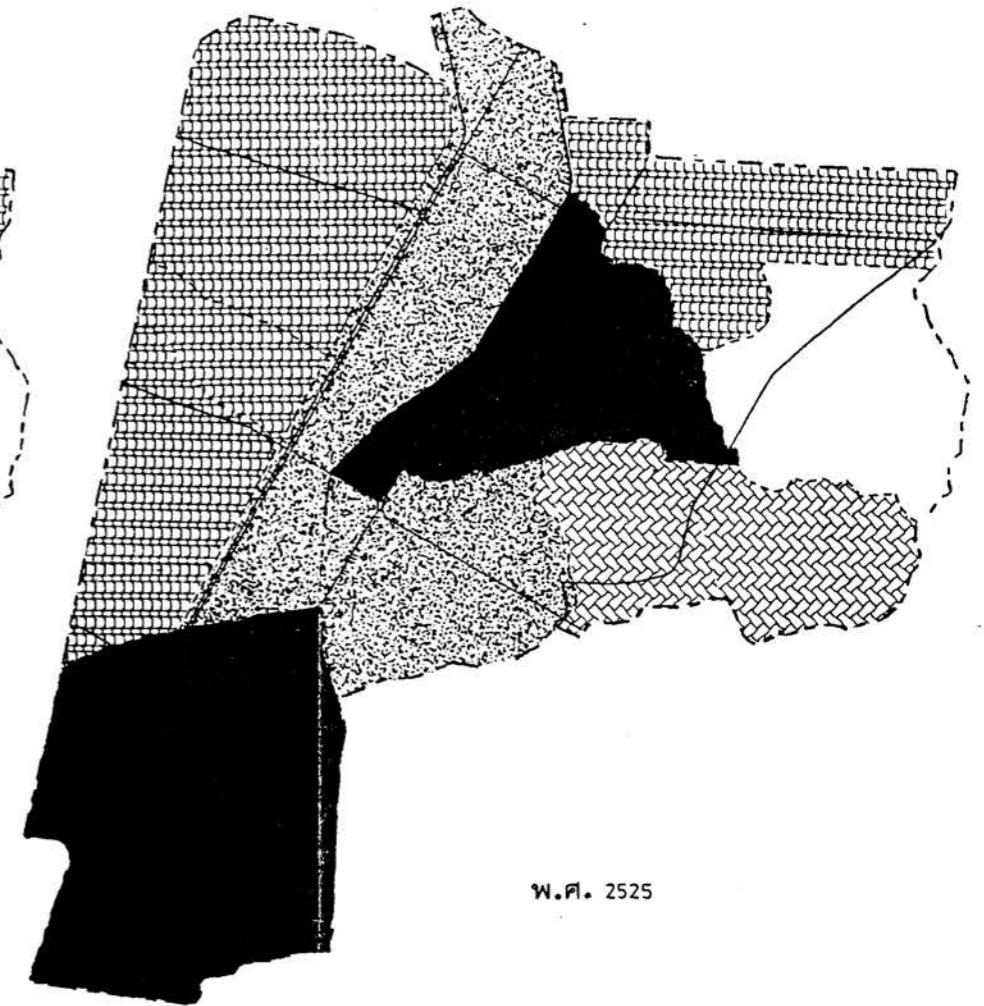
แขวงตลาดบางเขน ลักษณะที่ตั้งได้เปรียบด้านการคมนาคมขนส่ง กล่าวคือ
มีถนนพหลโยธินและถนนวิภาวดีรังสิตขนานสองข้าง เป็นที่ตั้งของสถานีรถไฟ ๒ แห่ง (หลักสี่
และดอนเมือง) และยังเป็นที่ตั้งของท่าอากาศยานกรุงเทพ ซึ่งเป็นแหล่งงานที่สำคัญของ

พ.ศ. 2517

พ.ศ. 2521

พ.ศ. 2525

<p>ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย</p>		<p>แผนที่ 3.28</p>	<p>แสดง : ความหนาแน่นประชากร พ.ศ. 2517, 2521 และ 2525</p>	
		<p>สัญลักษณ์ : (คน/ตร.กม.)</p>		
		<p>□ < 500</p> <p>▨ 2,001 - 3,000</p>	<p>▧ 501 - 1,000</p> <p>■ > 3,000</p>	<p>▩ 1,001 - 2,000</p>
<p>ที่มา : ตาราง 3.24</p>				

เขตบาง เขนอีกแห่งหนึ่งนอกเหนือไปจากโรงงานอุตสาหกรรมที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก ด้วยปัจจัยต่าง ๆ เป็นผลให้แขวงตลาดบาง เขนมีความหนาแน่นประชากรเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ในช่วงระยะ ๕ ปีที่ผ่านมาได้มีหมู่บ้านจัดสรรเกิดขึ้นในตอนเหนือและตอนใต้ของแขวง และมีแพลตฟอร์มของทางราชการ เกิดขึ้นใหม่ตามแนวถนนวิภาวดีรังสิตและทางรถไฟสายเหนือ

แขวงทุ่งสองห้อง, สิกัน และสายไหม มีความหนาแน่นประชากรอยู่ในระดับไล่เลี่ยกันโดยเฉพาะใน พ.ศ. ๒๕๒๕ ทั้งนี้เพราะมีลักษณะที่ตั้งอยู่ห่างจากถนนสายหลักของเขตโดยส่วนใหญ่บริเวณใดที่อยู่ติดหรือใกล้เคียงกับถนนสายหลัก สายรอง และสายท้องถิ่น ที่สำคัญจะมีความหนาแน่นของประชากรมากกว่าในบริเวณอื่น ๆ ภายในแขวงเดียวกัน เช่น ริมถนนพหลโยธิน ในแขวงสายไหม, ริมถนนงามวงศ์วานและแจ้งวัฒนะในแขวงทุ่งสองห้อง, ริมถนน เขิควุดากาศและถนนสรองประภาในแขวงสิกัน

แขวงท่าแร่ และแขวงออเงิน เป็นแขวงที่มีความหนาแน่นประชากรน้อย โดยเฉพาะแขวงออเงิน มีความหนาแน่นประชากรน้อยที่สุดในเขตบาง เขน ทั้งเป็นเพราะมีเส้นทางคมนาคมน้อย พื้นที่โดยส่วนใหญ่ยังคงเป็นเกษตรกรรม

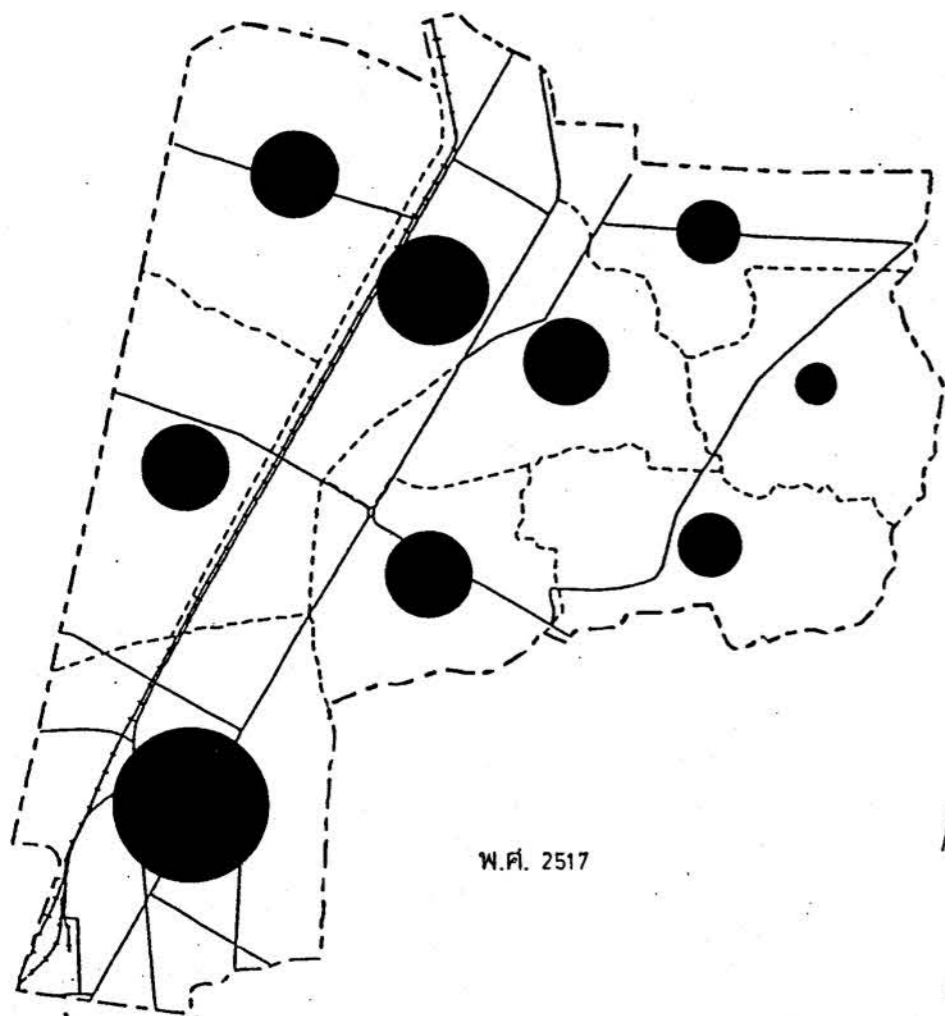
ข. ขนาดของประชากรระดับแขวง

เขตบาง เขนมีขนาดของประชากรระดับแขวงใน พ.ศ. ๒๕๑๗, ๒๕๒๑ และ ๒๕๒๕ ดังนี้ (ตาราง ๓.๒๔ และแผนที่ ๓.๒๔)

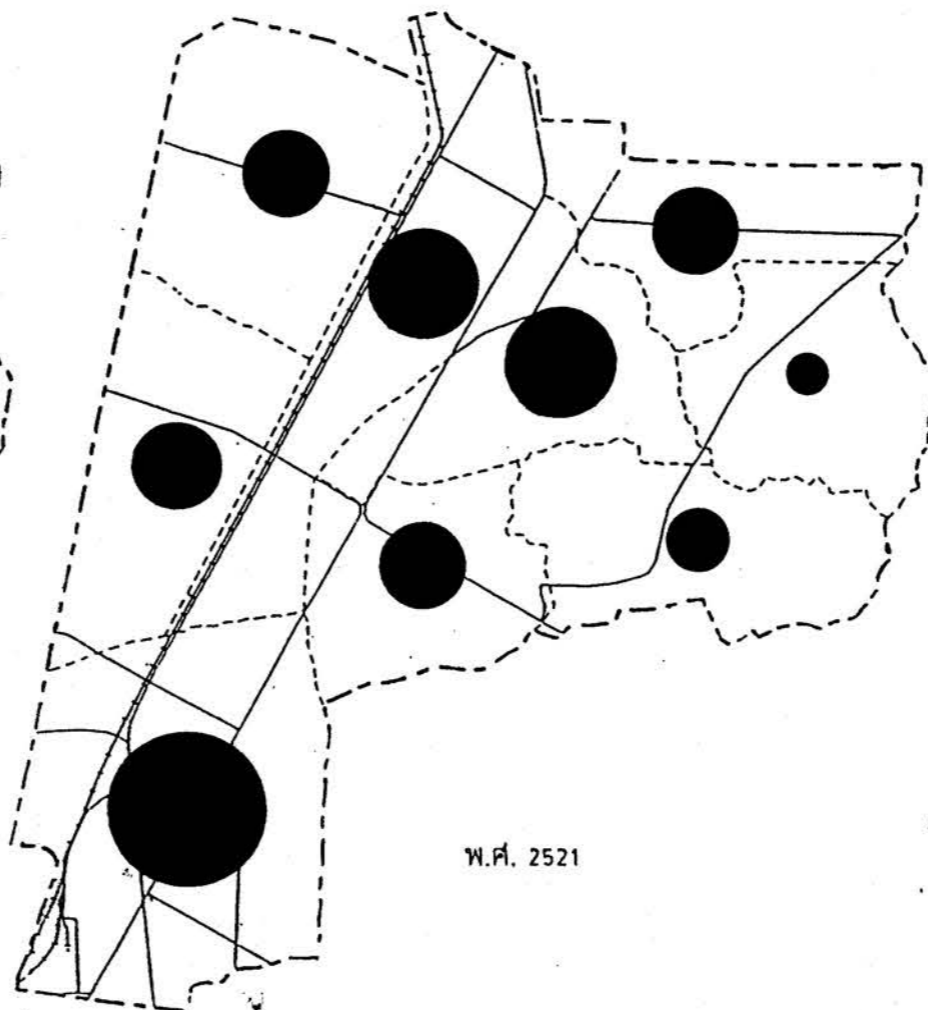
พ.ศ. ๒๕๑๗ แขวงที่มีประชากรมากที่สุดคือ แขวงลาดยาว รองลงมาคือ แขวงตลาดบางเขน, คลองถนน, สิกัน, อนุสาวรีย์ ทุ่งสองห้อง, สายไหม, ท่าแร่, และออเงิน

พ.ศ. ๒๕๒๑ แขวงที่มีประชากรมากที่สุดคือ แขวงลาดยาว, รองลงมาคือ แขวงคลองถนน, ตลาดบางเขน, อนุสาวรีย์, สิกัน, สายไหม, ทุ่งสองห้อง, ท่าแร่ และออเงิน

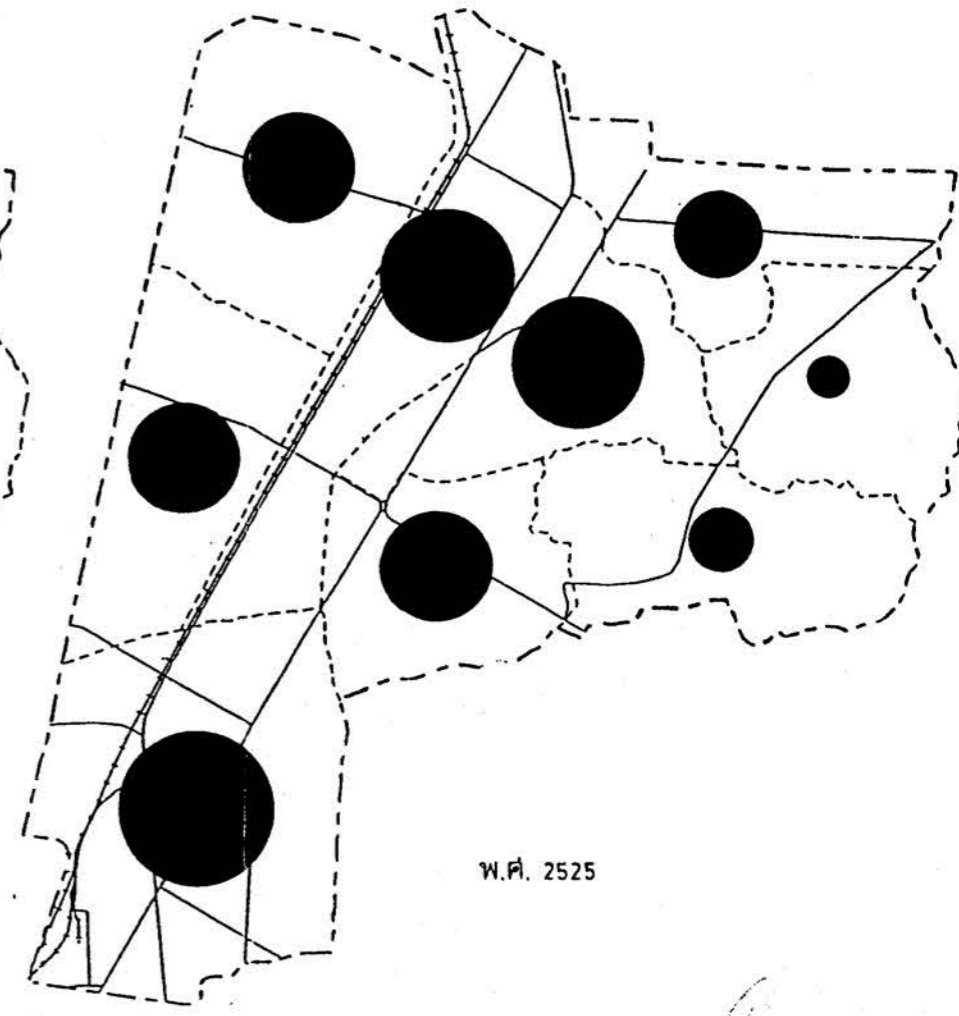
พ.ศ. ๒๕๒๕ แขวงที่มีประชากรมากที่สุดคือ แขวงลาดยาว รองลงมาคือ แขวงคลองถนน, ตลาดบางเขน, อนุสาวรีย์ สิกัน, ทุ่งสองห้อง, สายไหม, ท่าแร่ และออเงิน

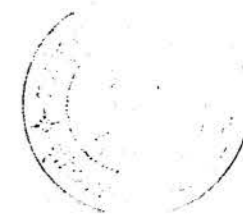
พ.ศ. 2517

พ.ศ. 2521

พ.ศ. 2525

<p>ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย</p>		<p>แผนที่ 3.29</p>	<p>แสดง : การกระจายตัวประชากร พ.ศ. 2517, 2521 และ 2525</p>
		<p>สัญลักษณ์ : (คน)</p> <ul style="list-style-type: none"> > 100,000 30,001 - 50,000 5,000 - 15,000 	<ul style="list-style-type: none"> 50,001 - 100,000 15,001 - 30,000 < 5,000
		<p>ที่มา : ตาราง 3.24</p>	

จะเห็นได้ว่าแขวงที่มีขนาดหรือจำนวนประชากรมาก เป็นแขวงที่มีถนนสายหลักตัดผ่าน รอง ๆ ลงมาก็จะเป็นแขวงที่มีถนนสายรอง และสายท้องถิ่นที่สำคัญตัดผ่านตามลำดับ โดยประชากรมักจะรวมตัวกันอยู่อย่างหนาแน่นตามแนวถนนดังกล่าว

ค. การวัดการกระจายตัวของประชากร

การวัดการกระจายตัวของประชากร เป็นการพิจารณาถึงลักษณะการกระจายตัวหรือการรวมตัวอยู่ในพื้นที่มากหรือน้อยอย่างไร โดยจะแสดงออกมาในรูปของความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับพื้นที่ มีวิธีการวัด ๒ วิธีคือ

๑. Lorenz Curve

การวัดการกระจายตัวของประชากรด้วย Lorenz Curve เป็นการพิจารณาจากเส้นโค้งแสดงการกระจายตัวของประชากรที่สร้างขึ้นมาจากการกำหนดจุดตัดของของอัตราร้อยละสะสมของประชากรรายแขวงกับอัตราร้อยละสะสมของพื้นที่รายแขวง หลักการพิจารณาเส้นโค้งดังกล่าวคือ

ก) ถ้าเส้นโค้ง โค้งเข้าใกล้เส้นแสดงการกระจายตัวสม่ำเสมอ แสดงว่ามีการกระจายตัวของประชากรในพื้นที่มาก

ข) ถ้าเส้นโค้ง โค้งห่างจากเส้นแสดงการกระจายตัวสม่ำเสมอ แสดงว่ามีการกระจายตัวของประชากรในพื้นที่น้อย หรือมีการรวมตัวของประชากรในพื้นที่มาก

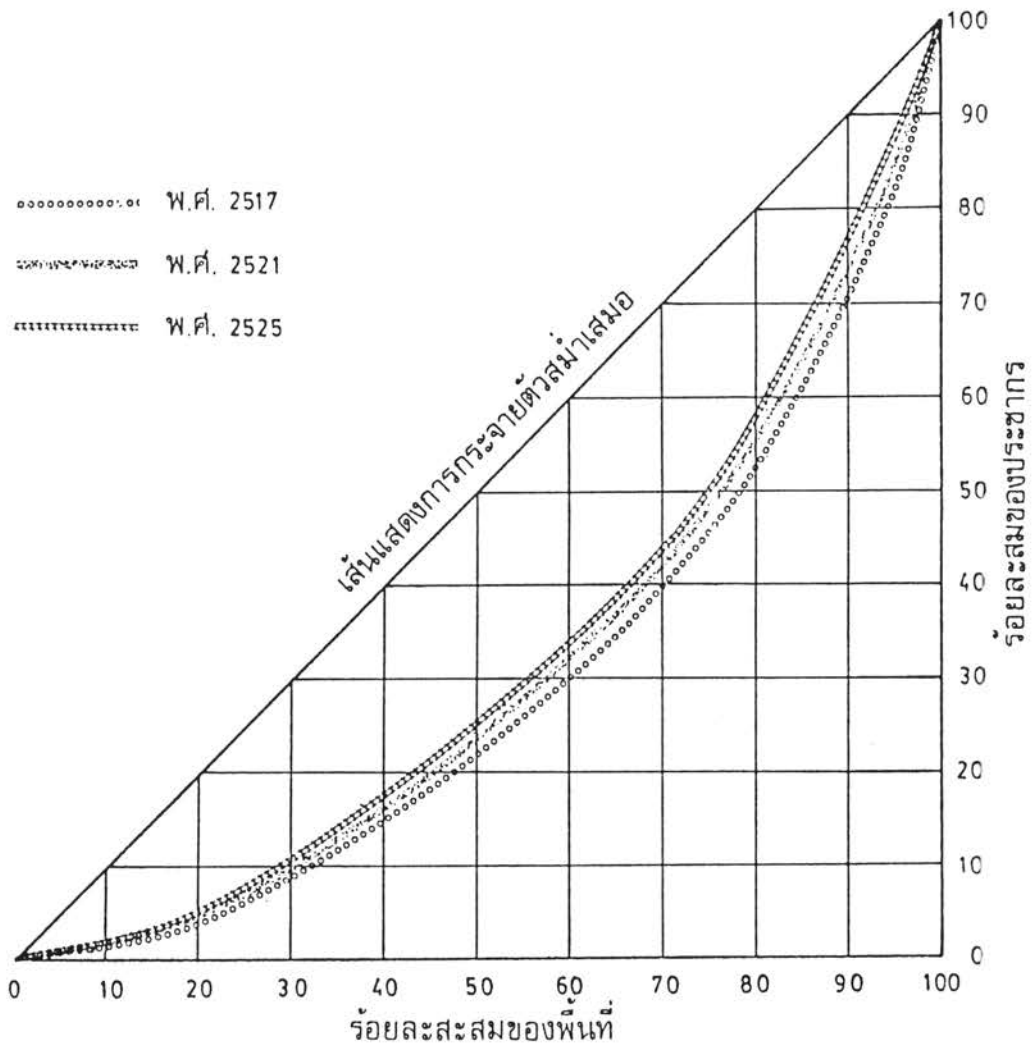
จากตาราง ๓.๒๔-๓.๓๑ นำมาสร้างแผนภูมิ ๓.๒ จากแผนภูมิ ๓.๒ จะเห็นได้ว่า ประชากรในเขตบางเขนมีการกระจายตัวในพื้นที่มากขึ้น เป็นลำดับนับจาก พ.ศ. ๒๕๑๗, ๒๕๒๑ และ ๒๕๒๕ กล่าวคือ ประชากรประมาณร้อยละ ๕๐ จะกระจายตัวอยู่ในพื้นที่ร้อยละ ๒๑ ใน พ.ศ. ๒๕๑๗ และจะกระจายตัวอยู่ในพื้นที่ร้อยละ ๒๓ ใน พ.ศ. ๒๕๒๑ ส่วนใน พ.ศ. ๒๕๒๕ จะกระจายตัวอยู่ในพื้นที่ร้อยละ ๒๕ (โดยประมาณ)

๒. ดัชนีการรวมตัวของประชากร (Concentration Index)

ดัชนีการรวมตัวของประชากร เป็นวิธีที่ใช้วัดการรวมตัวหรือการกระจายตัวของประชากรอีกวิธีหนึ่ง โดยใช้สูตร

$$\text{ค่าการรวมตัวของประชากร} = \frac{\text{อัตราร้อยละสะสมของพื้นที่} - \text{อัตราร้อยละสะสมของประชากร}}{\text{อัตราร้อยละสะสมของพื้นที่}}$$

แผนภูมิ 3.2 LORENZ CURVE แสดงการกระจายตัวของประชากรเขตบางเขน
พ.ศ. 2517 , 2521 และ 2525

ที่มา : ตาราง 3.25 - 3.27

ผลลัพธ์ของค่าการรวมตัวของประชากรจะมีค่าอยู่ระหว่าง ๐ - ๑ โดยมี
เกณฑ์พิจารณาคือ

ก) ถ้าผลลัพธ์เข้าใกล้ ๐ แสดงว่ามีการรวมตัวของประชากรน้อย หรือ
มีการกระจายตัวของประชากรในพื้นที่มาก

ข) ถ้าผลลัพธ์เข้าใกล้ ๑ แสดงว่ามีการรวมตัวของประชากรในพื้นที่
เฉพาะแห่งมาก หรือมีการกระจายตัวของประชากรในพื้นที่น้อย

จากตาราง ๓.๒๔ - ๓.๓๑ สามารถคำนวณหาค่าการรวมตัวของ
ประชากรเขตบางเขนใน พ.ศ. ๒๕๑๗, ๒๕๒๑ และ ๒๕๒๕ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{ค่าการรวมตัวของประชากร พ.ศ. ๒๕๑๗} &= \frac{๔๔๗.๑๘ - ๒๖๘.๑๓}{๔๔๗.๑๘} \\ &= ๐.๔๐\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{ค่าการรวมตัวของประชากร พ.ศ. ๒๕๒๑} &= \frac{๔๕๖.๒๔ - ๒๙๖.๗๕}{๔๕๖.๒๔} \\ &= ๐.๓๕\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{ค่าการรวมตัวของประชากร พ.ศ. ๒๕๒๕} &= \frac{๔๕๔.๘๓ - ๒๙๓.๗๗}{๔๕๔.๘๓} \\ &= ๐.๓๕\end{aligned}$$

จากค่าการรวมตัวของประชากรใน พ.ศ. ๒๕๑๗, ๒๕๒๑ และ ๒๕๒๕
จะเห็นได้ว่าประชากรของเขตบางเขนมีการรวมตัวกันน้อยลงหรือมีการกระจายตัวในพื้นที่มาก
ขึ้นเป็นลำดับ

ง. การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร

การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร สามารถพิจารณาได้เป็น ๒ ลักษณะคือ

๑. Relative Change เป็นร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร
ในแต่ละแขวงของเขตนั้น ๆ โดยคิดจากจำนวนประชากรทั้งหมดในแต่ละแขวง

๒. Absolute Change เป็นร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร
ในแต่ละแขวง โดยคิดจากจำนวนประชากรทั้งหมดในเขต

ตาราง ก.๓๒ จำนวนประชากรและการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรระดับแขวงของเขตบางเขนระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๕

แขวง	พ.ศ. ๒๕๑๗		พ.ศ. ๒๕๒๑		พ.ศ. ๒๕๒๕		การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร								
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๑			พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๕			พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๕		
							คน	% Relative	% Absolute	คน	% Relative	% absolute	คน	% Relative	% Absolute
ลาดยาว	๑๐๔,๓๑๔	๔๖.๒๑	๑๔๖,๕๐๘	๔๑.๑๑	๑๖๔,๑๖๓	๓๘.๕๑	๓๘,๕๕๔	๓๕.๖๓	๓๑.๓๔	๑๘,๒๕๔	๑๒.๕๓	๒๕.๑๒	๕๖,๘๕๔	๔๒.๕๔	๒๕.๐๖
อนุสาวรีย์	๑๗,๒๕๑	๗.๓๖	๒๘,๑๗๓	๗.๘๘	๓๔,๕๐๓	๘.๐๐	๑๗,๒๕๒	๖๓.๕๑	๘.๘๘	๖,๒๓๐	๒๒.๑๑	๘.๕๘	๑๗,๑๖๒	๕๕.๕๔	๘.๗๗
คลองถนน	๒๔,๒๑๖	๑๒.๕๗	๔๗,๘๖๒	๑๖.๑๔	๗๓,๗๕๑	๑๗.๑๕	๒๘,๖๕๖	๕๘.๐๕	๒๓.๓๐	๑๕,๘๗๔	๒๗.๕๔	๒๑.๘๕	๔๔,๙๘๘	๑๕๒.๕๐	๒๒.๓๖
ตลาดบางเขน	๓๐,๑๕๘	๑๒.๘๗	๔๔,๑๑๗	๑๒.๓๕	๕๑,๕๖๗	๑๑.๕๕	๑๓,๔๐๙	๕๖.๒๔	๑๑.๓๕	๗,๕๕๐	๑๖.๘๔	๑๐.๒๕	๒๑,๕๐๗	๗๐.๕๔	๑๐.๕๕
สีกัน	๑๗,๓๕๐	๗.๕๐	๒๗,๖๐๕	๗.๗๓	๓๓,๐๕๖	๗.๖๕	๑๐,๒๖๕	๕๙.๑๕	๘.๓๕	๕,๕๕๒	๑๔.๗๕	๗.๕๐	๑๕,๗๖๖	๙๐.๖๓	๘.๐๓
ทุ่งสองห้อง	๑๗,๐๗๔	๗.๒๘	๑๗,๗๘๑	๕.๘๘	๓๑,๒๕๘	๗.๒๗	๑๔,๑๘๔	๘.๑๕	๐.๕๘	๑๓,๕๖๗	๗๕.๗๕	๑๘.๕๕	๑๕,๑๗๕	๘๓.๐๖	๗.๖๕
สายไหม	๗,๘๕๗	๓.๓๕	๒๒,๐๑๐	๖.๑๖	๒๓,๗๑๒	๕.๕๖	๑๕,๘๕๓	๑๘๐.๑๓	๑๑.๕๑	๑,๗๐๒	๗.๗๓	๒.๓๕	๑๕,๘๕๕	๒๐๑.๗๕	๘.๑๑
ท่านร้ง	๕,๓๕๖	๒.๓๐	๑๐,๕๓๖	๒.๕๖	๑๕,๕๑๕	๓.๓๕	๕,๐๕๐	๕๓.๕๐	๕.๑๐	๓,๕๕๓	๓๘.๑๗	๕.๕๕	๕,๐๒๓	๑๖๗.๖๖	๕.๖๑
ออเงิน	๑,๗๗๖	๐.๗๖	๒,๕๒๓	๐.๖๘	๒,๖๖๘	๐.๖๖	๖๕๗	๓๖.๕๓	๐.๕๓	๒๕๕	๑๐.๑๑	๐.๓๕	๕๕๒	๕๐.๖๓	๐.๕๖
เขตบางเขน	๒๓๕,๓๗๒	๑๐๐.๐๐	๓๕๗,๓๑๕	๑๐๐.๐๐	๔๒๕,๕๗๗	๑๐๐.๐๐	๑๒๒,๕๕๖	๕๒.๕๖	๑๐๐.๐๐	๗๖,๖๖๓	๒๐.๓๕	๑๐๐.๐๐	๑๕๕,๖๐๕	๘๓.๕๖	๑๐๐.๐๐

ที่มา : ตาราง ก.๒๔ และจากการคำนวณ

๑. การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรเปรียบเทียบระดับแขวง (Relative Change)

ก) การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๑

จากตาราง ๓.๓๒ สามารถจัดกลุ่มระดับการเปลี่ยนแปลงได้

๕ กลุ่มดังนี้ (แผนที่ ๓.๓๐)

กลุ่มที่ ๑ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มน้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ได้แก่
แขวงทุ่งสองห้อง

กลุ่มที่ ๒ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มระหว่างร้อยละ ๒๐-๔๐ ได้แก่
แขวงออเงินและลาดยาว

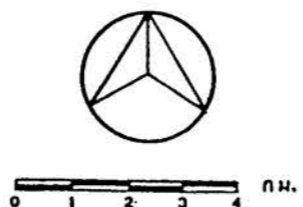
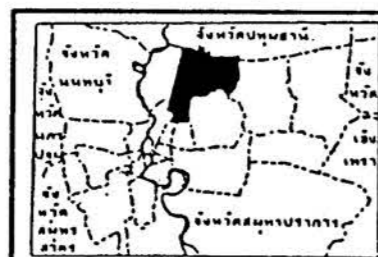
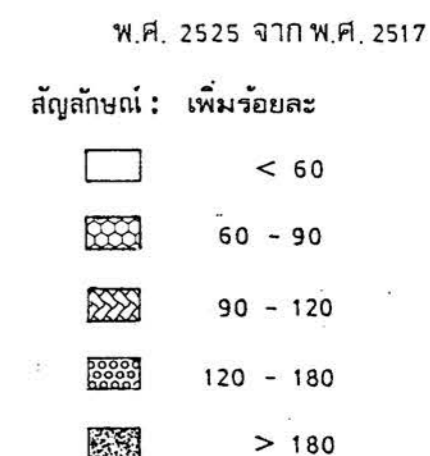
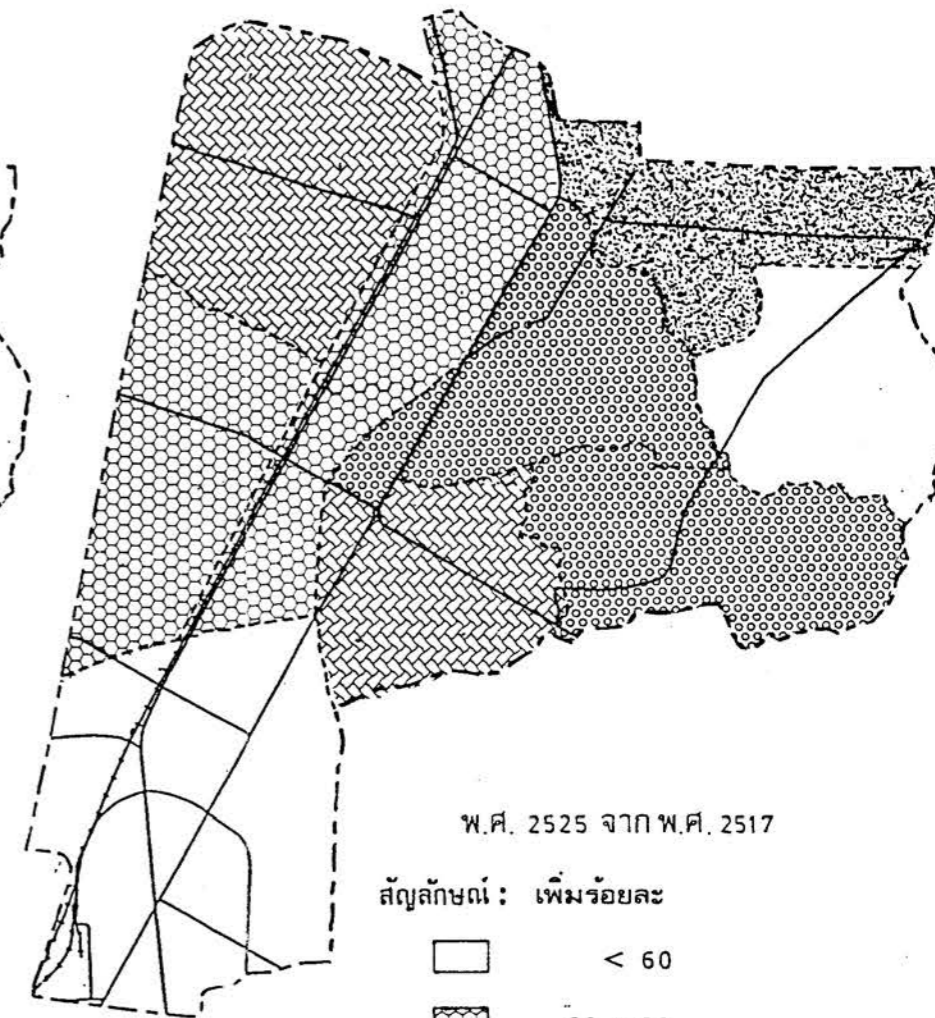
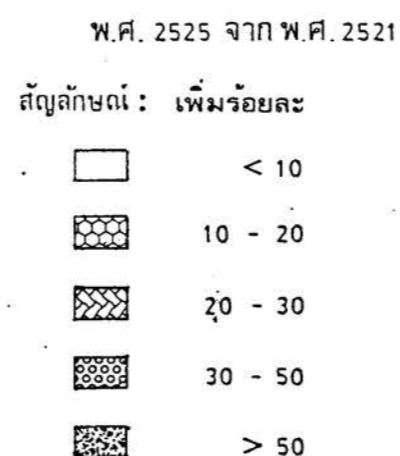
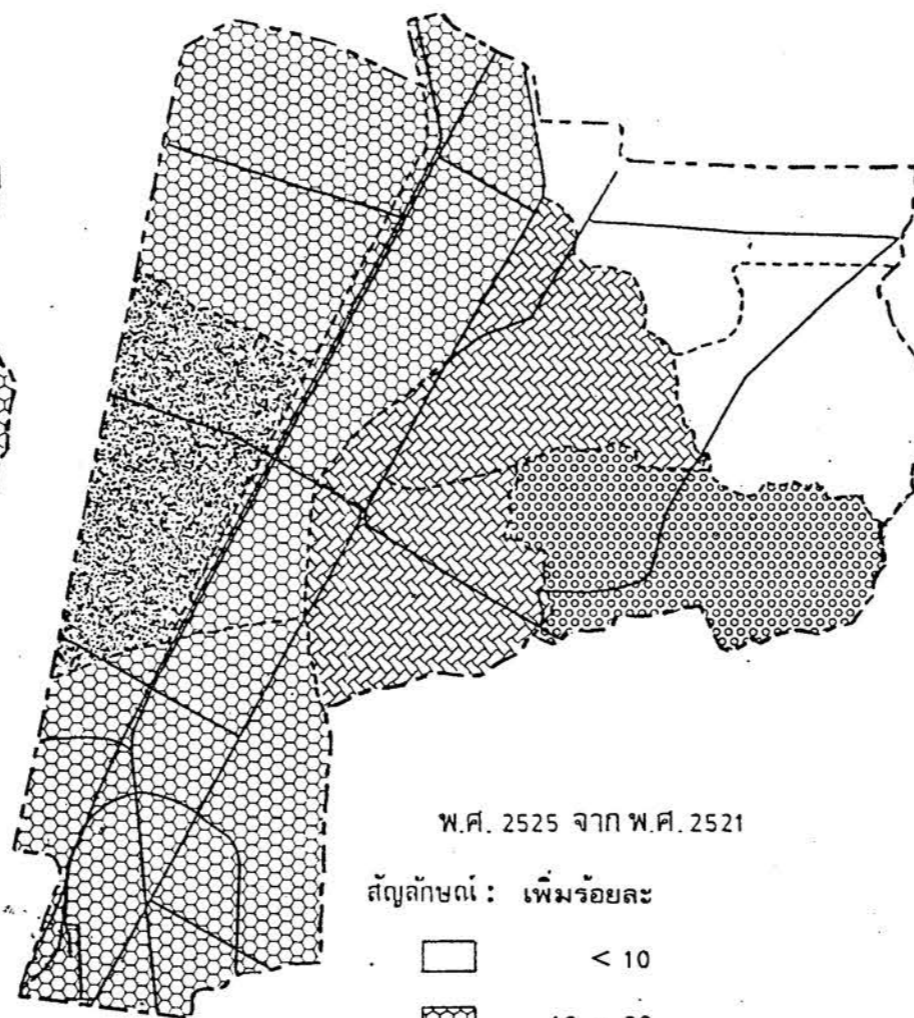
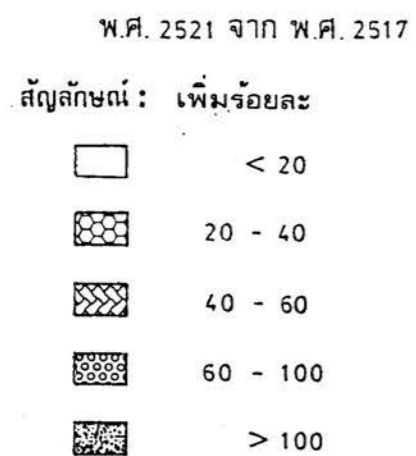
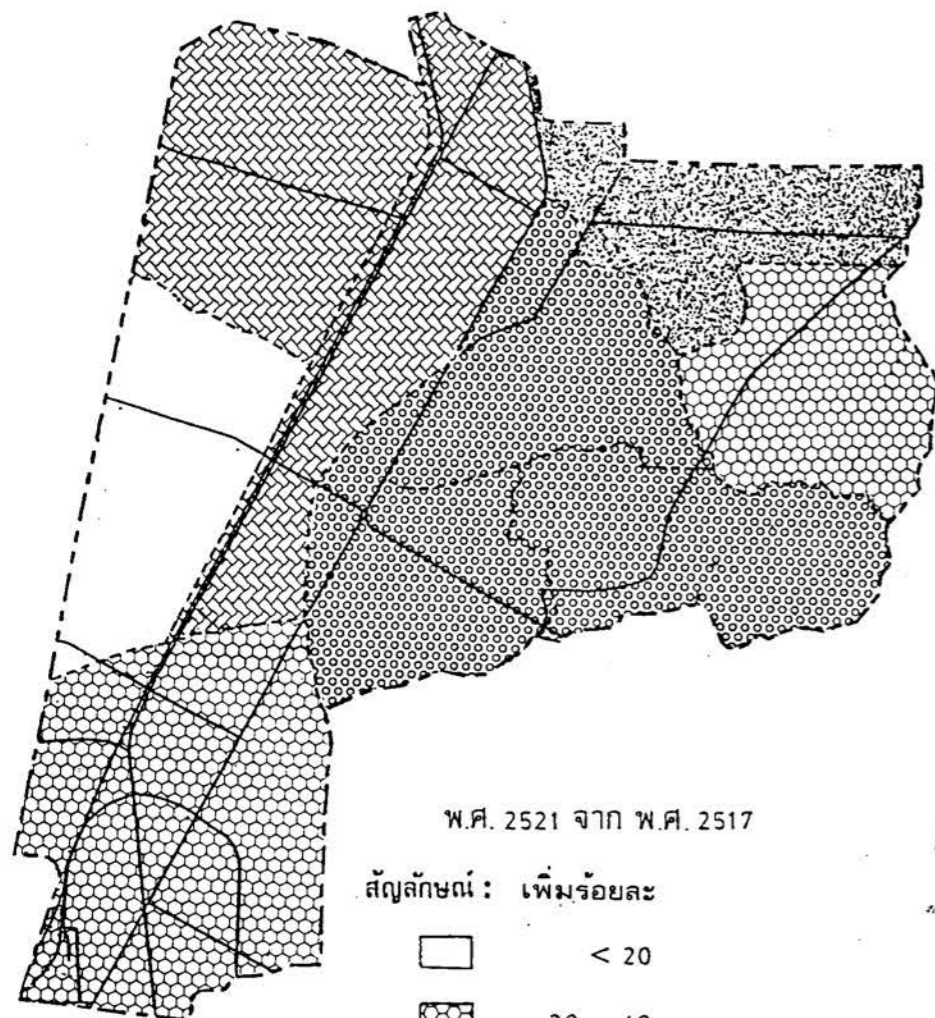
กลุ่มที่ ๓ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มระหว่างร้อยละ ๔๐-๖๐ ได้แก่
แขวงสีกัน และตลาดบางเขน

กลุ่มที่ ๔ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มระหว่างร้อยละ ๖๐-๑๐๐ ได้แก่
แขวงคลองถนน, ท่าแร่ และอนุสาวรีย์

กลุ่มที่ ๕ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากกว่าร้อยละ ๑๐๐ ได้แก่
แขวงสายไหม

จากกลุ่มการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๑ จะเห็นได้ว่าแขวงที่มีการเปลี่ยนแปลงประชากรเพิ่มในตัวของแขวงเองมากที่สุดคือแขวงสายไหม ทั้งนี้เป็นเพราะบริเวณตอนเหนือของแขวงสายไหมระหว่างถนนพหลโยธินกับคลองสอง กองทัพอากาศได้จัดสรรที่ดินให้แก่ข้าราชการในกองทัพ (กม. ๒๕-๒๖) นอกจากนี้ยังมีหมู่บ้านจัดสรรของเอกชนเกิดขึ้นในบริเวณใกล้เคียงกันนี้ เช่น บริเวณชอยแอนเน็กซ์

ส่วนแขวงคลองถนน, ท่าแร่ และอนุสาวรีย์ ก็มีการจัดสรรที่ดินเป็นจำนวนมาก เช่น ในแขวงคลองถนน มีที่ดินจัดสรรของกองทัพอากาศและเอกชนจำนวนมาก, แขวงท่าแร่มีที่ดินจัดสรรเอกชน และมีแฟลตการเคหะแห่งชาติ (รามอินทรา) รวมทั้งบ้านพักของข้าราชการกองบินกรมตำรวจ, แขวงอนุสาวรีย์มีที่ดินจัดสรรและหมู่บ้านจัดสรรของทางราชการทหาร, ตำรวจ และเอกชนมากโดยเฉพาะฝั่งเหนือของถนนรามอินทรา สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุให้แขวงต่าง ๆ ดังกล่าวนี้อาจมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก

ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

แผนที่ 3.30

แสดง : ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร
เปรียบเทียบระดับแขวง (% Relative Change)

แขวงสีกัน และตลาดบางเขน มีลักษณะคล้ายคลึงกันคือ มีจำนวนที่ดินจัดสรรเพิ่มขึ้นจำนวนมากโดยเฉพาะของกองทัพอากาศ นอกจากนั้นยังมีหมู่บ้านจัดสรรเอกชนจำนวนมากรวมทั้งเฟลตของการเคหะแห่งชาติ

แขวงออเงิน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตร มีเส้นทางคมนาคมขนส่งไม่ค่อยสะดวกการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรเพิ่มจึงอยู่ในระดับต่ำ

แขวงลาดยาว แม้จะมีจำนวนประชากรเพิ่มมากที่สุดตามเขตก็ตาม แต่เนื่องจากฐานประชากรเดิมมีจำนวนมาก จึงทำให้การเปลี่ยนแปลงในตัวของแขวงเองอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับแขวงอื่น ๆ

แขวงทุ่งสองห้อง มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรในช่วงเวลานี้น้อยมาก พื้นที่ก็ยังเป็นเกษตรกรรมโดยส่วนใหญ่ แต่อย่างไรก็ตามมีการจัดสรรที่ดินของการรถไฟ รวมทั้งของเอกชนเกิดขึ้นบ้างแล้ว

ข) การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๕
จากตาราง ๓.๓๒ สามารถจัดกลุ่มระดับการเปลี่ยนแปลงได้ ๕ กลุ่มดังนี้ (แผนที่ ๓.๓๐)

กลุ่มที่ ๑ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มน้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ได้แก่
แขวงออเงิน และสายไหม

กลุ่มที่ ๒ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มระหว่างร้อยละ ๑๐-๒๐ ได้แก่
แขวงสีกัน, ตลาดบางเขน และลาดยาว

กลุ่มที่ ๓ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มระหว่างร้อยละ ๒๐-๓๐ ได้แก่
แขวงคลองถนน และอนุสาวรีย์

กลุ่มที่ ๔ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มระหว่างร้อยละ ๓๐-๕๐ ได้แก่
แขวงท่าแร้ง

กลุ่มที่ ๕ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากกว่าร้อยละ ๕๐ ได้แก่
แขวงทุ่งสองห้อง

จากกลุ่มการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๕ ที่น่าสังเกตมี ๒ แขวงคือ แขวงสายไหมและทุ่งสองห้อง กล่าวคือ แขวงสายไหมในช่วงเวลาระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๑ จะมีการเปลี่ยนแปลงประชากรเพิ่มในตัวแขวง

เองมากที่สุด แต่ในช่วงเวลาระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๕ กลับมีการเปลี่ยนแปลงประชากรเพิ่มขึ้นในตัวของตัวเองน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับแขวงอื่น ๆ ทั้งนี้เป็นเพราะในช่วงเวลาระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๕ มีจำนวนหมู่บ้านจัดสรรเกิดขึ้นน้อย โดยจะมีลักษณะตรงกันข้ามกับแขวงทุ่งสองห้องที่มีหมู่บ้านจัดสรรของเอกชนเกิดขึ้นมากมาย รวมทั้งของทางราชการด้วย ที่สำคัญคือ เคหะชุมชนทุ่งสองห้อง (โครงการบ้านสร้างบางส่วนหรือ Site & Service) นอกจากนั้นยังเกิดศูนย์การค้าพงษ์เพชร ซึ่งมีอิทธิพลทางด้านการค้าการบริการมากพอสมควรแห่งหนึ่งในเขตบางเขน

ค) การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๕

จากตาราง ๓.๓๒ สามารถจัดกลุ่มระดับการเปลี่ยนแปลงได้ ๕

กลุ่มดังนี้ (แผนที่ ๓.๓๐)

กลุ่มที่ ๑ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มน้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ได้แก่

แขวงออเงิน และลาดยาว

กลุ่มที่ ๒ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มระหว่างร้อยละ ๖๐-๙๐ ได้แก่

แขวงทุ่งสองห้อง และตลาดบางเขน

กลุ่มที่ ๓ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มระหว่างร้อยละ ๙๐-๑๒๐ ได้แก่

แขวงอนุสาวรีย์ และสีกัน

กลุ่มที่ ๔ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มระหว่างร้อยละ ๑๒๐-๑๕๐ ได้

แก่ แขวงท่าแร้ง และคลองถนน

กลุ่มที่ ๕ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากกว่าร้อยละ ๑๕๐ ได้แก่

แขวงสายไหม

จากกลุ่มการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๕ (ช่วง ๘ ปี) แขวงสายไหมมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นในตัวของตัวเองมากกว่าแขวงอื่น ๆ โดยเฉพาะในช่วง ๔ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๑) รองลงมาคือ แขวงท่าแร้ง, คลองถนน, อนุสาวรีย์, สีกัน, ทุ่งสองห้อง, ตลาดบางเขน, ออเงิน และลาดยาว ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรในตัวของตัวเองน้อยที่สุด สำหรับเหตุผลต่าง ๆ นั้นคงเป็นไปในทำนองเดียวกับที่กล่าวมาแล้ว

๒. การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรเปรียบเทียบระดับแขวงต่อเขต

(Absolute Change)

ก) การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๑

จากตาราง ๓.๓๒ สามารถจัดกลุ่มระดับการเปลี่ยนแปลงได้

๕ กลุ่มดังนี้ (แผนที่ ๓.๓๑)

กลุ่มที่ ๑ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มน้อยกว่าร้อยละ ๕ ได้แก่
แขวงท่าแร่, หุ่งสองห้อง และออเงิน

กลุ่มที่ ๒ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มระหว่างร้อยละ ๕-๑๐ ได้แก่
แขวงอนุสาวรีย์ และสีกัน

กลุ่มที่ ๓ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มระหว่างร้อยละ ๑๐-๑๕ ได้แก่
แขวงสายไหมและตลาดบางเขน

กลุ่มที่ ๔ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มระหว่างร้อยละ ๑๕-๒๐ ไม่มี
แขวงใดอยู่ในกลุ่มนี้

กลุ่มที่ ๕ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากกว่าร้อยละ ๒๐ ได้แก่
แขวงลาดยาว

ข) การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๔

จากตาราง ๓.๓๒ สามารถจัดกลุ่มระดับการเปลี่ยนแปลงได้

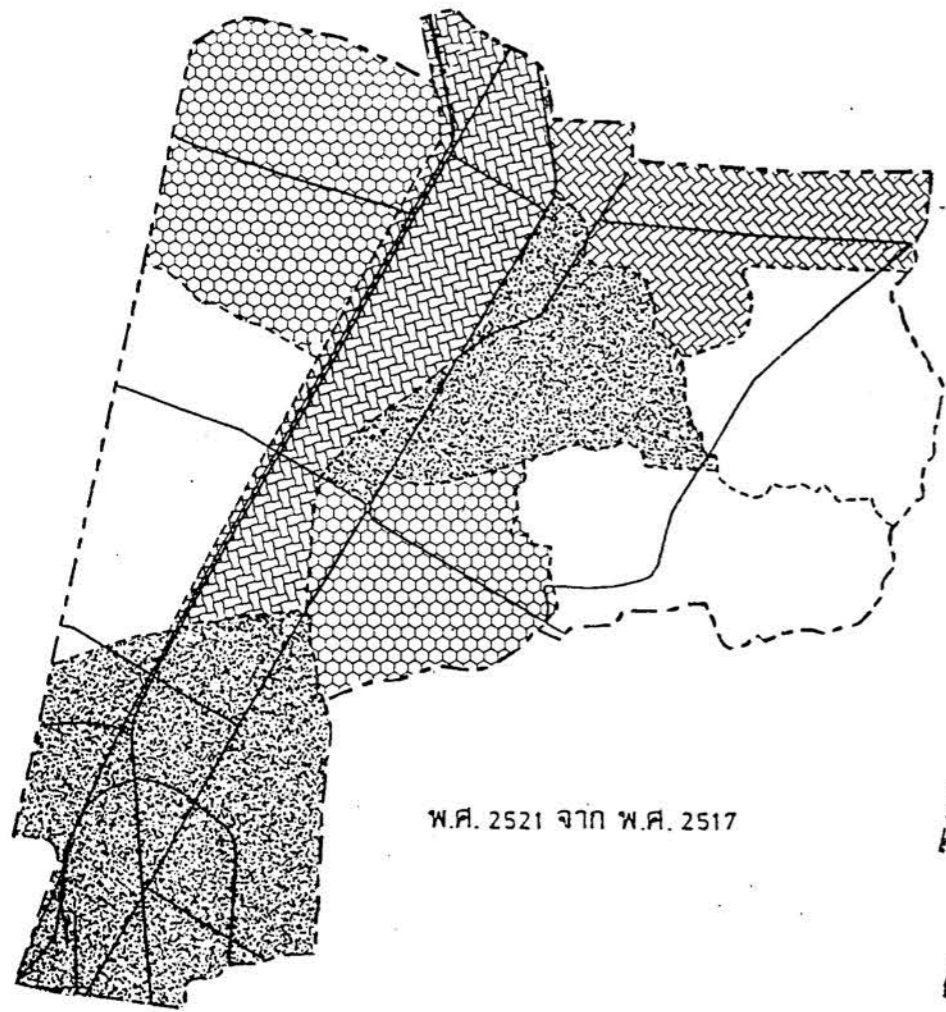
๕ กลุ่มดังนี้ (แผนที่ ๓.๓๑)

กลุ่มที่ ๑ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มน้อยกว่าร้อยละ ๕ ได้แก่
แขวงท่าแร่, สายไหม และออเงิน

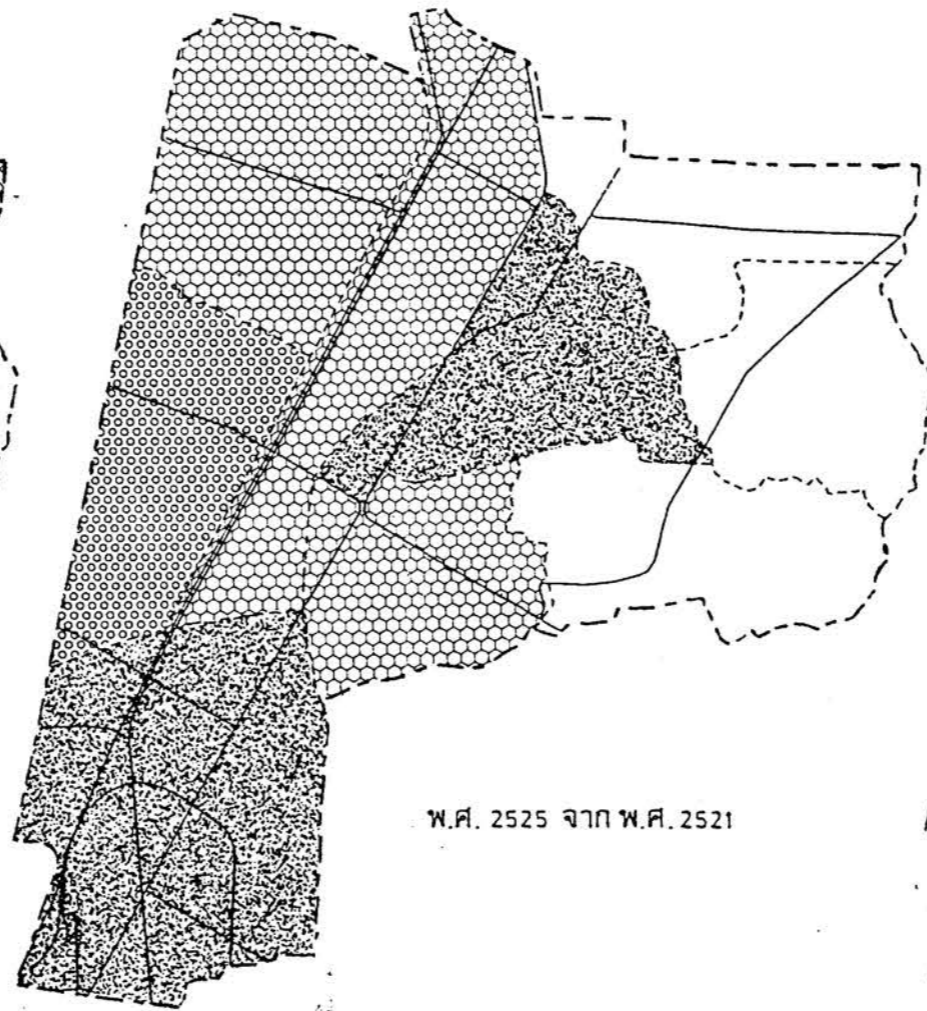
กลุ่มที่ ๒ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มระหว่างร้อยละ ๕-๑๐ ได้แก่
แขวงตลาดบางเขน, อนุสาวรีย์ และสีกัน

กลุ่มที่ ๓ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มระหว่างร้อยละ ๑๐-๑๕ ไม่มี
แขวงใดอยู่ในกลุ่มนี้

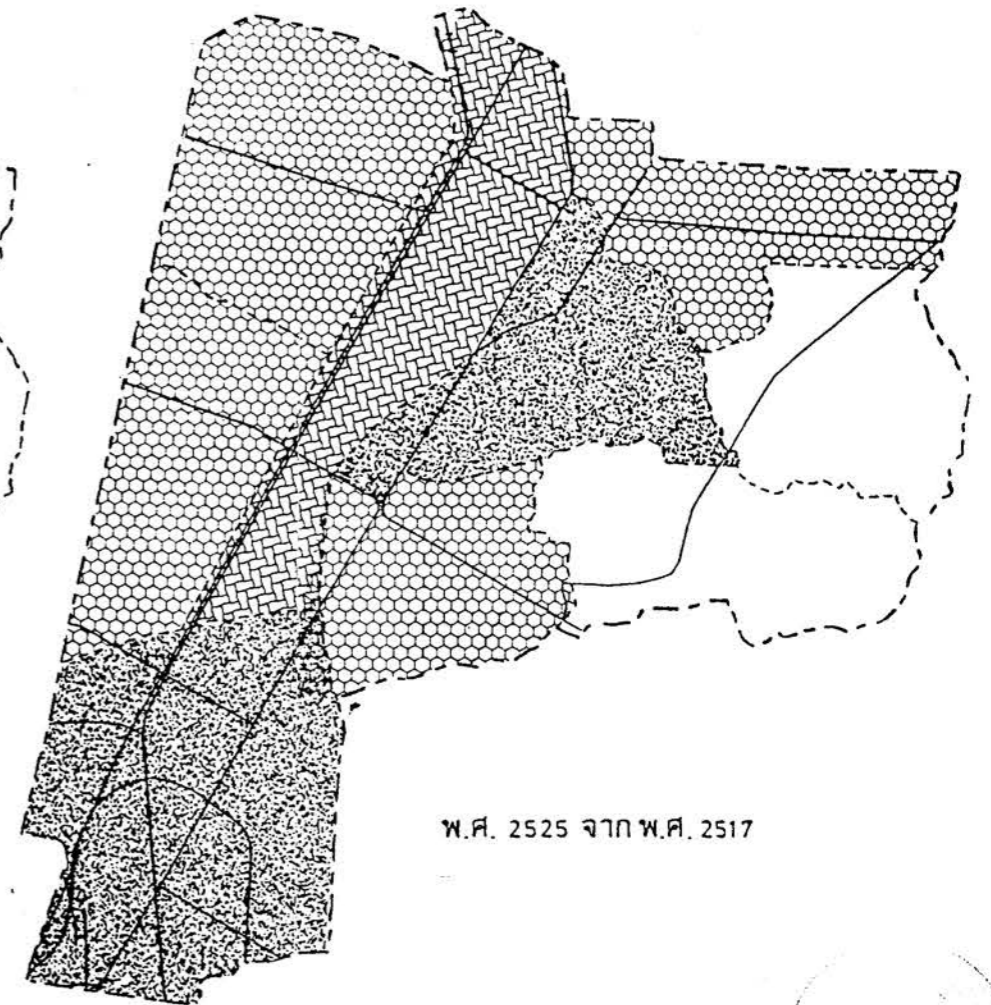
กลุ่มที่ ๔ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มระหว่างร้อยละ ๑๕-๒๐ ได้แก่
แขวงหุ่งสองห้อง

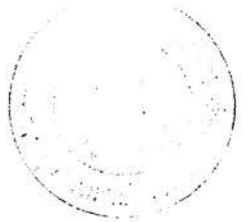
พ.ศ. 2521 จาก พ.ศ. 2517

พ.ศ. 2525 จาก พ.ศ. 2521

พ.ศ. 2525 จาก พ.ศ. 2517

<p>ศักยภาพของเขตบางเขนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย</p>		<p>แผนที่ 3.31</p>	<p>แสดง : ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรเปรียบเทียบระดับแขวงต่อเขต (% Absolute Change)</p>	
		<p>สัญลักษณ์ : เพิ่มร้อยละ</p>		
		<p>□ < 5</p>	<p>▨ 5 - 10</p>	<p>▩ 10 - 15</p>
	<p>0 1 2 3 4 5 6 กม.</p>	<p>▤ 15 - 20</p>	<p>▦ > 20</p>	
		<p>ที่มา : ตาราง 3.28</p>		

กลุ่มที่ ๕ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากกว่าร้อยละ ๒๐ ได้แก่

แขวงลาดยาว และคลองถนน

ค) การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๕

จากตาราง ๓.๓๒ สามารถจัดกลุ่มระดับการเปลี่ยนแปลงได้

๕ กลุ่มดังนี้ (แผนที่ ๓.๓๑)

กลุ่มที่ ๑ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มน้อยกว่าร้อยละ ๕ ได้แก่

แขวงท่าแร่ และออเงิน

กลุ่มที่ ๒ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มระหว่างร้อยละ ๕-๑๐ ได้แก่

แขวงอนุสาวรีย์, สายไหม, สีกัน และทุ่งสองห้อง

กลุ่มที่ ๓ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มระหว่างร้อยละ ๑๐-๑๕ ได้แก่

แขวงตลาดบางเขน

กลุ่มที่ ๔ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มระหว่างร้อยละ ๑๕-๒๐ ไม่มี

แขวงใดอยู่ในกลุ่มนี้

กลุ่มที่ ๕ การเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากกว่าร้อยละ ๒๐ ได้แก่

แขวงลาดยาว และคลองถนน

จากการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรเปรียบเทียบระดับแขวงต่อเขต ในระยะเวลา ๘ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๕) แขวงที่มีประชากรเพิ่มมากที่สุดคือ แขวงลาดยาว รองลงมาได้แก่ แขวงคลองถนน, ตลาดบางเขน, อนุสาวรีย์, สายไหม, สีกัน, ทุ่งสองห้อง, ท่าแร่ และออเงิน จากการเพิ่มจำนวนประชากรในแขวงดังกล่าว เป็นผลให้ความหนาแน่นของประชากรในพื้นที่แขวงต่าง ๆ เพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งผลจากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรจะมีความสอดคล้องกับผลของการศึกษาความหนาแน่นของประชากร ดังนั้น เหตุผลที่จะนำมาใช้ในการสนับสนุนปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจึง เป็นไปในทำนองเดียวกัน

สำหรับการเพิ่มจำนวนประชากรดังกล่าวนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นการเพิ่มประชากรโดยการย้ายถิ่น กล่าวคือ ในช่วงเวลาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๕ การเพิ่มประชากรโดยการย้ายถิ่นจะมีจำนวนร้อยละ ๘๑.๕๓ ของจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทั้งหมด ส่วนอีกร้อยละ ๑๘.๔๗ เป็นการเพิ่มตามธรรมชาติ (ตาราง ๓.๓๓)

ตาราง ก.๓๓ สัดส่วนจำนวนประชากรเพิ่มสุทธิตามธรรมชาติและจากการย้ายถิ่น พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๕

พ.ศ.	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนประชากรเพิ่มขึ้นทั้งหมด		จำนวนประชากรเพิ่มสุทธิตามธรรมชาติ				จำนวนประชากรเพิ่มสุทธิจากการย้ายถิ่น				อัตราเพิ่มตามธรรมชาติร้อยละ	อัตราเพิ่มจากการย้ายถิ่นร้อยละ
		คน	ร้อยละ	เกิด	ตาย	เพิ่มสุทธิ	ร้อยละ	ย้ายเข้า	ย้ายออก	เพิ่มสุทธิ	ร้อยละ		
๒๕๑๗	๒๓๔,๓๗๒	๑๓,๐๒๐	๑๐๐	๓,๖๗๗	๖๕๒	๓,๐๒๕	๒๓.๒๓	๒๔,๔๒๖	๑๔,๕๓๑	๕,๙๕๕	๓๖.๗๗	๑.๓๗	๕.๕๑
๒๕๑๘	๒๔๕,๒๒๐	๑๕,๕๕๕	๑๐๐	๑,๒๖๕	๑,๐๑๑	๒๕๔	๑.๗๕	๒๖,๕๕๑	๑๒,๓๕๑	๑๕,๕๕๐	๕๘.๒๖	๐.๑๑	๖.๒๓
๒๕๑๙	๒๖๕,๕๖๘	๑๕,๗๕๕	๑๐๐	๑,๕๕๕	๕๓๕	๑,๐๒๐	๓.๕๕	๓๑,๑๖๕	๑๖,๑๖๖	๑๕,๑๕๕	๕๖.๕๑	๐.๒๒	๖.๑๐
๒๕๒๐ *	๓๕๒,๓๖๓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒๕๒๑	๓๕๗,๓๑๕	๑๕,๕๕๑	๑๐๐	๑,๐๕๐	๕๐๕	๑๕๕	๐.๕๕	๓๖,๕๕๕	๒๒,๑๕๖	๑๕,๕๐๕	๕๕.๐๕	๐.๐๕	๕.๓๓
๒๕๒๒	๓๖๗,๕๐๒	๑๐,๐๕๕	๑๐๐	๕๕๑	๑,๑๗๖	-๒๕๕	-๒.๕๕	๓๕,๕๕๒	๒๕,๑๓๕	๑๐,๓๕๓	๑๐๒.๕๒	-๐.๐๕	๒.๕๑
๒๕๒๓	๓๕๕,๓๓๓	๒๐,๕๓๑	๑๐๐	๕๖๕	๑,๗๕๗	-๑,๒๑๕	-๕.๕๖	๕๒,๕๕๓	๓๐,๓๕๕	๒๒,๑๕๕	๑๐๕.๕๖	-๐.๓๓	๖.๐๓
๒๕๒๔	๔๐๕,๗๒๐	๒๐,๓๕๗	๑๐๐	๕,๕๕๕	๑,๓๑๖	๓,๕๓๒	๑๗.๓๖	๕๕,๖๕๖	๒๗,๗๕๑	๑๖,๕๕๕	๕๖.๖๕	๐.๑๕	๕.๓๕
๒๕๒๕	๔๒๕,๕๗๗	๒๑,๒๕๗	๑๐๐	๖,๗๖๖	๑,๖๕๖	๕,๑๒๐	๒๔.๑๑	๕๖,๒๕๕	๒๖,๐๕๖	๑๖,๑๓๓	๗๕.๕๕	๑.๒๕	๓.๕๕
รวม	-	๑๓๑,๒๓๐	๑๐๐	๒๐,๕๕๕	๕,๕๖๖	๑๑,๑๑๕	๕.๕๗	๓๐๒,๕๐๒	๑๕๖,๖๕๐	๑๒๐,๑๑๒	๕๑.๕๓	-	-

* มีความคลาดเคลื่อนในการบันทึกสถิติตัวเลขเกี่ยวกับจำนวนประชากรเพิ่ม, จำนวนเกิด, ตาย, ย้ายเข้า และย้ายออกใน พ.ศ. ๒๕๒๐ ของทางราชการ

จึงไม่สามารถนำตัวเลขที่ถูกต้องมาเสนอได้

ที่มา : แผนกเลือกตั้งและสถิติ กองปกครองและทะเบียน สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร

กล่าวโดยสรุป การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรในช่วงระยะเวลา ๘ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๕) ช่วงเวลา ๔ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๑) จะมีจำนวนประชากรเพิ่มสูงกว่าในช่วง ๔ ปีหลัง (พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๕) กล่าวคือ ในช่วงเวลา ๔ ปีแรก มีจำนวนประชากรเพิ่ม ๑๒๒,๔๔๒ คน หรือเพิ่มร้อยละ ๕๒.๔๖ ส่วนในช่วงเวลา ๔ ปีหลัง มีจำนวนประชากรเพิ่มเพียง ๗๒,๖๖๓ คน หรือเพิ่มร้อยละ ๒๐.๓๔ เท่านั้น และการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นนี้จะ เป็นการเพิ่มโดยการย้ายถิ่นเป็นส่วนใหญ่

การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นดังกล่าวนี้ ได้ส่งผลให้ความหนาแน่นประชากรเพิ่มมากขึ้นในทุกแขวง (แผนที่ ๓.๒๘) แต่อย่างไรก็ตาม การกระจายตัวของประชากรมีลักษณะกระจายตัวในพื้นที่มากขึ้นกว่าในอดีตที่ผ่านมา (แผนภูมิ ๓.๑)

จ. การเปลี่ยนแปลงจำนวนบ้านและจำนวนคนต่อบ้าน

นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๕ เขตบางเขนมีอัตราเพิ่มประชากรเฉลี่ยร้อยละ ๘.๑๕ ต่อปี ในขณะที่เดียวกันก็มีอัตราเพิ่มจำนวนบ้านเฉลี่ยร้อยละ ๘.๖๘ ต่อปี และมีความหนาแน่นของคนในบ้านเฉลี่ย ๖.๐๔ คน/บ้าน

จากการที่อัตราเพิ่มจำนวนบ้านเฉลี่ยสูงกว่าอัตราเพิ่มประชากรเฉลี่ย จึงมีผลทำให้ความหนาแน่นของคนในบ้านลดลง ดูจากตาราง ๓.๓๔ จะเห็นว่า นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๕ จำนวนความหนาแน่นของคนในบ้านได้ลดลงโดยตลอด

ฉ. การคาดประมาณจำนวนประชากร

จากการศึกษาการเพิ่มจำนวนประชากรในเขตบางเขนระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๕ จะพบว่าจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นโดยส่วนใหญ่จะมาจากการย้ายถิ่น ด้วยเหตุนี้การคาดประมาณจำนวนประชากรจึงทำได้ยาก แต่อย่างไรก็ดี ผู้ศึกษาได้นำจำนวนประชากรของเขตบางเขนตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๖ มาสร้างแผนภูมิ ๓.๓ เพื่อดูลักษณะการเพิ่มจำนวนประชากรในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งผลปรากฏว่าการเพิ่มประชากรของเขตบางเขนมีลักษณะใกล้เคียงกับเส้นตรง ผู้ศึกษาจึงเห็นสมควรที่จะใช้สมการเส้นถดถอย (Linear Regression Equation) ในการคำนวณคาดประมาณจำนวนประชากรดังนี้

ตาราง ๓.๓๔ การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรและจำนวนบ้าน, จำนวนคนต่อบ้านระหว่าง

พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๕

พ.ศ.	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น		จำนวนบ้าน (หลัง)	จำนวนบ้านเพิ่มขึ้น		จำนวนคน/บ้าน
		คน	อัตราเพิ่ม ร้อยละ		หลัง	อัตราเพิ่ม ร้อยละ	
๒๕๑๗	๒๓๔, ๓๗๒	-	-	๓๘, ๑๘๔	-	-	๕.๘๘
๒๕๑๘	๒๔๙, ๒๒๐	๑๕, ๘๔๘	๖.๓๔	๔๑, ๓๕๖	๒, ๑๖๒	๕.๕๒	๖.๐๓
๒๕๑๙	๒๖๔, ๙๖๘	๑๕, ๗๔๘	๖.๓๒	๔๕, ๓๑๙	๓, ๙๖๓	๘.๕๘	๕.๘๕
๒๕๒๐	๓๔๒, ๓๖๓	๗๗, ๓๙๕	๒๙.๒๑	๕๐, ๙๗๒	๕, ๖๕๓	๑๒.๔๗	๖.๗๒
๒๕๒๑	๓๕๗, ๓๑๔	๑๕, ๙๕๑	๔.๓๗	๕๕, ๐๐๘	๔, ๐๓๖	๗.๙๒	๖.๕๐
๒๕๒๒	๓๖๗, ๔๐๒	๑๐, ๐๘๘	๒.๘๒	๖๐, ๖๑๕	๕, ๖๐๗	๑๐.๑๙	๖.๐๖
๒๕๒๓	๓๘๘, ๓๓๓	๒๐, ๙๓๑	๕.๗๐	๖๖, ๒๕๑	๕, ๖๓๖	๙.๓๐	๕.๘๖
๒๕๒๔	๔๐๘, ๓๒๐	๒๐, ๓๘๗	๕.๒๕	๗๑, ๐๘๓	๕, ๘๓๒	๗.๒๙	๕.๗๕
๒๕๒๕	๔๒๙, ๙๗๗	๒๑, ๒๕๗	๕.๒๐	๗๖, ๑๙๖	๕, ๑๑๓	๗.๑๙	๕.๖๕
เฉลี่ย/ปี	-	๒๔, ๔๕๑	๘.๑๕	-	๕, ๖๒๕	๘.๖๘	๖.๐๕

ที่มา : แผนกเลือกตั้งและสถิติ กองปกครองและทะเบียน สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร

$$y = a + bx$$

$$\text{เมื่อ } a = \frac{\Sigma y - b \Sigma x}{n}$$

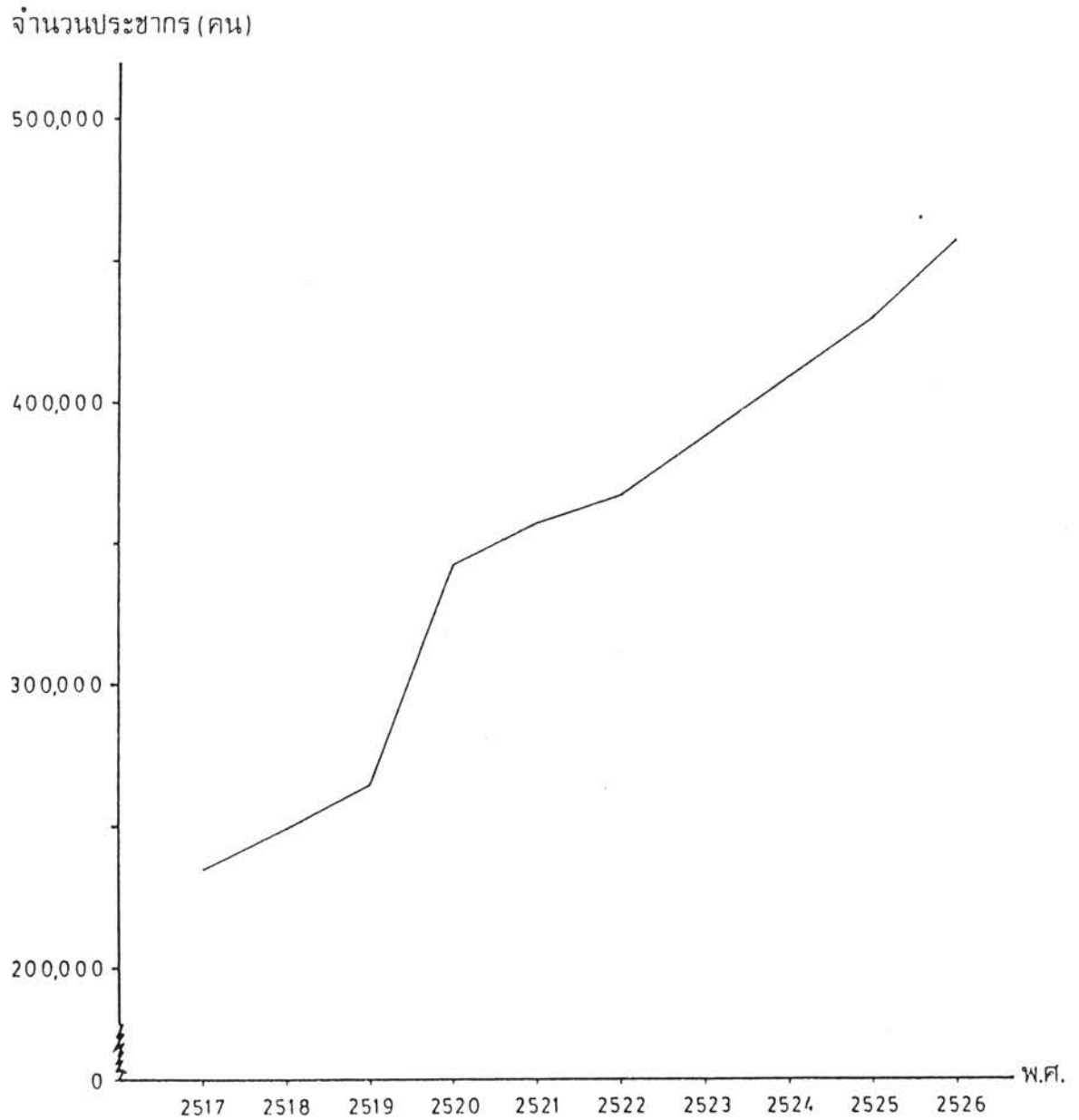
$$b = \frac{n \Sigma xy - (\Sigma x)(\Sigma y)}{n \Sigma x^2 - (\Sigma x)^2}$$

$$\text{โดย } y = \text{จำนวนประชากรรายปี}$$

$$x = \text{เลขปี โดยเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๖}$$

$$(x = 0, 1, 2, \dots, 9)$$

แผนภูมิ 3.3 แสดงจำนวนประชากรของเขตบางเขน ตั้งแต่ พ.ศ. 2517 - 2526

ที่มา : ตาราง 3.31

ผลของสมการที่ได้คือ

$$y = 237,095.70909 + 25,094.57576x$$

จากผลของสมการดังกล่าว นำไปหาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (Coefficient of determination) เพื่อให้ทราบถึงอิทธิพลของเวลา (ปี) ต่อการเปลี่ยนแปลงของประชากร โดยใช้สูตร

$$R^2 = \frac{\Sigma(\hat{y}_i - \bar{y})^2}{\Sigma(y_i - \hat{y}_i)^2}$$

$$R^2 = \text{สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (Coefficient of determination)}$$

โดย \bar{y} = จำนวนประชากรเฉลี่ย

y_i = จำนวนประชากรรายปี (พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๖)

\hat{y}_i = จำนวนประชากรที่คาดประมาณจากผลของสมการดังกล่าว
($y = 237,095.70909 + 25,094.57576x$)

นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้นำผลของสมการดังกล่าวไปทดสอบความเชื่อมั่นทางสถิติในการคาดประมาณจำนวนประชากร โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) จากสูตร

$$F = \frac{\Sigma(\hat{y}_i - \bar{y})^2}{\Sigma(y_i - \hat{y}_i)^2 / (N - 2)}$$

โดย y_i = จำนวนประชากรที่คาดประมาณจากผลของสมการ

\bar{y} = จำนวนประชากรเฉลี่ย

y_i = จำนวนประชากรรายปี

N = จำนวนปี

ผลจากการคำนวณได้ค่า $R^2 = .96119$ และได้ค่า $F = 198.13892$

ซึ่งให้ค่าระดับนัยสำคัญ (Significance level) หรือ $\alpha = .0000$ นั้นแสดงได้ว่า

เวลา (ปี) มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรถึงร้อยละ ๙๖.๑๑๙ หมายความว่า ร้อยละ ๙๖.๑๑๙ ของจำนวนประชากรที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลง เวลา และเหตุผลดังกล่าวสามารถเชื่อมั่นได้ถึงร้อยละ ๑๐๐

สรุปได้ว่า การคาดประมาณจำนวนประชากรของเขตบางเขนด้วยวิธี Linear Regression โดยใช้สมการ $y = a + bx$ นั้นสามารถเชื่อถือได้ว่ามีความถูกต้องค่อนข้างสูง^{๒/} ผู้ศึกษาจึงได้ทำการคำนวณจำนวนประชากรในเขตบางเขนจาก พ.ศ. ๒๕๒๗-๒๕๓๔ ต่อไป (๑๓ ปี) ดังปรากฏผลอยู่ในตาราง ๓.๓๕

^{๒/} การคำนวณคาดประมาณจำนวนประชากรโดยใช้วิธี Linear Regression อาจใช้สมการ

$$G = f(y)$$

$$G = a + by$$

$$G = \text{อัตราเพิ่มจำนวนประชากรในปีนั้น } \eta$$

$$y = \text{ปี}$$

$$\text{เมื่อ } a = \frac{\Sigma y}{n}$$

$$b = \frac{Gy}{\Sigma y^2}$$

ก็ได้ ซึ่งผลของสมการที่ได้คือ

$$G = 9.94773 + (-.48850)x$$

แต่ผู้ศึกษาไม่เลือกใช้ ทั้งนี้เพราะ เมื่อนำผลของสมการไปหาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (Coefficient of determination) และนำไปทดสอบความเชื่อมั่นทางสถิติโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) ได้ผล $R^2 = .03768$ และได้ค่า $F = .31323$ ซึ่งให้ค่า $\alpha = .5910$ นั้นแสดงได้ว่าเวลา (ปี) มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราเพิ่มจำนวนประชากรร้อยละ ๓.๗๖๘ หรือร้อยละ ๓.๗๖๘ ของอัตราเพิ่มจำนวนประชากรนั้นมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงเวลา และเหตุผลดังกล่าวสามารถเชื่อมั่นได้เพียงร้อยละ ๔๐.๔ ซึ่งนับว่าต่ำกว่าการใช้สมการ $y = a + bx$

ตาราง ๓.๓๕ จำนวนประชากรของเขตบางเขนตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๓๕

พ.ศ.	จำนวนประชากรรวม	จำนวนประชากรเพิ่ม	
		คน	อัตราเพิ่มร้อยละ
๒๕๑๗	๒๓๔,๓๗๒	๑๓,๐๒๐	๕.๕๘
๒๕๑๘	๒๔๙,๒๒๐	๑๔,๘๔๘	๖.๓๔
๒๕๑๙	๒๖๔,๙๖๘	๑๕,๗๔๘	๖.๓๒
๒๕๒๐	๓๔๒,๓๖๓	๗๗,๓๙๕	๒๙.๒๑
๒๕๒๑	๓๕๗,๓๑๔	๑๔,๙๕๑	๔.๓๗
๒๕๒๒	๓๖๗,๔๐๒	๑๐,๐๘๘	๒.๘๒
๒๕๒๓	๓๘๘,๓๓๓	๒๐,๙๓๑	๕.๗๐
๒๕๒๔	๔๐๘,๗๒๐	๒๐,๓๘๗	๕.๒๕
๒๕๒๕	๔๒๙,๙๗๗	๒๑,๒๕๗	๕.๒๐
๒๕๒๖	๔๕๗,๕๔๔	๒๗,๕๖๗	๖.๔๑
๒๕๒๗	๔๘๘,๐๔๑	๓๐,๔๙๗	๖.๖๗
๒๕๒๘	๕๑๓,๑๓๖	๒๕,๐๙๕	๕.๑๔
๒๕๒๙	๕๓๘,๒๓๑	๒๕,๐๙๕	๔.๘๙
๒๕๓๐	๕๖๓,๓๒๕	๒๕,๐๙๕	๔.๖๖
๒๕๓๑	๕๘๘,๔๒๐	๒๕,๐๙๕	๔.๔๕
๒๕๓๒	๖๑๓,๕๑๔	๒๕,๐๙๕	๔.๒๖
๒๕๓๓	๖๓๘,๖๐๘	๒๕,๐๙๕	๔.๐๙
๒๕๓๔	๖๖๓,๗๐๓	๒๕,๐๙๕	๓.๙๓
๒๕๓๕	๖๘๘,๗๙๘	๒๕,๐๙๕	๓.๗๖
๒๕๓๖	๗๑๓,๘๙๓	๒๕,๐๙๕	๓.๖๔
๒๕๓๗	๗๓๘,๙๘๗	๒๕,๐๙๕	๓.๕๒
๒๕๓๘	๗๖๔,๐๘๒	๒๕,๐๙๕	๓.๔๐
๒๕๓๙	๗๘๙,๑๗๖	๒๕,๐๙๕	๓.๒๘

หมายเหตุ : จำนวนประชากรตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๖ เป็นจำนวนที่ปรากฏขึ้นจริง
 จำนวนประชากรตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๗-๒๕๓๕ เป็นจำนวนการคาดประมาณ
 จากสูตร $y = a + bx$